

วารสารฟ้าเหนือ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วารสารวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Fa Nuea Journal

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562

Vol.10 No.2 July - December 2019

ISSN : 1906-5329 (Print) ISSN : 2465-4981 (Online)

ภาพประกอบ : คุณพุดรา ทาบแก้ว ศิษย์เก่าดีเด่น รหัส 40 สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ ม.ราชภัฏเชียงใหม่

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วารสารฟ้าเหนือ

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562

Fa Nuea
Journal

FACULTY OF HUMANITIES CHIANG RAI RAJABHAT UNIVERSITY

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วารสารฟ้าเหนือ

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562

ISSN : 1906-5329 (Print) ISSN : 2465-4981 (Online)

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

- เจ้าของ** คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ต.บ้านดู่ อ.เมือง จ.เชียงราย 57100
โทรศัพท์ 0-5377-6013 โทรสาร 0-5377-6025
E-mail : fanuea.crru@gmail.com
- วัตถุประสงค์** เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยในสาขาวิชา
มนุษยศาสตร์ ในด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ปรัชญาและศาสนา
ภาษาและภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี วรรณคดีและ
วรรณกรรม ศิลปะ ดนตรี และการแสดง และสาขาวิชาสังคมศาสตร์
ในด้านสังคมศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการพัฒนาสังคม
และชาติพันธุ์ศึกษา
- กำหนดเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ** ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม
- 1. ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย มุ่งไธสง
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัททยา สิทธิวิเศษ
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
- 2. บรรณาธิการ** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวิพันธ์ อุทยานุกุล
รองคณบดีฝ่ายวิจัยคณะมนุษยศาสตร์
- 3. รองบรรณาธิการ** อาจารย์สมประสงค์ แสงอินทร์
อาจารย์โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย

4. ผู้ช่วยบรรณาธิการ อาจารย์มณี จำปาแพง

รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะมนุษยศาสตร์

5. ประธานงานและเลขานุการ

อาจารย์ ดร.อาภิสรา พลนรัตน์

ผู้ช่วยคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

6. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี สรณสถาพร	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.กิติมา อินทร์มรรย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเทือง ทินรัตน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สรบุญย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
รองศาสตราจารย์ ดร.พนอเนื่อง สุทัศน์ ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐริชา ทับทิม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์อรพัช บวรรักษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงษ์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลสิรินทร์ อภิรัตน์วรเดช	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด โชติวรา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริยานุวัฒน์ สมายกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิฐ จันมา	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัตร พัฒนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนพันธุ์ ครุฑะเสน	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยแสนอ ตริวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิณี ธรรมชัย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงษ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิศากร ประคองชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภชัย ต๊ะวิชัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจรงค์ ใจใส แดร์ อาร์สลานอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร.เบญจวรรณ สุขวัฒน์
อาจารย์ ดร.สุกัญญา ขลิบเงิน
อาจารย์ ดร.จุฑารัตน์ จิตรปราณี
อาจารย์ ดร.อาภิสรา พลนรัตน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

8. กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์อัจฉรา ชิวพันธ์
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ
ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง
รองศาสตราจารย์ ดร.สีห์กุล กรรต์นเสถียร
รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ
รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา อินทร์มพรรย์
รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ อยู่เย็น
รองศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พันธุ์มณี
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยงค์ เกศเทศ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงษ์สุวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ ศรียากัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลสินทร์ อภิรัตน์วรเดช
อาจารย์อณิกา สายน้ำเย็น
อาจารย์กรชนก นันทนก
อาจารย์ปรียาภา วังมณี
อาจารย์พิชญ์ชกิต ชนวัฒน์โอภาส
อาจารย์บุญยวัจน์ พรหมหล้า
อาจารย์กัลยาณี สายสุข

ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ข้าราชการบำนาญ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
อาจารย์โปรแกรมภาษาญี่ปุ่น
อาจารย์โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย
อาจารย์โปรแกรมภาษาตะวันตก
อาจารย์โปรแกรมภาษาจีน
อาจารย์โปรแกรมภาษาเกาหลี
อาจารย์โปรแกรมศิลปกรรมศาสตร์

ออกแบบและพิมพ์ที่ร้านสินอักษรกรพิมพ์ 888

56/5 หมู่ 11 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000 โทรศัพท์ 087-7256680

- บทความทุกเรื่องในวารสารได้รับการประเมินและตรวจคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review)
- ทักษะและข้อคิดเห็นของบทความที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ไม่ถือว่าเป็นทักษะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ
- สามารถดาวน์โหลดเงื่อนไขการส่งและรูปแบบบทความได้ที่
<http://research.crru.ac.th/fanuea/>

สารบัญ

“วันที่หัวใจกลับบ้าน” ของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล : “บ้าน” ในมิติทางจิตวิญญาณ และความสงบภายใน โดย บุญยเสนอ ตริวิเศษ <i>“The Day the Heart Returned Home” by Seksan Praseotkun: “Home” in the Spiritual Dimension and Inner Peace</i>	3
“ชีวิตติตริวิ” : กลวิธีทางภาษาในการโน้มน้าวใจในเพจอาหาร <i>“Cheewit Tit Review”: The language of persuasion in food page</i>	25
กลวิธีการพูดชักจูงใจในนวนิยายเรื่อง “ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด” ของ โบตัน <i>Tactically speaking persuasive in The novel “Poo Ying Kon Nan Chue Boon Rord” of Botan</i>	46
พ็อนเจิง: วัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาวล้านนาไทย <i>Zheng Dance: The precious culture of Thai Lanna people</i> <i>Stories of Taxonomy: Uncovering Differences between Folk</i> <i>Taxonomy and Taxonomy in Systemic Functional Linguistics Theory</i>	66 80
การประเมินคุณลักษณะทักษะการเขียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย <i>The Evaluation of Students’ Writing Skill Characteristics at Chiang Rai Rajabhat University</i>	115
汉语“火”及“火”词族的隐喻转喻分析 (อุปลักษณคำวิเศษณ์ในภาษาจีน)	133

บทบรรณาธิการ

วารสาร “ฟ้าเหนือ” เป็นวารสารที่มีความมุ่งมั่นในการนำเสนอบทความทางวิชาการลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ภาษาและภาษาศาสตร์ มานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา ภูมิปัญญา วรรณกรรม คติชนวิทยา ประเพณี วัฒนธรรม และการจัดทางการวัฒนธรรม โดยฉบับนี้ได้รับเกียรติจาก นักวิชาการ นักคิด นักเขียนผู้มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ได้กรุณาส่งผลงานมาร่วมตีพิมพ์จำนวน 7 ผลงาน ได้แก่ บทความวิจัยเรื่อง “ชีวิตติดรีวิว” : กลวิธีทางภาษาในการโน้มน้าวใจในเพจอาหาร ที่มุ่งเน้นนำเสนอผลการศึกษากลวิธีทางภาษาโน้มน้าวใจในอินเทอร์เน็ตและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านเพจอาหารที่ใช้ชื่อ “ชีวิตติดรีวิว”

อีกผลงานหนึ่งคือบทความวิจัยเรื่องกลวิธีการพูดชักจูงใจในนวนิยายเรื่อง “ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุรود” ของ โบตัน มุ่งศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องดังกล่าวได้อย่างน่าสนใจว่าตัวละครที่เป็นผู้พูดในเรื่องมีกลวิธีอย่างไรจึงทำให้การพูดสื่อสารนั้นเกิดความเข้าใจกันได้ทั้งสองฝ่าย

ส่วนบทความวิจัยเรื่อง ฟ้อนเจิง: วัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาวล้านนาไทย นั้นได้นำเสนอแง่มุมทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการฟ้อนเจิง อันเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชาวล้านนา โดยได้นำเสนอข้อมูลที่มาจากคำบอกเล่าของผู้รู้ในท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงรายครอบคลุมหลายพื้นที่

บทความเรื่อง Stories of Taxonomy: Uncovering Differences between Folk Taxonomy and Taxonomy in Systemic Functional Linguistics Theory เป็นการเปรียบเทียบทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับศัพท์วิทยา ระหว่างทฤษฎีการจัดแบ่งหมวดคำศัพท์โดยทั่วไปและการจัดหมวดหมู่คำศัพท์ โดยนำใช้ทฤษฎีระบบไวยากรณ์เชิงหน้าที่ และยังมีบทความเรื่อง The Evaluation of Students’ Writing Skill Characteristics at Chiang Rai Rajabhat University ซึ่งเป็นบทความที่เกี่ยวกับการประเมินลักษณะและทักษะ

การเขียนของนักศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

汉语“火”及“火”词族的隐喻转喻分析 是学习研究อุป
ลักษณะคำนามในภาษาจีน โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหมายของตัว
อักษร“火”(ไฟ) และความหมายของตัวอักษรที่มี“火”(ไฟ) เป็นส่วน
ประกอบ ผ่านแนวคิดทางภาษาศาสตร์ metaphor และ metonymy

ปิดท้ายด้วยบทปริทัศน์หนังสือ“วันที่หัวใจกลับบ้าน”ของ เสกสรรค์
ประเสริฐกุล : “บ้าน” ในมิติทางจิตวิญญาณ และความสงบภายใน ที่มุ่งเน้น
การนำเสนอเนื้อหาสาระของสภาวะส่วนลึกแห่งจิตใจมนุษย์ที่ผูกโยงกับเรื่องราว
ในชีวิตที่ผ่านมา มีทั้งการเดินทางไปยังภูมิประเทศต่าง ๆ, สภาพความไม่เท่า
เทียมกันในสังคมไทย, สถานการณ์ความรัก ความผูกพัน และการพลัดพราก และ
การฝึกฝนสภาวะจิตสู่ความสงบภายใน เป็นต้น ซึ่งผู้อ่านจะสามารถค้นหาความ
หมายของชีวิตมนุษย์ได้จากการอ่านบทปริทัศน์หนังสือเรื่องนี้

ท้ายที่สุดนี้ บรรณาธิการขอขอบพระคุณนักวิชาการทุกท่านที่เมตตาส่ง
ผลงานข้างต้นมาตีพิมพ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “ฟ้าเหนือ” จะเป็นเวทีสำหรับ
นำเสนอผลงานวิชาการ และเป็นเส้นทางเชื่อมโยงให้ผู้ที่สนใจ “มนุษยศาสตร์” ได้มี
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันตลอดไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานกุล
บรรณาธิการวารสารฟ้าเหนือ

“วันที่หัวใจกลับบ้าน” ของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล :
“บ้าน” ในมิติทางจิตวิญญาณ และความสงบภายใน

“The Day the Heart Returned Home” by Seksan
Praseotkun: “Home” in the Spiritual Dimension and
Inner Peace

บุญยแสนอ ตรีวิเศษ
Bunsanoe Triwiset

Email: bunsanoe.tw@bru.ac.th

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Abstract

The Day the Heart Returned Home was the 40th work of Seksan Praseotkun, a former leader of the procession against dictatorship on October 14, 1973 and former Dean of the Faculty of Political Science, Thammasat University, was a political science scholar and was a writer with a wide range of works. In the year 2009, he was honored as a national artist in Literary Art. **The day the heart returned home** was an essay of 18 stories aimed at presenting important concepts: to explore, to discover what was a mental state that attaches to, and to learn, watch, and practice to redeem from that attachment to freedom and peace, with the language from the elaborate words and the use of effective figures of speech, leading to achievement of a beautiful spiritual presentation.

Keywords: The Day the Heart Returned Home, Seksan Praseotkun, Spiritual Dimension, Inner Peace

บทคัดย่อ

วันที่หัวใจกลับบ้าน เป็นผลงานเล่มที่ 40 ของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล อดีตผู้นำขบวนการต่อต้านเผด็จการในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และอดีตคณบดี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ และเป็นนักเขียนที่มีผลงานหลากหลายประเภท ปี 2552 ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ **วันที่หัวใจกลับบ้าน** เป็นความเรียง 18 เรื่อง มุ่งนำเสนอแนวคิดสำคัญ คือ เพื่อสำรวจ ค้นหา สิ่งที่เป็นภาวะจิตที่ไปผูกพัน ยึดเกาะ และเรียนรู้ ใฝ่ระวัง ฝึกฝนที่จะไถ่ถอนจากสิ่งที่ยึดติดทรวงเหนียวนั้น สู่อิสระและความสงบ ด้วยภาษาจากการสรรคำที่ประณีต และการใช้ภาพพจน์ต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การนำเสนอสารทางจิตวิญญาณบรรลุเป้าประสงค์อย่างงดงาม

คำสำคัญ: วันที่หัวใจกลับบ้าน, เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, มิติทางจิตวิญญาณ, ความสงบภายใน

บทนำ

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล เกิดเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พุทธศักราช 2492 ที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ศึกษาชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนบางปะกงบวรวิทยายน ตำบลบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี ได้รับทุน AFS เป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนไปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกาในระหว่าง พ.ศ. 2510-2511 จากนั้นกลับมาศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2517 และระหว่าง พ.ศ. 2524-2532 ศึกษาต่อในประเทศสหรัฐอเมริกา จนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาวิชารัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ เริ่มเขียนวรรณกรรมตั้งแต่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเขียนเรื่องสั้น บทกวี บทความ ลงในหนังสือต่างๆ ที่นักศึกษาจัดทำขึ้น นอกจากนี้ยังส่งข้อเขียนบางชิ้นลงพิมพ์ในสยามรัฐรายวัน ขณะอยู่ชั้นปีที่ 4 เสกสรรค์ ได้ส่งเรื่องสั้นเข้าประกวดรางวัลพลับพลาชาติ และได้รับรางวัลที่ 3 ก่อนเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ได้เข้าประจำกองบรรณาธิการวิทยาสารงานเขียนเรื่องแรก คือ สงครามอินโดจีนในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เสกสรรค์ เป็นผู้นำนักศึกษาคนสำคัญ ทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการและควบคุมการเดินขบวนประท้วงรัฐบาลไปตามถนนราชดำเนิน เป็นผู้ประพันธ์บทเพลง “สู้ไม่ถอย” ซึ่งใช้ขับร้องร่วมกันในระหว่างชุมนุม นอกจากนี้ยังได้ปราศรัยในฐานะผู้นำนักศึกษา ระหว่างการชุมนุม สร้างพลังปลุกเร้าจิตใจมวลชนให้ยืนหยัด ต่อสู้ จนได้ชัยชนะ เสกสรรค์ ประเสริฐกุลและผู้นำนักศึกษาอื่นๆ ได้กลายเป็นวีรบุรุษในใจคนหนุ่มสาวสาวยุคนั้น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2552: 92)

การต่อสู้ทางเมืองหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ทวีความรุนแรงขึ้น เมื่อรัฐบาลได้ปฏิบัติการกดดันผู้ต่อต้านทุกรูปแบบ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล จึงได้

ตัดสินใจเดินทางเข้าป่าเพื่อร่วมขบวนการปฏิวัติของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ในช่วงก่อนเกิดเหตุ 6 ตุลาคม 2519 เล็กน้อย แต่ต่อมามีความคิดขัดแย้งกับพรรคอย่างรุนแรง เสกสรรค์เห็นว่าพรรคไม่มีความเป็นประชาธิปไตย จึงขอลาออกจากขบวนการปฏิวัติและออกจากป่าพร้อมกับภรรยา ขณะเดียวกันความขัดแย้งภายในขบวนการปฏิวัติประกอบกับการดำเนินนโยบาย 66/23 ของรัฐบาล ก็ได้ส่งผลให้นักศึกษาและประชาชนทยอยกลับมาร่วมพัฒนาชาติไทยเป็นจำนวนมาก จากนั้นเสกสรรค์ได้เดินทางไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยคอร์แนลล์ สหรัฐอเมริกา จนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขารัฐศาสตร์

หลังจากได้ใช้ชีวิตอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา 10 ปี เสกสรรค์ ประเสริฐกุล ได้เดินทางกลับประเทศไทย และเข้าทำงานเป็นอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จนเกษียณอายุราชการใน พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ ในระหว่างปี พ.ศ. 2536–2538 เสกสรรค์เคยดำรงตำแหน่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์ นอกจากนั้นยังทำงานให้แก่สังคมภายนอก เช่น เป็นเลขาธิการคนแรกของมูลนิธิสืบ นาคะเสถียร และเป็นประธานกลุ่มประชาธิปไตยเพื่อประชาชน (ปขป) ปัจจุบันแม้เกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนนักศึกษาปริญญาเอก และเป็นกรรมการอำนวยการของสถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2552: 93)

ในด้านวรรณกรรม เสกสรรค์ ประเสริฐกุล ได้สร้างสรรค์วรรณกรรมขึ้นหลายรูปแบบ ทั้งเรื่องสั้น เรื่องสั้นขนาดยาว ความเรียง บันทึก กวีนิพนธ์ บทปาฐกถา บทวิจารณ์วรรณกรรม งานแปล งานเขียนชิ้นแรกเกิดขึ้นใน พ.ศ. 2512 ได้ตีพิมพ์รวมเล่มครั้งแรก พ.ศ. 2516 เสกสรรค์ก็ได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง โดยเขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่างๆ เช่น ผู้จัดการรายวัน ผู้จัดการรายสัปดาห์ มติชนรายวัน สื่อนาคะต วิถีกลางแจ้ง Travel Guide นิตยสาร ค.คน เป็นต้น เมื่อนำมารวมเล่ม ผลงานหลายเล่มได้รับการตีพิมพ์ซ้ำ

แล้วซ้ำอีก ปัจจุบันมีหนังสือทั้งสิ้น 45 เล่ม ไม่นับการตีพิมพ์ซ้ำ

วรรณกรรมของเสกสรรค์ในช่วงก่อนปี 2544 ส่วนใหญ่เน้นการวิพากษ์สังคมอย่างเข้มข้น น่าสังเกตว่า ช่วงหลัง พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา เนื้อหาที่เน้นความเข้มข้นในการวิพากษ์วิจารณ์สังคมกลับลดน้อยลงไปมาก กลับมุ่งเน้นวิจารณ์ตนเองเป็นด้านหลัก แต่ปมประเด็นยังอยู่ที่เหตุการณ์สำคัญในอดีตของชีวิตที่ต่อสู้กับทหาร กับพรรคคอมมิวนิสต์ สายตาการมองแบบแตกต่างลดน้อยลงสู่ภาวะเข้าใจจิตภายในของตนเอง หนังสือ **วิหารที่ว่างเปล่า** เป็นจุดพลิกผันการสร้างตัวตนใหม่ ที่หันมาสลายตัวตนอย่างจริงจังจากเคยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งเล่าเรื่อง หันมาใช้บุรุษที่สามแทน ความกระตือรือร้นในการแสดงออกทางการเมืองลดน้อยลง กระทั่งไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เนื่องจากบทเรียนที่ผ่านมา ทำให้เรียนรู้ว่า ไม่มีสิ่งใดเป็นอย่างใจตนในสังคมที่ไม่เคารพความเท่าเทียมกัน และมองเห็นว่าการต่อสู้ทางการเมือง สุดท้ายแล้วก็มักจบลงที่ว่า ชนชั้นนำประสงค์จะให้เป็นไปแบบใด วรรณกรรมชุดต่อมา เช่น ผ่านพบไม่ผูกพัน (2548) อำนาจแห่งความว่างความว่างแห่งอำนาจ (2551) บุตรธิดาแห่งดวงดาว (2552) ล้วนมีเนื้อหามุ่งเน้นในการสื่อสารทางจิตวิญญาณแก่ผู้อ่าน

การวิเคราะห์เนื้อหา

วันที่หัวใจกลับบ้าน เป็นผลงานเขียนเล่มที่ 40 ของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ที่มุ่งเน้นการนำเสนอแก่นสารลงลึกไปยังจิตใจที่ต้องสืบย้อนไปถึงจุดกำเนิดแรกเริ่ม มองย้อนออกไปไกลเพื่อให้คนสำนึกว่า การมีอยู่ของคนในปัจจุบัน เกิดจากสิ่งที่ใหญ่กว่าคนมหาศาล การสำนึกถึงสิ่งที่ใหญ่กว่า ทำให้คนมีความเป็นมนุษย์ที่มีความหมาย

วันที่หัวใจกลับบ้าน ประกอบด้วย ความเรียง 18 เรื่อง อาจแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การเดินทางไปยังภูมิประเทศต่างๆ แม่น้ำ ภูเขา ป่าไพร

4 เรื่อง ได้แก่ สัมผัสใน ขุนเขาแห่งความว่าง ภูมิประเทศอันยากยิ่ง และ ห้วย
 ภูพานา **รูปธรรมของความไม่เท่าเทียมกันในสังคมไทย** 3 เรื่อง ได้แก่ ความ
 เจ็บในเสียงปิ่น เมื่อเมืองหลวงน้ำหนักเกิน ดารา ขาวนา เด็กกำพร้า และขอทาน
 และในโลกสีเทา **สถานการณ์ความรัก ความผูกพัน และการพลัดพราก** 3 เรื่อง
 ได้แก่ บาดแผลบางประเภท ซอกมุมที่פקพิง และสายน้ำไม่หวนกลับ และการ
ฝึกฝนสภาวะจิตสู่ความสงบภายใน 8 เรื่อง ได้แก่ ทางโลกทางธรรม วันที่หัวใจ
 กลับบ้าน ความเป็นครู ท่ามกลางความชิงชังรังเกียจ คนกับป่า คนกับคน โอมิ
 โอแห่งคลองปลาแก้ง และที่פקในสายน้ำ

อย่างไรก็ตาม ความเรียงทุกเรื่อง จะใช้ประวัติชีวิตในอดีตของตนเป็น
 ฉากหลัง บางครั้งเป็นการย้อนถึงชีวิตวัยเยาว์ บางครั้งย้อนถึงความผิดพลาดบาง
 ประการ โดยมากเป็นการย้อนถึงชีวิต “นักรบ” บนผาภู เมื่อครั้งเข้าร่วมกับพรรค
 คอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เหมือนเป็นการทบทวนอดีตเพื่อแก้ไขปัจจุบัน
 สะท้อนการเติบโตทางจิตวิญญาณ การพัฒนาลักษณะนิสัยจากเดิมที่เคยมั่วทะลุ
 ไม่กลัวใคร มีลักษณะเป็นนักเลงโบราณที่ไม่เคยปฏิเสธคำท้าของผู้ใด และพร้อม
 ใช้กำลังเพื่อแก้ปัญหาแบบที่คุ้นชิน สู่การฝึกฝน ขัดเกลาตนเอง และมีเหตุมีผล
 มากขึ้น เข้าใจความเป็นจริงในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ดังข้อความ

ตัวอย่าง การนำเสนอเนื้อหา การเดินทางไปยังภูมิประเทศต่างๆ

(1) “เขาไม่เคยมาบางน้อย แต่รู้สึกเหมือนเคยมา ไม่เพียงเคยมา หาก
 ในบางมิติยังรู้สึกเหมือนเคยอยู่ กระทั่งในบางวูบของห้วงขณะ เขาไม่แน่ใจเหมือน
 กันว่า ตัวเองคือเด็กน้อยวัยห้าขวบที่กำลังมองโลกของตนผ่านสายตาของชาย
 ชรา หรือเรื่องทั้งหมดมีแต่ตาแก่คนหนึ่งกำลังนึกถึงวัยเด็กที่หายไป” (หน้า 20)

(2) “ดึกสงัด...เขาบอกกับประกายดาวบนผิวน้ำว่า สรรพสิ่งเป็นเช่นนั้น
 เพราะมันเป็นเช่นนั้น เขาไม่ได้มาที่นี่เพื่อค้นหาวัยหนุ่มที่ตกหาย หากประสงค์

เพียงเติมเต็มให้กับวัยซราที่เพิ่งมาเยือน...การเดินทางรอบขุนเขาแห่งอดีตด้วย
อารมณ์ปล่อยวาง ก็แค่สร้างรูปลักษณ์ให้กับวันเวลา...รูปคือความว่าง ความว่าง
ก็คือรูป...ใช่หรือไม่ว่านี่คือความจริงที่อยู่เหนือสิ่งขัดแย้งทั้งปวง” (หน้า 76)

ตัวอย่าง การนำเสนอเนื้อหา รูปธรรมของความไม่เท่าเทียมกันทาง สังคม

(3) “เขาและนักอุดมคติรุ่นเดียวกันต้องพบกับความพ่ายแพ้ล้มเหลวใน
ความพยายามกอบกู้ชีวิตของชาวไร่ชาวนา ถึงวันนี้โลกของของชาวนายังเลวลง
ขณะที่คนรุ่นเขายังมาหมดเร็วแรง” (หน้า 135)

(4) “ใช่หรือไม่กว่า 100 ปีมาแล้วที่กรุงเทพฯ ธิปไตยในการกำหนด
ตนเองของท้องถิ่นทั่วราชอาณาจักรมาไว้ที่นี่และราว 50 ปีที่ผ่านมา แผนพัฒนา
เศรษฐกิจแบบเผด็จการก็ยังขยายความแตกต่างระหว่างกับชนบทให้ถ่างกว้าง
จนแทบเป็นคนละประเทศ” (หน้า 129)

(5) “จริงอยู่ ผู้หวังดีจำนวนไม่น้อยต่างออกมาเรียกร้องให้คนไทย ‘รัก
กันไว้เถิด’ ซึ่งหมายถึงว่าพลังที่รักกันดียังคงมีอยู่มากพอสมควร ท่านเหล่านี้ย่อม
ไม่อยากเห็นความรุนแรงอย่างที่เกิดขึ้นอีกต่อไป...แต่ปัญหาเชิงโครงสร้างที่ร้าย
แรงระดับนี้ไหนเลยจะแก้ไขได้ง่ายดายปานนั้น อย่างว่าแต่ในโลกของปุถุชน ความ
รักย่อมไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นคือๆ โดยไม่มีที่มาที่ไป...ใช่หรือไม่ว่าหลายปีที่ผ่านมา
ระบบเศรษฐกิจการเมืองและการศึกษาวัฒนธรรม (ที่เป็นจริง) ในประเทศนี้ ไม่
เคยสอนให้ใครรักใครเลยถ้าไม่ได้ผลประโยชน์อะไรตอบแทน (หน้า 130-131)

(6) “ยิ่งนึกไปเขาก็ยิ่งสงสัยไม่ได้ว่าความเป็นประชาธิปไตย “แท้จริง”
กับประโยชน์สุขของส่วนรวมในประเทศไทยที่ผู้นำทุกฝ่ายเอ่ยอ้างถึง แท้จริงคือ
ม่านรังที่มีไว้ปิดบังสิ่งใด” (หน้า 117)

ตัวอย่าง การนำเสนอเนื้อหา สถานการณ์ความรัก ความผูกพัน และการพลัดพราก

(7) “ชีวิตที่เคยใช้ไปในการเดินตามอุดมคตินั้น แท้จริงแล้วมันไม่ใช่ชีวิตของเขาคนเดียว และยังไม่ใช่เขาคนเดียวที่ต้องจ่ายราคา” (หน้า 207)

(8) “บางทีการเป็นที่รักและไวใจของผู้อื่นนั้น ควรนับเป็นบาปเคราะห์เสียมากกว่าคำอวยพร” (หน้า 34)

(9) “เขามีเหตุผลสารพัดที่จะอธิบายเส้นทางชีวิตของตัวเอง แต่ลึกเข้าไปข้างในแล้วก็อดไม่ได้ที่จะรู้สึกผิดอยู่ในบางเรื่องบางราว คนเราเมื่อผ่านโลกมานานพอ ใช่ว่าหรือไม่มักมีจุดเจ็บในใจที่เหตุผลทั้งปวงไม่อาจเยียวยา” (หน้า 106)

ตัวอย่าง การนำเสนอเนื้อหา การฝึกฝนสภาวะจิตสู่ความสงบภายใน

(10) “ในวัยหนุ่ม เขาเองไม่เคยคิดจะก้มยอมให้กับค่านิยมของกระแสหลัก ซึ่งเขาเห็นว่าทั้งแคบและตัน มีหน้าซำยังวางอยู่บนโครงสร้างทางสังคมที่ปราศจากความเป็นธรรม ยามนั้น วัยนั้น เขาไม่เพียงถอยห่างจากวิถีที่ตัวเองรังเกียจ หากยังไกลถึงขั้นทุ่มชีวิตเปลี่ยนแปลงมัน” (หน้า 23)

(11) “เงื่อนไขที่จำเป็นกว่านี้ คือ การปลี่ยนเปลี่ยตัวเองออกจากชุดความคิดทั้งปวง เพื่อเข้าสู่สภาวะสัมผัสตรง รู้จักตรง จากนั้นสลายเส้นแบ่งระหว่างผู้สัมผัสกับสิ่งที่ถูกสัมผัส จนไม่มีการเข้ามาหรือออกไป” (หน้า 142)

(12) “ชีวิตคนเรานั้นช่างเต็มไปด้วยหลุมบ่อทางอารมณ์ หากไม่เจริญสติไว้อย่างต่อเนื่อง ก็ยากนักที่จะไปถึงประตูธรรม” (หน้า 188)

(13) “เขาเอง ไม่รู้เหมือนกันว่าหลายปีที่ผ่านมา อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนเองเปลี่ยนจากการใช้ความคิดเป็นตัวตั้งมาเป็นถือนมนุษย์เป็นตัวตั้ง ทั้งๆ ที่ใน

ช่วงหนึ่งยาวนานเขาก็เคยพร้อมแตกหักรุนแรงเพื่อปกป้องอุดมคติของตน” (หน้า 118)

การวิเคราะห์ทฤษฎีสี่เต่ง

เสกสรรค์มักเปิดเรื่องคล้ายงานเขียนบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย หรือเรื่องสั้น กล่าวคือ มีใช้การบรรยายฉากด้วยภาษาที่พลิ้วไหวไปกับบรรยากาศในห้วงเวลานั้น จากนั้นค่อยบรรยายถึงความนึกคิด หรือท่าทีของตัวละคร

ตัวอย่าง การเปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉาก

(14) “หมอกเข้าคลุ้มคลั่งและปิดทับด้วยเทือกเขาในฉากหลัง ขณะ
ที่แนวสนข้างแคมป์ก็พราวเลือนราวต้นไม้ในความฝัน เขายืนนิ่งอยู่ในความว่างลิ
ขาวด้วยความรู้สึกเจียบอึ้ง ใจเลือนหายไปกับเมฆหมอกได้พักหนึ่งแล้ว แต่กาย
ยังแยกจากทุกอย่างรอบๆ ตัว” (หน้า 68)

จาก (14) เป็นการใชภาพพจน์บุคลาธิษฐาน และอุปมา เพื่อให้ผู้อ่าน
มองเห็นภาพ และร่วมรู้สึกไปกับตัวละครที่กำลังเพติดกับสิ่งที่เห็นเบื้องหน้าและ
การจดจ่อสุดรับโอโซนกับบรรยากาศยามรุ่งอรุณ

ตัวอย่าง การเปิดเรื่องเรื่องแบบการเล่าเรื่อง

(15) “เขามีอายุครบ 60 ปี เมื่อเดือนมีนาคม...มิตรสหายบางคนเสนอ
ตัวเป็นเจ้าภาพจัดงานเลี้ยง บ้างอยากพิมพ์หนังสือเพื่อยกย่องสรรเสริญ และมี
อยู่ไม่น้อยเฝ้าถามว่า ว่าต่อจากนี้จะทำไร” (หน้า 35)

การบอกเล่าในลักษณะชวนคุย เป็นการยื่นไมตรีแรกเริ่มแก่ผู้อ่าน ทำให้
บรรยากาศการส่งสารรับสารคลี่คลายและพร้อมสำหรับการส่งและรับต่อไป

เมื่อเปิดเรื่องภายในหนึ่งหรือสองย่อหน้าแล้ว จากนั้นจะเป็นการไล่เรียง ครุ่นคิดย้อนไปถึงเหตุการณ์ในอดีต วันเยาว์ วันหนุ่มที่กล่าวหาญ สถานการณ์ในอดีตที่เป็นจุดเจ็บ ฉากในอดีตถูกสื่อสารออกมาผ่านการครุ่นคำนึง จากนั้นจะเริ่มวกกลับมาที่การสำรวจตัวตนในปัจจุบันขณะ กล่าวถึงความผิดพลาดของตนในอดีต การยึดติดกับอุดมคติแล้วใช้พลังต่างๆ ปกป้องมันไว้ และในระหว่างนั้น จะมองเห็นความพยายามฝึกตน ทั้งการให้เหตุผล และมักจบด้วยข้อความที่เป็นความรวบยอดของเรื่องราวที่กล่าวมา ดังตัวอย่าง

(16) “คนเรา...เวลาได้อยู่ “บ้าน” เจียบๆ มักไม่ค่อยคิดว่า ตัวเองเป็นใคร”
(หน้า 199)

การปิดเรื่อง ในเรื่อง “ห้วยภวนา” ที่เสกสรรค์เดินทางไปพักค้างแรม ณ ที่สูงของเทือกเขาอันซับซ้อน ขณะซึมซับกับบรรยากาศของปลีกวิเวก ห่างไกลจากผู้คน และหนังสือ “วัชรปรัชญาปารมิตาสูต” ที่หยิบมาอ่านด้วย และขณะที่ลงไปแช่น้ำในร่องห้วย ปลอ่ยให้ปลามาตอดตามร่างกาย เขากลับรู้สึกกับปลาที่ไม่เหมือนเดิมที่เคยมองว่าเป็นอาหาร ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมามีกิจกรรมที่เสกสรรค์ทำเป็นประจำคือตกปลาล่าสัตว์ ภาวะดังกล่าวทำให้เขาแทบจะร้องให้ออกมา ภาวะภายในเปรียบเสมือนการที่เขานอนและฝันร้ายเมื่อตื่นขึ้นมา ก็พบว่า ตัวเขาอยู่ที่เดิม เหมือนการที่เขาได้กลับบ้าน “ตรงนี้ต่างหากคือบ้าน... ไม่ใช่... ห้วยยามนี้ต่างหากคือบ้าน...บ้านไม่ใช่สถานที่ บ้านคือความรู้สึกภายใน”
(หน้า 197)

(17) “จากนั้นมาเขาก็เริ่มรู้สึกกลัวการเป็นที่รักและไวใจของผู้ใด” (หน้า 35)

เป็นการปิดเรื่อง ในเรื่อง “บาดแผลบางประเภท” เนื้อเรื่องกล่าวถึงความผูกพันของเสกสรรค์กับสุนัข 3 ตัว ที่เขาเลี้ยง และสุนัขทั้ง 3 ตัว ก็ต้องจากไปด้วยความจำเป็นและเหตุผล กล่าวคือ สุนัขตัวแรก คือ “ตูบ” เมื่ออายุมากขึ้น

ดูบลั่มป่วยด้วยสารพัดโรคที่แพทย์ไม่อาจรักษา เขาตัดสินใจให้แพทย์ฉีดยาให้มันตายพ้นจากการทรมาน ตัวที่ 2 คือ “ซิมบ้า” สุนัขพันธุ์ผสมระหว่างรอดไวเลอร์กับสุนัขไทยข้างถนน พอเติบโตได้ที่ เริ่มก่ดคนไม่เลือกตามสัญชาตญาณที่ได้รับจากพ่อแม่ของมัน เขาจำต้องส่งมันให้แก่ผู้เต็มใจอุปถัมภ์ดูแลคนต่อไป ตัวที่ 3 คือ “บิก” เมื่อมันล้มป่วยและแพทย์ไม่มีทางรักษา เขาก็ตัดสินใจเช่นเดียวกับกรณีของ “ดูบ” การจากไปของสุนัขที่ทั้งเขาและสุนัขมีความผูกพันกันอย่างมาก แต่การกระทำของเขา เขาถือว่าเป็น “บาดแผล” ในใจ ที่กระทำต่อสิ่งที่ตนรัก และรักตนอย่างเลียดเย็น “แน่ละ มันไม่ใช่เรื่องง่ายที่เขาจะต้องแบกความรู้สึกว่าตัวเองเป็น “ผู้ทรยศ” แต่เพื่อนแท้ทั้ง 3 ตัว แต่เขาก็อดรู้สึกไม่ได้ว่า อย่างน้อยตนเองได้มอบผ้าห่อศพที่สวยงามให้กับความฝันที่ตายแล้ว” (หน้า 35)

คุณค่าที่โดดเด่นอันเป็นคุณสมบัติของนักเขียนคือ ความสามารถทางวรรณศิลป์ในระดับเป็นนายของภาษา ไม่ว่าจะเป็นการสร้างคำ การใช้อุปมา (Simile) การใช้อุปลักษณ์ (Metaphor) บุคลาธิษฐาน (Personification) คำถามเชิงวาทศิลป์ (Rhetorical Question) และการซ้ำกระสวนประโยค (Repeating Pattern) โดยมักใช้ภาพพจน์ซ้อนกันหลายชนิดในข้อความเดียวกัน ดังนี้

การใช้อุปมา (Simile) หมายถึง การเปรียบเทียบของสิ่งหนึ่งให้เหมือนหรือคล้ายกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยพ้องเสียงที่รูปสมบัติหรือลักษณะสมบัติเป็นสำคัญ โดยใช้คำเปรียบต่างๆ เป็นคำเชื่อม เช่น กล ดัง ดุจ ประหนึ่ง เลห์ ประเลห์ เพียง ถนัด ละม้าย แม้น เหมือน เฉก เช่น เฉกเช่น ราว รวากับ เป็นต้น (สมเกียรติ รัชมณี, 2551:73)

(18) “กลางคืนคือเงาของกลางวัน โลกส่วนที่สว่างอำพรางโลกที่มีมืดมิด เฉกเช่นรอยยิ้มบนใบหน้ากับรอยหม่นในหัวใจที่สามารถเกิดคู่กันได้ในช่วงเดียวกัน” (หน้า 192)

ความจริงของกลางวันกลางคืน คือ การเกิดขึ้นจากการหมุนรอบตัวเองของโลกจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออก ด้านที่หันรับแสงอาทิตย์เป็น “กลางวัน” และด้านตรงข้ามที่ไม่ได้รับแสงอาทิตย์เป็น “กลางคืน” เช่นเดียวกับในยามที่ได้รับความทุกข์โศกเศร้าก็หมองหม่น หากยามใดมีความสุขโศกเศร้าก็สดใสด้วยรอยยิ้ม

(19) “ใช้...ชีวิตคลี่คลายเหมือนบทกวี เมื่อภายนอกเข้ามาสัมผัส คล้องจองกันภายใน” (หน้า 25)

บทกวีถูกกำหนดด้วยฉันทลักษณ์ที่จำกัดคำ ฉะนั้นการแต่งบทกวีให้ได้ ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก เพื่อสรรหาคำสัมผัสนอกไปวางลงให้เหมาะคำ เหมาะความ มีความไพเราะ และได้ความหมายที่ลึกซึ้ง และสามารถส่งสารถึงผู้รับสารอย่างสัมผัสใจด้วย ยิ่งเป็นบทกวีที่ดี เมื่อแต่งได้ตามที่ต้องการ ก็รู้สึกคลี่คลายจากความเคร่งเครียด เช่นเดียวกับหากการใช้ชีวิต เมื่อทุกอย่างลงตัว ก็เหมือนบทกวีที่มีสัมผัสคล้องจองได้งดงาม

(20) “ดวงตาที่ครั้งหนึ่ง เคยเปล่งประกายราวอัญมณี บัดนี้กลับหม่น แห้งปราศจากพลังชีวิต” (หน้า 34)

กล่าวคือ ดวงตาคือหน้าต่างของหัวใจ ดังนั้น เราอาจสังเกตพลังของสิ่งมีชีวิตได้จากดวงตา ในบริบทนี้ เสกสรรค์ได้เปรียบเทียบแววตาของสุนัข “ตูบ” เมื่อครั้งยังวัยหนุ่มเป็นดวงตาที่สะท้อนพลังชีวิตอย่างมาก แต่เมื่อมันล้มป่วยด้วยโรคหลากหลายชนิด ดวงตาลับหม่นหมองสิ้นไร้พลังแทบสิ้นเชิง นั่นก็คือดวงตาที่ทอดอาลัยมายังเขาก่อนมันจะเสียชีวิตด้วยยาฉืดประหาร

บุคลาธิษฐาน (Personification) หมายถึง การทำสิ่งที่ไม่ใช่คนให้มีความรู้สึกนึกคิดอย่างคน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจ มีอารมณ์สะเทือนใจ

หรือให้ภาพงดงามเป็นภาษากวี มากกว่าการใช้ภาษาโดยตรงไปตรงมา (สมเกียรติ รักษมณี, 2551: 79)

(21) “เหมือนกลางวันแอบมาเยี่ยมกลางคืน” (หน้า 191)

กล่าวคือ ความจริงของกลางวันกลางคืนที่แท้ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์ แต่ความลึกลับของจักรวาลก็ทำให้เราเข้าใจว่า ดวงจันทร์มีแสงในตัวเอง แต่เสกสรรค์กลับใช้ลีลาภาษาให้ความเรียงตรึงตราผู้ด้วยบรรยากาศบรรยากาศของกลางคืนที่สูงเทือกเขาสลัซซบซ้อนว่าด้วยบุคลาธิษฐานอีกว่า “จันทร์เพ็ญลอยดวงขึ้นเหนือแนวป่าทางทิศตะวันออก พร้อมทั้งสาดลำแสงแจ่มจ้ามาตามช่องว่างระหว่างยอดไม้ ไม่นานผิวพื้นบริเวณลานทางเดินที่ก็เริ่มเรืองสลัว ผิวน้ำในลำห้วยข้างล่างปรากฏประกาย ขณะเสี้ยวแสงเดือนลูปไล้ชะง่อนหิน” (หน้า 191)

(23) “เมื่อเมืองหลวงน้ำหนักเกิน” (หน้า 123)

ภาวะของการมีน้ำหนักที่มากเกินไปของสิ่งมีชีวิต จะแสดงออกด้วยร่างกายที่ใหญ่โต ขยายออกไปทั้งสองข้างของตัว ส่วนสิ่งไม่มีชีวิต เช่น รถบรรทุก ก็มีการกำหนดว่าสามารถบรรทุกได้หนักเพียงใด ที่จะเป็นการรักษาความปลอดภัยให้ใช้งานได้ยืนยาวนาน หากรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินกำหนด นอกจากส่งผลต่อความเสื่อมสภาพก่อนกำหนดแล้ว ยังทำให้ถนนผุพังก่อนอายุด้วยเช่นกัน แต่โดยนัยของข้อความนี้ แม้จะสามารถมองเห็นรูปธรรม แต่เสกสรรค์ต้องการสื่อสารในเชิงนามธรรมมากกว่า กล่าวคือ กรุงเทพฯเป็นเมืองหลวงที่รวมศูนย์ทุกสิ่งทุกอย่าง หน่วยงานหลักๆ สำคัญๆ รวมศูนย์กันอยู่กรุงเทพฯ สถานศึกษา โรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนบรรดาเยาเสพติด และอบายมุขต่างๆ ส่งผลให้เป็นแหล่งรวมพลังอำนาจด้านมืดเอาไว้อย่างเต็มที่ ทุกอย่างในกรุงเทพฯกระตุ้นแรงขับเคลื่อนตัวด้วยโลหะ โทสะ โมหะ กรุงเทพฯจึงกลายเป็นแหล่งรวมของกิเลสตัณหา ภาพทั้งหมดนี้ เป็นโครงสร้างทางสังคมที่อยู่ดิฐธรรม กรุงเทพฯจึงดึงดูด

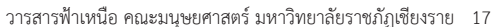
ทรัพยากรที่มีคุณภาพจากชนบทเพื่อเพิ่มเสริมให้ตนแข็งแกร่ง ขณะที่ชนบทอ่อนแอและถดถอยลงตลอดมา “อำนาจรัฐที่รวมศูนย์ และเศรษฐกิจที่รวมทรัพย์ ทำให้เมืองหลวงกรุงเทพฯ เหมือนหัวรถจักรที่วิ่งไปตามลำพังโดยปราศจากขบวน ผู้โดยสารผูกพ่วงไปด้วย กรุงเทพฯ โตขึ้นไม่หยุดยั้ง ในขณะที่ชนบทล่มสลายอย่างไม่หยุดยั้งเช่นกัน” (หน้า 129)

อุปลักษณ์ (Metaphor)

อุปลักษณ์ หมายถึง ถ้อยคำแสดงการเปรียบเทียบของสองสิ่ง สิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบและอีกสิ่งเป็นแบบเปรียบ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 99) สิ่งที่ถูกเปรียบและแบบเปรียบนี้ Lakoff and Johnsan (1980) อธิบายว่า จะต้องเป็นสมาชิกคนละกลุ่มกัน เช่น ถ้อยคำอุปลักษณ์ “เวลาเป็นเงินเป็นทอง” ที่นำ “เงิน” และ “ทอง” ซึ่งหมายถึงโลหะมีค่ามาเป็นแบบเปรียบเพื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบ คือ “เวลา” ซึ่งหมายถึง ช่วงขณะของความยาวที่มีอยู่หรือเป็นอยู่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1086) ดังนั้น อุปลักษณ์จึงเป็นการกล่าวถึงปฏิสัมพันธ์บางประการระหว่าง 2 สิ่ง โดยอาจจะถ่ายทอดผ่านคำคำเดียวหรือวลีเพียงวลีเดียว

นอกจากนี้ ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556: 99) ได้กล่าวว่า อุปลักษณ์เป็นการเน้นความหมายแบบหนึ่งเนื่องจากผู้ใช้อุปลักษณ์ได้หมายความว่าตามรูปและผู้รับสารก็ต้อง “ตีความหมาย” ที่ผู้ใช้อุปลักษณ์ต้องการสื่อออกมา แต่ประเด็นสำคัญที่นักวิจารณ์ปฏิบัติศาสตร์และนักวาทกรรมวิเคราะห์เชิงพิพากษ์สนใจก็คือ หน้าที่ในด้านการถ่ายทอดความคิด และพลังในการโน้มน้าวใจของอุปลักษณ์ นักวิชาการทั้งสองสาขากล่าวตรงกันว่า อุปลักษณ์สามารถเปลี่ยนมุมมองผู้รับสาร รวมถึงสื่ออุดมการณ์ด้วย ตัวอย่าง การใช้อุปลักษณ์ ได้แก่

“บนทางเดินของชีวิต คนเราล้วนเป็นภูมิประเทศของกันและกัน...ใช่หรือไม่ว่าบางคน ถึงกับเป็นภูมิประเทศอันยากนักดารยิ่ง” (หน้า 101)

ในทางรูปธรรม การสำรวจพื้นที่ เช่น ที่ดิน ที่ป่า เป็นสิ่งที่เข้าใจได้ แต่การสำรวจพื้นที่ว่าง “ณ ใจกลางป่าอารมณ” คือสิ่งใด เสกสรรค์กล่าวถึงสำรวจ ค้นหา สิ่งที่เป็นภาวะภายใน กล่าวคือ จิตมนุษย์มักไปผูกติดกับเรื่องต่างๆ พลั้ว ไหวไปตามเงื่อนไขภายนอก ซึ่งเฝ้าวนวนลุ่มหลง โดยมีแรงขับเคลื่อนทางกายภาพ เป็นพลังให้เลื่อนไหลไปกับความเฝ้าวนวนนั้น จิตที่แผ่สายหมกมุ่นกับความรู้สึกต่างๆ ก็เหมือนกับจิตนั้น เดินทางท่องเที่ยวไปยังภูมิสถานซึ่งหลากหลาย ภูมิประเทศ รวากับจิตที่หลงอยู่ในอุทยานที่กว้างใหญ่ไพศาล หากปล่อยจิตไป ลุ่มหลงกับสิ่งดังกล่าว ก็ยากที่จะถอนตัวออกจากการผูกพันยึดเกาะนั้น ชื่อเล่นของความเรียงนี้ จึงมุ่งเน้นนำเสนอ ภาวะของการเฝ้าจิตของตนเองเป็นหลัก

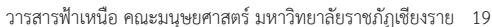
ทั้งพยายามฝึกตนเองเอง ทั้งความกระเสือกกระสนที่จะถอนตัวออกมา ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง นัยของเหตุผลทั้งหลายที่กล่าวมาก็คือ มุ่งหมายเพื่อจะนำพาที่จิตที่ติดผูกโยงยึดกับอุปาทานทั้งหลายนั้นกลับสู่จิตเดิม คือความไม่มีอะไร ความว่างนั้นหมายถึง ความสงบ นั่นเอง

จะเห็นได้ว่า การใช้อุปลักษณ์ ดังตัวอย่างดังกล่าว เป็นเรื่องของมโนทัศน์การเปรียบสิ่งสองสิ่งซึ่งอยู่ต่างประเภทกัน แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ก่อให้เกิดความหมายด้วยการตีความ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวนี้นี้ มีพลังในการโน้มน้าวใจผู้รับสาร

คำถามเชิงวาทศิลป์ (Rhetorical Question)

คำถามเชิงวาทศิลป์ หมายถึง คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่เว้นที่ว่างให้ผู้อ่านได้คิดหาคำตอบเอง และผู้เขียนก็คาดหวังให้ผู้อ่านคิดตอบให้ได้อย่างถูกต้องตรงกับผู้เขียนต้องการ (Fowler, 1991: 40) พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ (ทองสุก เกตุโรจน์, 2538: 298-299) กล่าวถึงหน้าที่ในการสื่อสารของคำถามเชิงวาทศิลป์ว่า คำถามเชิงวาทศิลป์นั้น “ประโยคคำถามที่มีได้ต้องการคำตอบอย่างแท้จริง แต่ต้องการให้ข้อความที่พูดมีน้ำหนักยิ่งกว่าที่จะเป็นประโยคบอกเล่าตรงๆ โดยชักชวนผู้ฟังให้คำตอบซึ่งผู้พูดเชื่อว่า เป็นที่กระจ่างชัดอยู่แล้ว” ส่วน ชนกพร พัวพัฒนกุล (2548: 93) กล่าวว่า การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์นั้นเป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เขียนไม่ต้องแสดงความเห็นของตนเองออกมาตรงๆ แต่ใช้วิธีการตั้งคำถามพร้อมทั้งแสดงเหตุผลสนับสนุนเพื่อนำผู้อ่านไปสู่คำตอบที่ผู้เขียนต้องการ ตัวอย่างการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ได้แก่

...ใช้หรือไม่ชีวิตคลี่คลายเหมือนบทกวี เมื่อสิ่งภายนอกเข้ามาสัมผัส คล้องจองกับสิ่งที่อยู่ภายใน (หน้า 25)

“ผู้คนทะเลาะเบาะแว้งกันเพราะเรื่องนี้เกลียดชังกันเพราะเรื่องนี้ กระทั่ง
รบราฆ่าฟันกันก็เพราะเรื่องนี้” (หน้า 145)

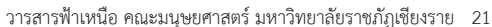
“คนจนล้นตลาด กรรมกรนับล้านอ่านหนังสือไม่ออก ชุมชนท้องถิ่นถูกทำลายย่อยยับ ทรัพยากรทุกอย่างอยู่ในมือคนส่วนน้อย การศึกษาล้มเหลวกันทั้งระบบ ช่องว่างระหว่างรายได้กว้าง ประชาชนส่วนใหญ่ไร้อำนาจต่อรอง” (หน้า 159)

จะเห็นได้ว่า ข้อความตัวอย่างข้างต้น จะเห็นกลวิธีทางภาษาที่ทั้งสามารถต่อยอดและเปรียบเทียบภาพหรือความคิดบางประการ ที่ตัวบทต้องสื่อไปยังผู้อ่านไว้ในคราวเดียวกัน นอกจากนี้การซ้ำกระสวนประโยค ยังเป็นการทำให้ข้อมูลเก่าที่ถูกกล่าวซ้ำและข้อมูลใหม่ในประโยคเด่นชัดขึ้น จนเป็นที่สะดุดตาแก่ผู้อ่าน ด้วยเหตุนี้ การซ้ำกระสวนประโยคจึงเป็นกลวิธีทางภาษาที่ทำให้ตัวบทสามารถสื่ออุดมการณ์ไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์ทัศนะของผู้แต่ง

พิจารณาถึง “หัวใจที่กลับบ้าน” อันมีแก่นคิดสำคัญคือ “บ้าน” มินัยที่อาจวิเคราะห์ในด้านน้ำเสียงหรือความคิดเห็นที่สะท้อนผ่านความเรียงทั้ง 18 หัวข้อนี้ อาจประมวลได้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. บ้านในฐานะองค์ประกอบและหน้าที่ของสมาชิกในบ้าน การหวนคืนยังจิตเดิมเพื่อรักษาไว้ซึ่งองค์ประกอบของ “บ้าน” และหน้าที่ของผู้เป็นองค์ประกอบในบ้าน กล่าวคือ ในเรื่อง “สายน้ำไม่หวนกลับ” (หน้า 103-112) เสกสรรค์ได้พาพี่ชาย พี่สาว เดินทางไปเที่ยวประเทศพม่า โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “เป็นห้วงยามที่พี่น้องคลานตามกันมาจะได้แบ่งปันวัยชราให้กัน” (หน้า 103) ระหว่างเสกสรรค์กับครอบครัว มีจุดเจ็บ เกิดขึ้นหลายประการที่เขาสมนึกว่า เขาทำผิดกับครอบครัว เช่น แม่ตายขณะเป็นทหารป่า ไม่มีโอกาสมารอบศพ พี่ชายของเขาสอบได้ทุนไปศึกษาต่างประเทศแต่แม่ไม่อนุญาต เพราะไม่ต้องการให้ลูกชายต้องหายไปแบบเขาอีกคน และความสำนึกนี้ จึงอยากใช้ชีวิตร่วมกับพี่

หมายถึง บ้านที่ไม่ใช่ตัวบ้าน หากแต่เป็นบ้าน คือที่มีคนที่อาทรเขา และเขา

อาหารคนเหล่านั้น กล่าวคือ เสกสรรค์ใช้เวลาเรียนระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 8 ปี เป็นอาจารย์อีก 20 ปี 1 จึงมีเครือข่ายสายใยสัมพันธ์ระหว่างตนกับคนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถานที่อยู่ ณ บ้านเกิดของเสกสรรค์อยู่ริมน้ำ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็ตั้งอยู่ริมน้ำ ทั้งสองแห่งนี้สอดคล้องกัน โดยบังเอิญ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จึงเห็นเหมือนบ้าน เนื่องจาก เป็นสถานที่ที่เขารักและมีคนที่อาหารร่อนใจทุกซอกซอกของเขาอย่างแท้จริง (ความรู้สึกที่เป็นหนึ่งเดียวกับพื้นที่ ห้างยาม (ที่ยัง) มีอยู่ของตัวตน แม้แต่พื้นที่ที่เคยสังกัดเป็นทหารป่า ภูหินร่องกล้า ก็รู้สึกว่ นั่นคือบ้าน “ใช่หรือไม่?...เสียงลุ่มมาจากลมหายใจ เล่าไม่มีใช่เจ้าของเพลง ท่วงทำนองที่บรรเลงยังถูกสั่งจากจิตวิญญาณ” (หน้า 51)

4. บ้านในฐานะความสงบ สิ่งที่เป็นแก่นสารในภาพรวมของความเรียงชุด “วันที่หัวใจกลับบ้าน” คือ การเสนอภาพให้เห็นสภาวะจิตของคนเราที่ออกไปแสวงโลกเล่นอยู่กับปรากฏการณ์ภายนอก ไม่เพียงนำความทุกข์ร้อนมาให้ หากยังทำให้สายตาที่เราใช้มองโลกพรมัวไปตามอคติ หรือฉันทาคติด้วย กระทั่งนำไปสู่การหม่นวนกับเรื่องสมมุติทั้งหลาย เราจึงเห็นสภาพของความพยายามไล่ต้อนจิตตัวเองให้กลับบ้านเป็นระยะๆ โดยการกระทำดังกล่าว เมื่อกลายเป็นปกติวิสัย คือการเฝ้าดูความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของตนของผู้อื่น ซึ่งทำให้สามารถมองตัวเองได้ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้เราเพียรพยายามจะข้ามพ้นจากสภาพนั้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่จะเกิดได้ง่าย การต่อสู้อย่างจริงจังระหว่างสิ่งที่เราติดใจมานานกับความพยายามที่ปลดพันธนาการ จะยังคงถูกตั้งรังมิให้พบความสุขได้โดยง่าย ทั้งนี้ เพราะมนุษย์ตั้งต้นเดินออกจากจิตเดิมแท้มานานแสนนาน การจะชักนำจิตกลับคืนสู่ความสงบได้ จึงต้องใช้ความกล้าหาญจริงจังอย่างยิ่งยวด

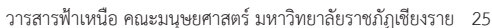
บทสรุป

ความเรียงชุด “วันที่หัวใจกลับบ้าน” มีความดีเด่นในการนำเสนอแก่นความคิดเกี่ยวกับการแสวงหาทางจิตวิญญาณสู่ความสงบ ทั้งยังมีความดีเด่นในด้านการใช้ภาษาวรรณศิลป์ที่มีประสิทธิภาพ หากพิจารณาความเรียงชุดนี้ในเชิงคุณค่า อาจกล่าวได้ว่า เป็นงานเขียนที่สื่อสารและโน้มน้าวให้ผู้อ่านได้ตระหนักรู้ว่า การปล่อยใจจิตของเราแผ่สายไปกับความเฝ้าฝันทั้งหลายนั้น มีแต่จะนำความทุกข์ทวนสู่เราไม่จบสิ้น มนุษย์จึงควรที่จะหันกลับมาสำรวจตรวจสอบจิตของตน เผื่อระวังมิให้ความหลงผิดมาหลอกลวงเหนี่ยวดึงรั้งให้จิตไปติดกับดักเพิ่มขึ้น จนยากจะถอนตัวออกมา ทั้งต้องเพียรฝึกฝนตนเองอย่างที่สุดเพื่อ “ตัดเบรก” “บันสลาย” ให้ความติดยึดทั้งหลายนั้น ลดความตึงเครียดลง กระทั่งสามารถนำพาจิตกลับบ้านและนำไปสู่ความสงบในที่สุด ความเรียงเล่มนี้ จึงมิใช่เพียงสารคดีธรรมดาที่เพียงจะสื่อสารเรื่องราวแบบตื้นเขิน หากเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่พาผู้คนผู้ปรารถนาความสงบและความอิสระไปสู่จุดหมายที่พึงประสงค์ได้

เอกสารอ้างอิง

- สมเกียรติ รักษ์มณี. (2551). **ภาษาวรรณศิลป์**. กรุงเทพฯ: สายน้ำใจ.
- เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. (2554). **วันที่หัวใจกลับบ้าน: บทสำรวจพื้นที่ว่าง ณ ใจกลางป่าอารมณ**. กรุงเทพฯ: สามัญชน.
- โชษิตา มณีใส. (2553). **การใช้ภาษาเพื่อประสิทธิผล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนกพร พัวพัฒนกุล. (2548). **อุดมทรรศน์เกี่ยวกับ “เขมร” ในปริเฉท หนังสือพิมพ์ไทย: กรณีเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในกัมพูชา พ.ศ. 2546**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองสุข เกตุโรจน์. (2538). **อธิบายศัพท์วรรณคดี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. แปลจาก Abrams, M.H. 1986. **A Glossary of Literature Terms**. Orlando: Hardcourt, Branc, and Company.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). **วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Fowler, R. (1991). **Language in the new: discourse and ideology in the British press**. London: Routledge.
- Lakoff, G. and M. Johnsan. (1980). **Metophor we like by**. Chicago; London: The University of Chicago Press.

ธุรกิจเกี่ยวกับอาหารเป็นธุรกิจที่เติบโตและแข่งขันกันสูงมาก ดังจะเห็นได้จากมีร้านอาหารมากมายเกิดขึ้น ส่งผลให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ อันนำมาซึ่งการตัดสินใจและเลือกใช้บริการ โดยเฉพาะการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของเพจออนไลน์ที่เกี่ยวกับอาหาร จึงนำมาสู่การวิจัยในครั้งนี้ ที่ต้องการศึกษาทวิทางภาษาในการโน้มน้าวใจในเพจอาหาร “ชีวิตติดรีวิว” ผลการศึกษาพบทวิทางภาษาในการโน้มน้าวใจ 5 กลวิธี ได้แก่ 1) การใช้ภาษาที่มีความหมายเชิงบวก แบ่งออกเป็น 7 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำเรียกรสชาติเชิงบวก การใช้คำเรียกผิวสัมผัสเชิงบวก การใช้คำบอกกลิ่นเชิงบวก การใช้คำบอกคุณภาพเชิงบวก การใช้คำบอกปริมาณเชิงบวก การใช้คำบอกขนาดเชิงบวก และการใช้คำบอกสีเชิงบวก 2) การใช้คำเลียนเสียง 3) การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ

เทียบ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้สำนวนและการใช้อุปลักษณ์ 4) การใช้ถ้อยคำแสดงการส่งเสริมการขาย และ 5) การใช้มูลบท

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา, การโน้มน้าวใจ, เพจอาหาร

Abstract

The food business is growing and high competitive. This can be seen from many new restaurants. That is impact to advertise; especially in online advertisement. The research aims at studying the linguistic strategies to persuade in food web “Chewet Tid Review”. From analytical study 5 strategies were found: 1) Use of positive words, can be divided into 7 categories; positive taste terms, positive touch terms, positive smell terms, quality words, quantity words, sized words and color terms 2) Onomatopoeia 3) Use of comparative meaning, can be divided into 2 categories; expressions and metaphors 4) Use of promotion and 5) presupposition

Keywords: linguistic strategy, persuasion, food page

บทนำ

ปัจจุบันการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางธุรกิจนิยมทำผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งเป็นสื่อดิจิทัลที่ใช้เชื่อมโยงติดต่อสื่อสารระหว่างเครือข่ายสังคม (Social network) ผ่านโปรแกรมต่างๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เนื่องจากสามารถส่งสารได้หลากหลายรูปแบบ รวดเร็ว ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและระยะทาง รวมทั้งเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและจำนวนมากในเวลาเดียวกันได้ อันนำมาซึ่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมมีส่วนร่วมหรือการบริโภค ส่งผลธุรกิจเติบโตได้ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันกันสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ดำเนินธุรกิจต่างๆ จึงนิยมหันมาประชาสัมพันธ์ธุรกิจของตัวเองผ่านช่องทางดังกล่าวนี้

เฟซบุ๊ก(Facebook) เป็นสื่อสังคมออนไลน์ประเภทหนึ่งที่มีความนิยมเป็นอันดับต้นๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เจ้าของธุรกิจต่างๆ หันมาโฆษณาประชาสัมพันธ์ธุรกิจของตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ประเภทนี้ ทั้งการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับธุรกิจและสินค้าแก่ผู้บริโภค การช่วยให้ผู้บริโภครับรู้ในตราสินค้าหรือการสร้างความรักภักดีในตราสินค้าให้เกิดขึ้น รวมทั้งการเพิ่มกลุ่มผู้บริโภคหน้าใหม่ (Wilcox and Cameron, 2012) ไม่เว้นแม้แต่ธุรกิจทางด้านอาหารที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน ส่งผลให้ธุรกิจเกี่ยวกับอาหารและร้านอาหารเกิดขึ้นมากมาย ทำให้มีการแข่งขันกันสูง การโฆษณาผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊ก โดยเฉพาะในส่วนของเพจจึงได้รับความนิยมอย่างมาก ดังในเพจ “ชีวิตติดรีวีว” ซึ่งเป็นเพจที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและร้านอาหารต่างๆ โดยมีผู้ติดตาม ณ วันที่ 4 กันยายน 2561 เป็นจำนวน 3,149,122 คน

อย่างไรก็ดี สื่อที่ตีเพียงอย่างเดียว ไม่เพียงพอต่อการการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ประสบผลสำเร็จได้ สารหรือภาษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะโน้มน้าว

ใจให้ผู้อ่านเกิดการตัดสินใจใช้บริการร้านอาหารได้ ดังที่ Janoschka (2004) ภาษาที่ใช้โฆษณา มีอิทธิพล ทำให้ธุรกิจร้านค้าต่างๆ มีจำนวนลูกค้าเพิ่มมากขึ้น โดยโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่มีการใช้กลวิธีทางภาษาที่เราอารมณ์และดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้ ทั้งในระดับคำ วากยสัมพันธ์ และวัจนปฏิบัติศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายงาน (สุชาติ พิบูลย์วรศักดิ์, 2547; สุทธาทิพย์ อร่ามศักดิ์, 2551) ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาหรือผู้ส่งสารต่างใช้กลวิธีต่างเข้ามาโน้มน้าวใจผู้ฟัง หรือผู้รับสารให้คล้อยตาม ตลอดจนเกิดการปฏิบัติตามที่ต้องการ เฉกเช่นเดียวกับเพลง “ชีวิตติดรีวีว” ที่เจ้าของเพลงมีกลวิธีทางภาษาที่เด่นชัดในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอาหารและร้านอาหารเพื่อเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านให้ตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ นำมาสู่การวิจัยในครั้งนี้ที่ต้องการจะหาคำตอบให้แก่คำถามที่ว่า เจ้าของเพลง “ชีวิตติดรีวีว” นั้นมีกลวิธีทางภาษาใดบ้างในการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้ตัดสินใจเลือกซื้อหรือใช้บริการร้านอาหารต่างๆ ตามที่เพลงได้นำเสนอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการโน้มน้าวใจในเพลง “ชีวิตติดรีวีว”

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะกลวิธีการใช้ภาษาในเพลง “ชีวิตติดรีวีว” ซึ่งปรากฏข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มิถุนายนถึงวันที่ 28 สิงหาคมพ.ศ. 2561 เท่านั้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ต และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ออนไลน์
2. เก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ภาษาในเพลง “ชีวิตติดรีวีว” ทางเฟซบุ๊กที่

ชื่อ tideReview ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน ถึงวันที่ 28 สิงหาคมพ.ศ. 2561

3. จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทฤษฎีการใช้ภาษา (textual analysis) ทั้งในระดับคำและข้อความ

4. นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การใช้คำที่มีความหมายเชิงบวก

คำที่มีความหมายเชิงบวก หมายถึงคำที่มีความหมายในทางที่ดีหรือเชิงสร้างสรรค์ อันมีผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกในทางดีของผู้รับสาร ทั้งนี้การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกนั้นก็เพื่อให้รายละเอียดหรือข้อมูล ที่เป็นข้อดีหรือจุดเด่นของร้านอาหารหรืออาหารนั้นๆ อันเป็นผลให้เกิดเป็นจินตภาพในความคิดของผู้รับสาร จากการศึกษาพบการใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกใน 7 ลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การใช้คำเรียกรสเชิงบวก

คำเรียกรสเชิงบวก หมายถึงคำที่ใช้เรียกรสสัมผัสด้วยลิ้นที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกในรสชาติของอาหารนั้นๆ รวมไปถึงผู้เขียนจากการศึกษาพบคำเรียกรสเชิงบวกจำนวน 5 คำ ได้แก่ อร่อยกลมกล่อมแซ่บพิน นัวดังตัวอย่าง

(1) สัมตำมาแล้วคะ วันนี้เจ้มาบุกแถบสยามคะ เพราะได้ข่าวว่ามีร้านอาหารอีสานแซ่บๆ แลวันนี้ ซึ่งเขาบอกว่าแซ่บมากเด็ดมาก นัวมากนั่นก็คือร้าน “ตำยำครกใหญ่”(23 ส.ค. 2561)

(2) สำหรับคนไม่กินเผ็ดเขาก็มีน้ำซุบสูตรต้นตำหรับรสชาติ กลมกล่อม ให้อาหารอร่อยไม่ต้องไม่พลาดเด็ดเลย (3 ส.ค. 2561)

(3) เจ้ไปตลาดนางเลิ้งกันมาทุกคน แอบไปกินเนื้อตุ๋นอร่อยๆ (25 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (1) และ (3) มีการใช้คำเรียกรสเชิงบวกที่เป็นคำภาษาไทย ถิ่นอีสาน 2 คำคือคำว่า “แซบ” กับคำว่า “นัว” ซึ่งมีความหมายว่า “อร่อย” ทั้งนี้เพื่อใช้อธิบายรสชาติของส้มตำและยำผักกระเฉดตามลำดับ ส่วนตัวอย่างที่ (2) และ (3) มีการใช้คำเรียกรสเชิงบวกคำว่า “กลมกล่อม” ที่หมายถึง รสชาติที่เข้ากันพอดี และ “อร่อย” ที่หมายถึงรสชาติที่ดีหรือถูกปาก ทั้งนี้เพื่ออธิบายรสชาติของน้ำซุบและเนื้อตุ๋นตามลำดับ

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาพบการใช้คำเรียกรสทั่วไป เช่น เปี้ยวหวาน เค็มเผ็ด และมัน อันเป็นคำเรียกรสที่สื่อความหมายได้ทั้งในเชิงบวกและลบ แต่เมื่อนำมาใช้กับอาหาร ที่มีรสชาตินั้นโดดเด่น ก็จะสื่อความหมายในเชิงบวกได้เช่นกัน ดังตัวอย่าง

(4) บวกกับน้ำซุบข้นรสชาติ เค็มๆ หวานๆ คือเจ็ดมาก (26 ก.ค. 2561)

(5) ยำผักกระเฉดคะ รสแซบถึงใจเปี้ยวเผ็ด กำลังดี (28 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (4) และ (5) ปรากฏการใช้คำเรียกรสทั่วไป 4 คำ ได้แก่ คำว่า “เค็ม” “หวาน” “เปี้ยว” และ “เผ็ด” โดยรสเค็มกับหวานนั้น ใช้อธิบายรสชาติเฉพาะของน้ำซุบ ที่มีรสอย่างเหลือและน้ำตาลผสมกัน ส่วนรสเปี้ยวกับเผ็ดนั้นใช้อธิบายรสชาติเฉพาะของยำผักกระเฉด ที่มีรสอย่างมะนาวและพริก

1.2 การใช้คำเรียกผิวสัมผัสเชิงบวก

คำเรียกผิวสัมผัส หมายถึงคำที่ใช้เรียกการรับรู้สัมผัสของเนื้อของอาหาร อาจเป็นการรับรู้สัมผัสด้วยมือ ฟัน เพดาน หรือลิ้นก็ได้ (ปราณี อ่านเปรื่อง, 2551) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพเกี่ยวกับผิวสัมผัสของอาหารในขณะรับประทาน โดยอาหารแต่ละประเภทก็จะใช้คำเรียกผิวสัมผัสที่แตกต่างกัน จากการศึกษา พบคำเรียกผิวสัมผัสเชิงบวก 10 คำ ได้แก่ นุ่ม ยืดหยุ่น กรอบ ละมุน หนึบ กรุบ เปื่อย เด้ง เยิ้ม ฟูนิดตัวอย่าง

(6) เส้นก๋~~๋~~เหนียวนุ่มกำลังดี มีความยืดหยุ่นร่อยด่อยเคี้ยวได้
เม้าท์เอาใจ (11 ส.ค. 2561)

(7) ...เพราะเนื้อวุ้นเค้าต้มมาแบบเปื่อยๆ (15 ก.ค. 2561)

(8) เกี้ยวบางกรอบหามาเต็มจนป่อง เคี้ยวไปเต็มปากเต็มคำ
(21 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่(6) – (8) มีการใช้คำเรียกผิวสัมผัสเชิงบวก 4 คำ คือ เหนียวนุ่ม ยืดหยุ่น กรอบ และเปื่อยๆ โดยตัวอย่างที่ (6) นั้นมีการใช้คำ “เหนียว นุ่ม” มาอธิบายผิวสัมผัสของอาหารประเภทเส้นก๋วยเตี๋ยว ว่ามีลักษณะไม่ขาดง่าย หากแต่ต้องเคี้ยวให้ขาด แต่ก็ยังคงความอ่อนนุ่มของเส้นอยู่ ฟังสังเกตว่า คำว่า “เหนียว” นั้น หากปรากฏตามลำพังก็จะสื่อผิวสัมผัสในเชิงลบได้ ในทางตรงกันข้ามกับตัวอย่างที่ (7) มีการนำคำว่า “เปื่อย” มาอธิบายผิวสัมผัสของอาหารประเภทเนื้อตุ๋น ที่ต้มมาจนเปื่อย จนง่ายที่จะเคี้ยว และตัวอย่างที่ (8) มีการนำคำว่า “กรอบ” มาใช้อธิบายผิวสัมผัสของเกี้ยวที่เมื่อกัดและเคี้ยวในขณะรับประทาน ก็จะได้ความรู้สึกรอบของแผ่นเกี้ยวที่หักแตกได้ง่าย

1.3 การใช้คำเรียกกลิ่นเชิงบวก

คำเรียกกลิ่นเชิงบวก หมายถึงคำที่ใช้เรียกกลิ่นสัมผัสที่ดี ที่สัมผัสได้ด้วยจมูก ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกร่วมไปกับกลิ่นของอาหารนั้นๆจากการศึกษาพบคำเรียกกลิ่นเชิงบวกเพียง 1 คำ คือคำว่า “หอม” ดังตัวอย่าง

(9) จุดเด่นของก๋วยจั๊บอยู่ที่หมูกรอบที่เป็นสูตรทางร้าน น้ำซุป หอมเครื่องพะโล้ยาจีน (1 ก.ค. 2561)

(10) ใครจะสั่งแบบเป็นตัวๆก็มีได้อย่างบนเตาให้เห็นกันเลย กลิ่นนี้หอมหวานชวนกินสุดๆ (18 ส.ค. 2561)

(11) ไส้ขนมเทียนที่เป็นสูตรเฉพาะของทางร้าน ยิ่งทอดใหม่ๆ กลิ่นหอมยั่วใจจริงๆ (10 ก.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (9)–(11) มีการใช้คำเรียกกลิ่นเชิงบวกคำว่า “หอม” ที่หมายถึงกลิ่นดี ทั้งนี้เพื่ออธิบายกลิ่นของอาหาร ทั้งกลิ่นหอมของน้ำซุปที่ผสมเครื่องพะโล้ยาจีน กลิ่นหอมของปลาหมึกย่าง และกลิ่นหอมของไส้ขนมเทียนตามลำดับ

1.4 การใช้คำบอกคุณภาพเชิงบวก

คำบอกคุณภาพเชิงบวกหมายถึงคำที่มีความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของอาหารหรือวัตถุดิบในอาหารนั้นๆ ที่เป็นไปในทางที่ดี ได้มาตรฐาน เช่น ความสด ความใหม่ ความพิถีพิถันในการเลือกวัตถุดิบนั้นมาเป็นส่วนประกอบ เป็นต้น (อรอุมา วงศางาม, 2556; พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และ นิธิยา รัตนาปนนท์, 2556; ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคทั้งในด้านความปลอดภัย รสชาติ หรือความสดใหม่ของวัตถุดิบ

ที่นำมาปรุง จากการศึกษาพบคำบอกคุณภาพเชิงบวกทั้งหมด 6 คำ ได้แก่คำว่า พิเศษพรีเมียม สด ดี (คุณภาพดี ชั้นดี) ดังตัวอย่าง

(12) อีกอย่างส่วนผสมเขาใช้ทุเรียนหมอนทองคัดพิเศษเท่านั้น มาเป็นส่วนประกอบในชีสเค้ก (30 มิ.ย. 2561)

(13) เนื้อของร้านนี้คุณภาพพรีเมียมสุดๆ (8 ส.ค. 2561)

(14) ร้านนี้มีบรรดาอาหารทะเลแบบสดๆ ตั้งเรียงรายทั้งร้าน ซึ่งมันเยอะมาก สดมาก และมีแต่ของดี ๆ (9 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (12) มีการใช้คำว่า “พิเศษ” ที่หมายถึงเหนือหรือแตกต่างไปจากปรกติธรรมดา มาขยายคำว่า “คัด” เพื่อสื่อความหมายถึงการเลือกใช้วัตถุดิบในการทำชีสเค้กอย่างพิถีพิถัน ซึ่งในตัวอย่างนี้คือทุเรียนส่วนตัวอย่างที่ (13) มีการใช้คำว่า “พรีเมียม” ที่มีความหมายว่า คุณภาพสูง มาขยายคำว่า “คุณภาพ” เพื่อสื่อความถึงคุณภาพของวัสดุอย่างเนื้อว่าดึกว่าปกติทั่วไปมาก และตัวอย่างที่ (14) มีการใช้คำว่า “สด” ที่มีความหมายว่า ใหม่ เพิ่งได้มา มาขยายคำว่า “อาหารทะเล” เพื่อสื่อความถึงคุณภาพของอาหารทะเลที่เพิ่งได้มาจากทะเล จึงทำให้มีสภาพที่ใหม่และดี อีกทั้งยังเน้นย้ำคุณภาพของอาหารทะเลด้วยคำว่า “ดี” ซึ่งเป็นสื่อถึงคุณภาพของสินค้าอีกครั้งในตอนท้าย

1.5 การใช้คำบอกปริมาณเชิงบวก

คำบอกปริมาณหมายถึงคำที่สื่อความหมายเกี่ยวกับความมากความน้อยของจำนวน โดยเฉพาะคำบอกปริมาณมากหรือหลาย ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณของอาหารที่ผู้บริโภคจะได้รับ หรือความหลากหลายของวัตถุดิบหรืออาหารที่ผู้บริโภคจะได้มีโอกาสเลือกตามความพึงพอใจ จนนำมาสู่การตัดสินใจเลือกใช้บริการในร้านอาหารแห่งนั้น จากการศึกษาพบคำบอกปริมาณเชิงบวก

ทั้งหมด 7 คำ ได้แก่คำว่า หลาย เยอะแยะ เพียบ มาก มากมายแน่น เต็มดัง ตัวอย่าง

(15) ...นอกจากนั้น ยังมีเนื้อ หมู และบรรดาผักหลากหลาย ชนิด (9 ส.ค. 2561)

(16) ...ที่นี้มีเมนูให้เลือกเยอะแยะเลยคะ ไม่ว่าจะเป็น.... (16 มิ.ย. 2561)

(17) ...”ที่นี้มีหอย” แค่อีกก็บอกแล้วว่าต้องมีหอยอีกเพียบแน่นๆ (2 มิ.ย. 61)

(18) ทางร้านขนเมนูความอร่อย มามากมาย อาทิ... (4 มิ.ย. 61)

จากตัวอย่างที่ (16) มีการใช้คำว่า “หลากหลาย” ที่มีความหมายว่า ต่างๆ กัน ทั้งนี้เพื่อบอกปริมาณของผัก ที่มีให้เลือกรับประทานอย่างมากมาย และหลายชนิด ส่วนตัวอย่างที่ (16) พบการใช้คำว่า “เยอะแยะ” ที่มีความหมายว่า มากมายเหลือหลาย ทั้งนี้บอกปริมาณของเมนูต่างๆ ที่มีให้เลือกรับประทานอย่างมากมาย และตัวอย่างที่ (17) มีการนำคำว่า “เพียบ” ที่มีความหมายว่า เต็ม ทั้งนี้เพื่อบอกปริมาณของหอยที่มีให้รับประทานอย่างมากมาย (18) มีการใช้คำว่า “มากมาย” ที่มีความหมายว่า มากเหลือหลาย ทั้งนี้เพื่อบอกปริมาณของรายการอาหารหลายรายการที่ทางร้านมีไว้ให้บริการ

1.6 การใช้คำบอกขนาดเชิงบวก

คำบอกขนาดในเชิงบวก หมายถึงคำใช้บอกรูปลักษณะของอาหารหรือ วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร โดยเฉพาะรูปลักษณ์ที่ใหญ่โต ทั้งนี้เพื่อนำมาโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านคล้อยตามในประเด็นความเหมาะสมของราคาและขนาดของ

อาหาร จนนำมาสู่การตัดสินใจใช้บริการ จากการศึกษาพบการใช้คำบอกขนาดเชิงบวก 2 ลักษณะ คือคำบอกขนาดของอาหาร และ คำบอกขนาดของวัตถุดิบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.6.1 การใช้คำบอกขนาดของอาหารจากการศึกษาพบคำบอกขนาดของอาหาร 3 คำ ได้แก่คำว่า ใหญ่ ยักษ์ บิ๊ก ดังตัวอย่าง

(19) เจ้พามาวันนี้รวบรวมเอาขนมหวานไซต์ใหญ่ใส่ทะเล็ก (27 ส.ค. 2561)

(20) ...บอกเลยแต่ละเมนูไม่ได้เล็กเหมือนอย่างร้านนะคะ มาเป็นแก้วใหญ่ไซส์ยักษ์... (30 ก.ค. 2561)

(21) ...ที่เจ้บอกว่าพิเศษก็คือความอลังการของขนมจีบเลย ไซส์บิ๊ก... (19 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (19) มีการใช้คำว่า “ใหญ่” เพื่อขยายขนาดอันใหญ่โตของขนมหวานของร้านอาหารนี้ ส่วนตัวอย่างที่ (20) นั้นใช้คำว่า “ยักษ์” มาขยายขนาดของน้ำผลไม้ร้านนี้ว่ามีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ และตัวอย่างที่ (21) มีการใช้คำว่า “บิ๊ก” ที่หมายถึงใหญ่ มาขยายขนาดของขนมจีบร้านดังกล่าวนี้ว่ามีขนาดใหญ่กว่าปกติทั่วไป

1.6.2 การใช้คำบอกขนาดของวัตถุดิบจากการศึกษาพบคำบอกขนาดของวัตถุดิบได้แก่คำว่า โต ใหญ่ อ้วน อวบอัม ดังตัวอย่าง

(22) เจ้ก็จัดยำมะม่วงปู้มไปได้ปู้มมาตัวโตๆ (6 ส.ค. 2561)

(23) หอยนางรมก็ขึ้นใหญ่มาก (26 ส.ค. 2561)

(24) บุชเจ้เล่าปู้ม้า คัดสรรเฉพาะปู้ม้าสดๆตัวอ้วนๆ (10 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่(22) มีการใช้คำว่า “โต” มาขยายขนาดของปู้ซึ่งเป็น วัตถุดิบในยำมะม่วง ว่ามีขนาดใหญ่ อีกทั้งมีการนำมาสร้างเป็นคำซ้ำเพื่อเพิ่มน้ำหนักของความหมายเข้าไปอีกว่าปู้ม้าที่เลือกใช้นั้นมีขนาดใหญ่โตมาก ส่วน ตัวอย่างที่ (23) นั้น มีการนำคำว่า “ใหญ่มาก” มาขยายหยอยนางรม ซึ่งเป็น วัตถุดิบอย่างหนึ่งของอาหารว่ามีขนาดใหญ่มากปกติทั่วไป และตัวอย่างที่ (24) มีการใช้คำว่า “อ้วน” มาขยายขนาดของปู้ม้าว่ามีขนาดอวบและโตมากมีเนื้อ มาก

1.7 การใช้คำเรียกสี

สี หมายถึงลักษณะปรากฏทางแสงที่ตารับรู้ได้ทันทีก่อนจะบริโภค หรือก่อนการตัดสินใจซื้ออาหารนั้นๆ เนื่องจากสีบ่งบอกถึงคุณภาพของอาหาร ในด้านต่างๆเช่น สีบ่งบอกรสชาติของอาหาร “สีส้ม” บ่งบอกถึงรสส้ม “สีแดง” บ่งบอกถึงรสสตอเบอรี่ “สีเหลือง” บ่งบอกถึงรสกล้วย เป็นต้น สีอาจสัมพันธ์ กับความพึงพอใจของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มหรือช่วงวัย เช่น เด็กและวัยรุ่นพึงพอใจ สีสด ดังนั้นอาหารที่มีสีสดจึงดึงดูดใจผู้บริโภคกลุ่มนี้ หรือผู้บริโภคที่ชื่นชอบ ธรรมชาติก็มักพึงพอใจในสินค้าที่มีสีอ่อน (ปราณี อานเป็เรือง, 2551) จากการ ศึกษาการใช้ภาษาในเพจอาหาร พบการใช้คำเรียกสีมาอธิบายสีของทั้งอาหาร และวัตถุดิบ ดังตัวอย่าง

(25) ...เป็นเซอร์รี่แบรนด์Jealous จากประเทศแคนาดาเคะบอก เลยว่าลูกใหญ่ สีแดงเข้ม ก้านเขียวสด (17 ส.ค. 2561)

(26) รสชาติจัดจ้านและสีมันแสบตา กับสีส้มของเนื้อแฮมมอนที่ เสิร์ฟบนใบตอง (22 มิ.ย. 2561)

(27) เนื้อวักก็สีแดงสดมีมันแทรกกำลังดี (14 มิ.ย. 2561)

จากตัวอย่างที่ (25) มีการใช้คำเรียกสีแดงและเขียว มาอธิบายสีของผลเชอร์รี่และก้านของเชอร์รี่เพื่อสื่อความว่าเชอร์รี่นั้นยังสดและใหม่อยู่ ผลและก้านจึงคงมีสีดังกล่าว ส่วนตัวอย่างที่ (26) มีการใช้คำเรียกสีส้มมาอธิบายสีของเนื้อปลาแซลมอน ทั้งนี้เพื่อสื่อความว่าเนื้อแซลมอนยังคงสดใหม่อยู่จึงยังคงมีสีกล่าวและตัวอย่างที่ (27) มีการใช้คำเรียกสีแดงมาอธิบายสีของเนื้อวัก ทั้งนี้เพื่อสื่อความว่าเนื้อวักยังคงสดและใหม่อยู่ จึงยังคงมีสีดังกล่าวอยู่

2. การใช้คำเลียนเสียง

คำเลียนเสียง (Onomatopoeia) หมายถึงคำที่ใช้เรียกเสียงต่างๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเสียงอุทาน หรือเสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติก็ได้ (Fahnestock, 2011: 51-52) จากการศึกษาการใช้ภาษาในเพจอาหารนี้ พบการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ ทั้งที่เป็นเสียงของการปรุงอาหาร เสียงในขณะที่รับประทานอาหารนั้นๆ หรือเสียงของร่างกายที่ต้องการอาหาร ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดภาพของอาหารในใจของผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

(28) หนีบรรดาเนื้อๆมาปิ้งให้เสียงซู่ (16 ส.ค. 2561)

(29) ไขปลาหมึกเอ็นแก้วเคี้ยวแล้วกริบๆ (13 ส.ค. 2561)

(30) เป็นยังไ้กันบ้างคะ ท้องร้องจ๊อๆกันเลยละซี (18 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่(28) พบการใช้คำว่า “ซู่” ซึ่งเป็นคำเลียนเสียงของเนื้อสดที่วางลงบนกระทะเตาถ่านที่ร้อน ส่วนตัวอย่างที่ (29) พบการใช้คำว่า “กริบๆ” ซึ่งเป็นคำเลียนเสียงที่เกิดขึ้นขณะที่เคี้ยวเอ็นแก้วของไขปลาหมึกและตัวอย่างที่ (30) พบการใช้คำว่า “จ๊อๆ” ซึ่งเป็นคำเลียนเสียงร้องของท้องเมื่อหิว

3. การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ

ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ หมายถึงถ้อยคำที่สื่อความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร หากแต่เป็นการนำความหมายใดความหมายหนึ่งของรูปภาษาไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่ออธิบายความหรือก่อให้เกิดภาพขึ้นในความคิด จากการศึกษาภาษาที่ใช้ในเพลงอาหาร พบการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ 2 ลักษณะ คือการใช้สำนวน และการใช้อุปมาอุปไมย มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การใช้สำนวน

สำนวน หมายถึงถ้อยคำที่กล่าวมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร หรือมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ หรืออุปมาอุปไมยจากการศึกษาการใช้ภาษาในเพลง “ชีวิตติดรีวีว” พบใช้สำนวนดังนี้

(30) วันนี้เจ้ไปขับรถเล่นแถวสวนผัก ตาเหยี่ยวนกรีวอย่างเจ้ ก็ไปสะดุดตากับร้านก๋วยเตี๋ยว (10 ก.ค. 2651)

(31) ยังมีของหวานตบท้ายไว้ล้างปากกันด้วย อย่างไอศกรีมในน้ำเต้าหู้ (29 ส.ค. 2561)

(32) แอบกระซิบสำหรับคอเบียร์ ร้านนี้ก็มิบูฟต์เบียร์ (17 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (30) ปรากฏการใช้สำนวน “ตาเหยี่ยว” ซึ่งหมายถึง ตาไว หรือตาแหลมคม ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบกับสายตาของผู้เขียนว่าดีเฉกเช่นเดียวกับตาของเหยี่ยว จึงพบร้านก๋วยเตี๋ยวที่อร่อยได้ตัวอย่างที่ (31) ปรากฏสำนวน “ล้างปาก” ซึ่งหมายถึงการกินของหวานเล็กน้อยภายหลังการกินอาหารคาว ทั้งนี้เพื่อสื่อความว่าให้รับประทานของหวานอย่างไอศกรีมในน้ำเต้าหู้หลังจากที่รับประทาน

อาหารจานหลักแล้ว และตัวอย่างที่ (32) ปรากฏสำนวน “คอเปียร์” ซึ่งหมายถึงคนที่ชอบดื่มเปียร์มากทั้งนี้เพื่อสื่อความว่าร้านอาหารดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นร้านบุฟเฟต์เปียร์นั้น น่าจะเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลกลุ่มดังกล่าวนี้

3.2 การใช้อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ หมายถึงการเปรียบสิ่งสองสิ่ง ซึ่งมีลักษณะบางประการเหมือนกัน แต่อยู่ต่างแควดวงความหมายกัน โดยสิ่งที่นำมาเปรียบเรียกว่า “แบบเปรียบ” (vehicle) ส่วนสิ่งที่ถูกเปรียบเรียกว่า “สิ่งที่ถูกเปรียบ” (tenor) (Fahnestock, 2011:104) จากการศึกษาการใช้ภาษาในเพลง “ชีวิตติดรีวิว” พบการใช้อุปลักษณ์เพื่อถ่ายทอดความคิดหรือให้รายละเอียดของอาหารหรือร้านอาหาร โดยเฉพาะปริมาณและขนาดของอาหารอันทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเหล่านี้แจ่มชัดยิ่งขึ้น นำมาซึ่งการตัดสินใจใช้บริการ ดังตัวอย่าง

(33) “ขนทัพอาหารมาขนาดนี้ ทั้งเนื้อ ทั้งของกินเล่น คุ่มขนาดนี้ เจ้ไม่รีวิวไม่ได้นะค้า” (1 มิ.ย. 2561)

(34) “เพลิดเพลินไปกับการทานกองทัพบุฟเฟต์ทะเล โดยมีปลาก้างเป็น กุ้งสดๆ ตัวเป็นๆ ไส้ใหญ่จำโบ้ ปูเลสดๆ ส่งตรงจากอันดามัน ปูม้าไข่ หอยนางรม แมงดาจานไข่แน่น ยังมีอีกหลายปลาก้างที่ได้เด็ดๆ เจ้ของยกมาเพียงเท่านั้น” (15 ส.ค. 2561)

(35) “วันนี้เจ้ไม่ได้พาไปตะลุยกินอาหารที่ไหนนะคะ” (9 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (33) และ (34) คำว่า “ทัพ” “กองทัพ” “กำลังพล” และ “พลกำลัง” เป็นคำที่อยู่ในแวดวงความหมายของสงคราม หมายถึงกองทหารมากล่าวถึงอาหาร ทั้งนี้เพื่อต้องการเปรียบเทียบให้เห็นถึงปริมาณของอาหารหรือวัตถุดิบที่มีจำนวนมากเฉกเช่นเดียวกับจำนวนทหารในกองทัพ ส่วนตัวอย่างที่ (35) คำว่า “ตะลุยก” เป็นคำที่อยู่ในแวดวงความหมายของสงคราม หมายถึงการเคลื่อนที่บุกเข้าไปโดยไม่หยุด มาใช้กล่าวถึงการรับประทานอาหาร ทั้งนี้เพื่อต้องการเปรียบเทียบให้เห็นถึงการรับประทานอาหารหลายร้านอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุด ซึ่งเปรียบได้กับการที่ทหารตะลุยกเข้าไปในทัพของศัตรูโดยไม่หยุดเช่นเดียวกัน

4. การใช้ถ้อยคำแสดงการส่งเสริมการขายในเชิงบวก

การใช้ถ้อยคำส่งเสริมการขาย หมายถึงการใช้ถ้อยคำที่ดึงดูดความสนใจหรือโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเกิดการตัดสินใจใช้บริการร้านอาหาร ทั้งการลดราคา การเพิ่มปริมาณของสินค้า การบริการในรูปแบบที่พิเศษไปจากปกติทั่วไป หรือการให้ของสมนาคุณเป็นการแลกเปลี่ยน ดังตัวอย่าง

(36) ที่สำคัญช่วงนี้ที่ร้านเรามีโปรโมชั่นพิเศษกับชุดซีฟู้ดใหญ่ (Seafood Set L) เพียง 319 บาท จากราคาปกติ 399 บาท ตั้งแต่วันนี้ – 31 ส.ค. 2561 (3 ส.ค. 2561)

(37) จัดโปรอีกแล้ว Starbucks ซื้อ 1 แถม 1 (20 ส.ค. 2561)

(38) ตอนนี้มีโปรฯ MEGA SALMONDON ลด 50% (3 ส.ค. 2561)

จากตัวอย่างที่ (36) มีการใช้ถ้อยคำส่งเสริมการขายที่ชัดเจน ดังถ้อยคำว่า “โปรโมชั่นพิเศษ” ซึ่งเป็นการเสนอราคาของอาหารที่ถูกไปจากปกติ หรือในตัวอย่างที่ (37) มีการใช้ถ้อยคำส่งเสริมการขาย “ซื้อ 1 แถม 1” กล่าวคือ หาก

ลูกค้าซื้อเครื่องต้มชนิดใดใด ก็จะได้เครื่องต้มนั้นอีกแก้วโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด และตัวอย่างที่ (38) เป็นการใช้อ้อยคำส่งเสริมการขายด้วยการลดราคาให้แก่ลูกค้าห้าสิบเปอร์เซ็นต์จากราคาอาหารที่รับประทาน

5. การใช้มูลบท

มูลบท คือ การใช้ภาษาเพื่อสื่อความรู้หรือความเชื่อที่มีมาอย่างยาวนาน โดยที่ไม่ต้องเอ่ยถึงเรื่องนั้นโดยตรง อาจมีบางคำศัพท์หรือบางวลีที่ทำให้นึกถึงความหมายของคำศัพท์หรือวลีนั้นในทิศทางอื่น (ศิริพร ภักดีผาสุข, 2561) ผู้วิจัยพบการใช้มูลบทในเพลง ชีวิตติดรีวีว ที่มีความสัมพันธ์กับการนำเสนออาหาร พบคำที่สื่อถึงมูลบท ได้แก่คำว่า ตำนาน โบราณ เก่าแก่ ย้อนยุค สูตรดั้งเดิม เจ้าเก่า เจ้าเดิม ต้นตำหรับ ดังตัวอย่าง

(39) “น้ำซุปลสูตรต้นตำหรับรสชาติกลมกล่อม” (3 ส.ค. 2561)

(40) “หมูทอดใส่ขิง อร่อยย้อนยุคสูตรโบราณ” (26 ส.ค. 2561)

(41) “ผัดไทยย้อนยุคสูตรดั้งเดิม” (26 ส.ค. 2561)

(42) “ร้านอีสานรสเด็ด ความแซ่บระดับตำนาน” (9 ส.ค. 261)

จากตัวอย่างที่ (39)-(42) พบคำที่ใช้มูลบทได้แก่คำว่า “ต้นตำหรับ” “โบราณ” “ดั้งเดิม” “ตำนาน” คำเหล่านี้เป็นคำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อว่าเป็นสิ่งที่มีมานาน จะต้องดีและไม่ธรรมดา ในการศึกษาวิจัยผู้เขียนได้ใช้คำเหล่านี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงที่มาของอาหาร ดังนั้นจึงต้องมีความอร่อยเป็นอย่างมาก ถึงสามารถสืบทอดมาได้อย่างยาวนาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการโน้มน้าวใจในเพจ “ชีวิตติดรีวิว” ซึ่งเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มิถุนายนถึงวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ด้วยวิธีการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา (textual analysis) ทั้งในระดับคำและข้อความจากการศึกษาพบกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารต่างๆ จำนวน 5 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ทั้งรสชาติ ผิวนสัมผัส กลิ่น คุณภาพ ปริมาณ ขนาด และสี การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ การใช้ถ้อยคำแสดงการส่งเสริมการขาย และการใช้มูลบท

จากผลการวิจัยข้างต้นชี้ให้เห็นว่าภาษาที่เจ้าของเพจ “ชีวิตติดรีวิว” ใช้ นั้น ทำให้เกิดจินตภาพหรือภาพในความคิดที่เกี่ยวกับอาหารได้อย่างแจ่มชัด โดยเฉพาะเฉพาะการใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกผ่านประสาทสัมผัสที่สัมพันธ์กับการรับประทาน ทั้งการลิ้มรสในคำเรียกรสเชิงบวก การสัมผัสในคำเรียกผิวนสัมผัสเชิงบวก การได้กลิ่นดังในคำเรียกกลิ่นเชิงบวก และการมองเห็นดังในคำเรียกสี ทั้งนี้เนื่องจากในขณะรับประทานอาหารนั้น ผู้รับประทานต้องอาศัยประสาทสัมผัสต่างๆ ในการประเมินค่าของอาหารนั้นๆ ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำคำที่สามารถสื่อความหมายในเชิงบวกเกี่ยวกับการรับประทานอาหารผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ ของอาหารมาใช้เพื่อนำเสนอภาพของอาหารที่กำลังโฆษณาประชาสัมพันธ์ เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยของ สุทธาทิพย์ อร่ามศักดิ์ (2551) และนพวัฒน์ สุวรรณข่าง (2553) ที่ศึกษาการโฆษณาสินค้าประเภทแฟชั่นเครื่องแต่งกายและโฆษณาในนิตยสารสุขภาพตามลำดับแล้ว กลับปรากฏการใช้คำที่มีความหมายเชิงบวกผ่านประสาทสัมผัสในงานวิจัยทั้งสองงานในจำนวนที่น้อยกว่า

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า กลวิธีการใช้มูลบทเป็นอีกกลวิธีที่โดดเด่นในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ธุรกิจเกี่ยวกับอาหารและร้านอาหาร อีกทั้งยังสะท้อนการรับรู้และชุดความคิดของคนในสังคมไทยได้เป็นอย่างดีว่า ร้านอาหารที่รสชาติดีนั้นจะต้องเป็นร้านที่ให้บริการมานาน ดังปรากฏในการใช้มูลบทในถ้อยคำต่างๆ เช่น ต้นตำรับ โบราณ ดั้งเดิม ตำนาน เป็นต้น เพราะเชื่อว่าหากเป็นร้านที่เปิดให้บริการมานาน ย่อมมีความชำนาญและเชี่ยวชาญในการปรุง รวมทั้งมีเคล็ดลับในการปรุงอาหารให้มีรสชาติดี ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำมูลบทต่างๆ เหล่านี้มาใช้ในการโฆษณาร้านอาหารอยู่เสมอ

กลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงการส่งเสริมการขาย ก็เป็นอีกกลวิธีหนึ่ง ที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหรือกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะประเด็นความคุ้มค่าระหว่างอาหารกับราคาของอาหารนั้น หากมีการลดราคาหรือเพิ่มปริมาณของสินค้า ก็จะทำให้ผู้อ่านหรือกลุ่มเป้าหมายนั้นตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วขึ้น ดังที่ Janoschka (2004: 146) ที่ได้กล่าวถึงกลวิธีการโน้มน้าวใจหรือดึงดูดใจกลุ่มเป้าหมายหรือลูกค้าในเว็บไซต์ที่มีกบปบ้อยคือการเล่นเกมและการส่งเสริมการขายด้วยการให้สิทธิพิเศษอย่างส่วนลด แต่กระนั้นก็ดีสิทธิพิเศษดังกล่าวมักถูกจำกัดด้วยเงื่อนไข เช่น วันและเวลา เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของนพวัฒน์ สุวรรณช่าง (2553) ที่พบกลวิธีดังกล่าวนี้ในโฆษณาในนิตยสารสุขภาพเช่นกัน

อย่างไรก็ดี การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะอาหารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเฉพาะที่โฆษณาประชาสัมพันธ์อาหารและร้านอาหารอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบว่าพบกลวิธีทางภาษาเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้หรือไม่ หรืออาจมีการใช้กลวิธีอื่นที่แตกต่างกันออกไป

เอกสารอ้างอิง

- นพวัฒน์ สุวรรณช้าง. (2553). **การใช้ภาษาโน้มน้าวใจในบทโฆษณาในนิตยสารสุขภาพ** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี อ่านเปรื่อง. (2551). **หลักการวิเคราะห์อาหารด้วยประสาทสัมผัส**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา วัฒนวิศิษฐ์ศิริ. (2543). **การวิเคราะห์กลวิธีและการใช้ภาษาโฆษณารถยนต์ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พ.ศ. 2541** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และนิธยา รัตนพานนท์. (2559). **คุณภาพอาหาร**. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2561, จากเว็บไซต์: www.foodnetworksolution.com.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2561, จากเว็บไซต์: <http://rirs3.royin.go.th>.
- สุทธาทิพย์ อร่ามศักดิ์. (2551). **กลวิธีการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจในคอลัมน์หมวดแฟชั่นในนิตยสาร SPICY, พ.ศ 2549** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร รักดีผาสุข. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์และแนวทางการนำมาศึกษาภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Fahnestock, J. (2011). **Rhetorical Style: the of language in persuasion**. New York: oxford University Press.
- Janoschka, A. (2004). **Web Advertising: New forms of communication on the internet**. Amsterdam: John Benjamin Publishing.
- Szatowski, P. E. (2014). **Language and Food**.Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Wilcox, D.L. and Cameron, G.T. (2012). **Public relations: strategies and tactics**. Boston: Allyn and Bacon.

กลวิธีการพูดชักจูงใจในนวนิยายเรื่อง “ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด” ของ โบตัน

Tactically speaking persuasive in The novel “Poo Ying Kon Nan Chue Boon Rord” of Botan

ประภาพร ธนกิตติเกษม
Prapaporn Tanakittikasame

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อาจารย์ประจำหมวดภาษา
กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป, สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
โทร. 093-2397923 E-mail: Pumpim111@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์กลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครในนวนิยายเรื่อง ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ของ โบตัน ผู้วิจัยใช้แนวคิดคำและความหมายของคำ ของ เปื้อง ณ นคร (2514 : 41-46) ร่วมกับแนวคิดการใช้วาทศิลป์ในการชักจูงใจของ ศักดา ปั่นแห่งเพ็ชร (2552 : 108-575) แนวคิดท่วงทำนองการเขียนเพื่อชักจูงใจ ของ ธิดา โมสิกรัตน์ (2555 : 196) และศิลปวิธีการพูดชักจูงใจ ของ วรวรรณ ศรียาภัย (2560, หน้า 177) เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครในนวนิยายของ โบตัน เรื่อง ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ในบริบทการสื่อสารด้วยการพูดชักจูงใจมีและโน้มน้าวใจสัมฤทธิ์ผล ผู้พูดมีกลวิธีอย่างไรจึงทำให้เข้าใจกันได้ทั้งสองฝ่าย

จากการศึกษากลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครทั้งชายและหญิง พบว่าเมื่อเกิดปัญหาไม่เข้าใจกันระหว่างสองฝ่าย การพูดเพื่อลดความขัดแย้งและเสริมความเข้าใจกันจึงนำไปสู่การพูดชักจูงใจ ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการพูดชักจูงใจ

ของตัวละครในนวนิยายปรากฎ 3 ด้าน ได้แก่ การใช้คำและความหมาย การใช้วาทศิลป์ และท่วงทำนองการเขียน

คำสำคัญ : กลวิธีการพูดชักจูงใจ, นวนิยาย, ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด, โบตัน

Abstract

Analysis techniques of persuasive speech of the characters in the novel. Poo ying kon nan chue Boonrod researchers used the words and the meaning of words of Pleung na nakorn (2514: 41-46), in conjunction with the use of rhetoric in persuading of Sakda Pannengpetch (2552: 108-575), the concept of writing melodies to convince of Thida Mosikarat (2555: 196) and the art of persuasive speech of Warawat Sriyabhaya (2560, p.177) to analyze the rhetorical strategies of persuasive character in the novel, the story of Poo ying kon nan chue Boonrod. In the context of communication by speaking with a persuasive and convincing achievement. Say there are strategies, however, the two parties have understood from the speech persuasive tactics of character, both men and women. When the problem was not between the two parties. Speaking to minimize conflict and promote mutual understanding, thus leading to a persuasive speech. The results showed that tactically speaking the influence of fictional characters appearing three areas: the use of words and meanings. Using rhetoric And writing melodies

Keywords : Tactically speaking persuasive, novel, Poo ying kon nan chue Boonrod, Botan

บทนำ

บทพูดของตัวละครในนวนิยายที่ต้องใช้ภาษาชักจูงใจอีกฝ่ายให้เชื่อถือหรือคล้อยตาม โดยที่เนื้อเรื่องมีความสมจริง ตัวละครราวกับมีชีวิตอยู่จริงนั้น ภาษาที่ใช้ในการเขียนเป็นการแสดงความสามารถของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี กลวิธีถ่ายทอดอารมณ์เรื่องราวและความรู้สึกต่างๆ ของตัวละครล้วนต้องอาศัยภาษาเป็นสื่อ การเลือกสรรคำใช้ในการเขียน ถ้อยคำมีพลัง สร้างความประทับใจ ให้อารมณ์ความรู้สึกชวนติดตามอ่าน

โบตัน เป็นนักเขียนนวนิยายที่มีความสามารถสูงย่อมเข้าถึงศิลปวิธีและหัวใจของการเขียนนวนิยาย การเลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบทการพูด ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมโอนอ่อนและคล้อยตาม ผลงาน ตีพิมพ์ได้รับความนิยมและได้รับรางวัลเป็นจำนวนมาก นวนิยายถูกนำไปผลิตเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ งานเขียนของโบตันมีความโดดเด่นทั้งในด้านองค์ประกอบของการใช้ภาษา กลวิธีและการถ่ายทอดเรื่องราว มีศิลปวิธี มีสุนทรียะ ดวงมน จิตรจำนงค์ (2541 : 12) อธิบายไว้ว่านวนิยายเป็นงานเขียนที่ใช้ภาษาเป็นวัสดุต้องอาศัยพลังทางสุนทรียะดึงดูดผู้อ่านให้เข้าถึงความคิดและอารมณ์สอดคล้องกับแนวคิดของบทบาทของภาษาในวรรณคดีและสุนทรียภาพในภาษานั้นเป็นสิ่งที่สอดคล้องข้องเกี่ยวกันอย่างแนบแน่น สุนทรียภาพเป็นเครื่องสื่อสารที่เร้าสัมผัสทางอารมณ์ ภาษาที่มีสุนทรียะจึงเป็นภาษาที่มีบทบาทในการสื่อสารสมจุดประสงค์ของผู้สร้างสรรค์งานวรรณศิลป์ นักเขียนจึงต้องสรรถ้อยคำเพื่อให้เกิดความไพเราะหรือเพื่อแสดงออกความนึกคิดของตนและทำให้ผู้อ่านเข้าถึง นักเขียนนวนิยายที่มีความสามารถยอดเยี่ยมในการถ่ายทอดอารมณ์ตัวละครที่ผูกและเชื่อมโยงเรื่องราวด้วยการเขียนอย่างมีศิลปะจะทำให้เนื้อหาต่อเนื่องและดูสมจริง ระดับความสามารถของผู้ประพันธ์ที่จะทำให้เรื่องกลมกลืนและเคลื่อนไหวอย่างลงตัว เนื้อหาเรื่องสมดูลไม่มากไม่น้อยจนเกินไป ทำให้ผู้อ่านรับอารมณ์รส สุนทรียรสและเกิดความประทับใจจากการอ่าน ศิลปะการพูดชักจูงใจเป็นวัสดุทางภาษาสำคัญอีกประการหนึ่งในการสร้างสุนทรียะในนวนิยาย

นวนิยายเรื่อง ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด เป็นเรื่องของผู้หญิงที่เกิดและเติบโตในครอบครัวที่มีฐานะยากจน แม่ของบุญรอดรักลูกไม่เท่ากัน แม่ให้บุญรอดออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัวเหมือนพี่สาวชื่อบุญล้ำ ทุกคนรอบข้างกายบุญรอดใช้ชีวิตไร้คุณค่าแตกต่างจากบุญรอดที่ดูภาพลักษณ์ร้ายแต่จริงแล้วตัวตนเป็นคนจิตใจดี หยิ่งทะนงในศักดิ์ศรีของตนเอง เธอไม่เลือกเส้นทางอาชีพเหมือนพี่ๆ เช่น บุญล้ำเลือกขายบริการ พี่ชายสิ้นคิดขายฝากที่ดินของครอบครัวและไม่มีเงินไปไถ่คืนจนถูกยึด ทุกคนไม่เหมือนบุญรอด เธอมีจุดยืนของชีวิต สุดท้ายเธอพิสูจน์ให้ทุกคนเห็นว่าเธอเป็นผู้หญิงที่มีคุณค่า เธอดูแลน้องๆ ที่อยู่ใว้ยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เธอสนับสนุนส่งเสริมน้องให้มีอาชีพตามความถนัด ในนวนิยายเรื่องนี้บุญรอดต้องใช้ในการพูดชักจูงใจแม่ให้ยอมรับเหตุผลและการตัดสินใจของเธอ บุญรอดชักจูงใจน้องๆ ของเธอให้ดำเนินชีวิตให้เติบโตและก้าวหน้า เธอต้องพูดชักจูงใจบุคคลแวดล้อมให้คล้อยตาม เชื่อและยอมรับเธอ เธอใช้วิธีการชักจูงใจด้วยความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว และเป็นแบบฉบับของผู้หญิงที่กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ

การพูดชักจูงใจของตัวละครในเรื่องมีความสมจริง มีเหตุผล น่าเชื่อถือ มีวาทีศิลป์ คำหรือประโยคมีความหมาย การใช้ถ้อยคำและชั้นเชิงการใช้ภาษาถ่ายทอดเรื่องราว นักเขียนสรรคำใช้ให้เหมาะสมกับบริบทการใช้ภาษาโดยคำนึงถึงจังหวะและความนุ่มนวลในน้ำเสียงของคำ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษานวนิยายเรื่อง ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ของโบตัน ในด้านการพูดชักจูงใจว่ามีศิลป์วิธีชักจูงใจอย่างไรจนทำให้ภาพตัวละครเหมือนมีชีวิต ขวนติดตามอ่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครในนวนิยายของโบตันเรื่อง ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาจากนวนิยายเรื่องผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ของโบทัน นวนิยายเรื่องนี้ตัวละครทั้งตัวละครหลักและตัวละครรองมีการใช้ภาษาชักจูงใจอย่างเด่นชัด เนื้อหานวนิยายมีความโดดเด่นในด้านศิลปวิธีการชักจูงใจ นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ซ้ำมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป เป็นนวนิยายที่ได้รับรางวัลชมเชยประจำปี 2524 จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ได้รับเลือกเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและได้รับเลือกทำเป็นบทภาพยนตร์ บทละครและแพร่ภาพทางโทรทัศน์มากกว่า 3 ครั้ง

นิยามศัพท์

การพูดชักจูงใจ หมายถึง การกล่าวชักจูงใจของตัวละคร ด้วยการใช้สุนทรียภาพทางภาษา กลวิธีทางภาษาด้วยการใช้องค์ประกอบของชักจูงใจ ใช้กลวิธีชักจูงใจ เพื่อมุ่งผลการพูดชักจูงใจของตัวละคร

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดเรื่องคำและความหมายของคำ ของ เปลื้อง ณ นคร (2535 : 66-78) ร่วมกับแนวคิดการใช้วาทศิลป์ในการชักจูงใจ ของ ศักดา ปั่นแห่งเพ็ชร (2552:108-575) แนวคิดท่วงทำนองการเขียนเพื่อชักจูงใจ ของ ธิตา โมสิกรัตน์ (2555, หน้า 196) และศิลปวิธีการพูดชักจูงใจ ของ วรวรรธน์ ศรียาภย์ (2560, หน้า 177)

1. การใช้คำและความหมาย เป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจชัดและเข้าใจตรงตามความประสงค์ของผู้เขียน ไม่ทำให้ผู้อ่านคลุ้มเครือตีความหมายไปได้หลายทาง คำบางคำมีความหมายใกล้เคียงกันมาก ผู้เขียนต้องเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับสิ่งที่ต้องการที่สุด มีปรากฏ 5 ลักษณะ ดังนี้

1.1 ความหมายชัดเจน คือ บทเจรจาที่มีความหมายโดยตรง ไม่คลุมเครือ ชัดเจน ตัวอย่าง บุญรอดพูดกับบุญสิน

“ถ้ารักจะเรียนจริงก็อย่าย่อท้อ ถึงจะไม่ได้เข้ามหาวิทยาลัยก็เถอะ วันหนึ่งเราอาจจะได้มีกิจการของเราเอง เราอาจจะได้เป็นเจ้าแก่งก็ได้” (โบทัน, 2543 : 54-55)

บุญรอดคุยเล่นน้องชายสองคน คนแรกคือบุญสิน จากเนื้อความ บุญรอดเลือกชักจูงใจบุญสินน้องชายด้วยการพูดตรงไปตรงมา ประโยคมีเหตุผลและความหมายชัดเจน กล่าวคือ ต้องรักและมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนหนังสือ แม้ว่าจะไม่ได้เรียนระดับมหาวิทยาลัยแต่ก็สามารถประสบความสำเร็จในอาชีพได้ ขอเพียงมุ่งมั่น ตั้งใจและใช้ความรู้ทำมาหาเลี้ยงชีพ รู้จักเก็บ บริหารจัดการและจัดสรรค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม

1.2 เนื้อความเปรียบเทียบ คือ บทพูดที่มีการใช้แนวเทียบ ไม่พูดตรงไปตรงมา ชวนให้คิดและประจักษ์รู้ด้วยตนเอง ดังตัวอย่าง บุญรอดพูดกับบุญทำน้องชาย

“ขึ้นมึงไม่เอาถ่านยังจ้ะ อีกหน่อยจะต้องขอทานเขากิน ไม่ก็ไปเป็นโจร” (โบทัน, 2543 : 54-55)

บุญรอดต้องการพูดชักจูงใจบุญทำผู้เป็นน้องชายด้วยการเปรียบเทียบแบบอิงแนวเทียบ หากบุญทำไม่ตั้งใจเรียนก็เปรียบดังคนไม่เอาถ่าน เปรียบเทียบกับนิสัยคนที่ไม่เอาการเอางานหรือไม่ตั้งใจเรียนเอาแต่เล่นว่าเป็นคนไม่เอาถ่านหรือเด็กไม่เอาถ่าน

1.3 เน้นคำซ้ำคำ คือ การเน้นคำที่มีความหมายเดียวกันและต้องการเน้นความหมายเป็นพิเศษด้วยวิธีการเน้นคำซ้ำคำ ดังตัวอย่าง โรเบิร์ตพูดกับบุญรอด

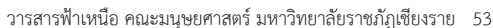
“ความเห็นตรงกันเขาเรียกว่าทัศนะ มันสำคัญกว่าสนิยมเรื่องอาหาร เรื่องเสื้อผ้า ไม่งั้นผู้ชายอเมริกันจะแต่งงานกับผู้หญิงตะวันออกได้อย่างไร” “แต่งงานแล้วก็เลิก ทัศนะของฝรั่งอย่างพวกคุณมองผู้หญิงไทยอย่างวัวควายหมู เนื้อ ซื้อได้ขายได้เช่าได้” “ก็เพราะทัศนะยังไม่ตรงกันนะซี ผู้หญิงพวกนั้นมีทัศนะว่าเงินคือพระเจ้า ขอให้ได้อกโกยแล้วก็ได้ใช้เงิน ใช้จ่ายก็หมดไป” (โบทัน, 2543 : 62)

โรเบิร์ตเลือกใช้วิธีชักจูงใจบุตรอดด้วยการเน้นคำซ้ำคำ คำที่ใช้เน้นย้ำเป็นพิเศษนั้นในข้อความปรากฏคำว่า ทัศนะ โรเบิร์ตเน้นคำซ้ำคำ ความหมายของคำว่าทัศนะที่โรเบิร์ตต้องการสื่อ้นั้นมากกว่าความชอบส่วนตัวหรือสนิยม ทัศนะในการดำเนินชีวิตคือความเห็นของคนสองคนที่คล้ายกัน คนสองคนพูดคุยกันด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นทัศนะจึงมีความสำคัญมากกว่าสนิยม เพราะเป็นเรื่องของความคิดเห็นที่ต้องคล้ายคลึงหรือตรงกัน

1.4 การใช้คำเปรียบ คือ การใช้คำน้อยแต่กินใจความมากและความหมายกว้าง ใช้ในการเปรียบเทียบคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ก็ได้ ดังตัวอย่าง บุญรอดพูดกับบุญหลายผู้เป็นแม่

“แม่เลี้ยงลูกชายเป็นเหวดตา เลี้ยงลูกหญิงไว้เป็นซี่ข้าว” (โบทัน, 2543 : 188)

บุญรอดเลือกวิธีพูดตาดำหนิอย่างตรงไปตรงมาถึงวิธีการเลี้ยงดูดูแลลูกหลานของบุญหลาย เธอไม่เห็นด้วยเพราะแม่ของเธอนั้นรักลูกรักหลานไม่เท่ากัน หากคนไหนที่แม่รักแม่ก็จะตามใจ เห็นได้ชัดจากชีวิตของบุญรอดเองที่แม่ไม่รัก ไม่ชื่นชม ตรงข้ามกับพี่ชายพี่สาวที่ได้รับความรักความเมตตาจากบุญหลายมากกว่า

“แล้วกฎหมายเพื่อคนมีเกียรติมากกว่าคนต่ำๆ อย่างหนูหรือเปล่าล่ะคะ หนูว่านางบุรอรอดอย่างหนูก็มีศักดิ์ศรีเท่าๆ กับเขาเหมือนกัน คุณป้อมเขาบอกว่าหนูไปนอนกับฝรั่งมาตอนที่หนูไปเชียงใหม่คราวก่อน แค่นี้หนูนั่งรถกลับไปร้านกับโรเบิร์ตเท่านั้นเอง หนูก็ตอกให้นะซี หนูไม่้อหрок ถึงไม่ทำงานกับเขา หนูก็ไม่อดตาย แต่เขาคงต้ออีกนะแหละว่าถ้าไม่อดตายทำไมต้องไปอยู่กับนายโรเบิร์ตจริงๆ ที่จริงหนูจะทำขนมขายก็ได้ อยู่กันไปเรื่อยๆ กับน้องๆ เราอยู่กันได้ตั้งหลายเดือน เหนื่อยแต่ก็มีความสุขดีแต่พอเขาชวนหนูก็อยากเปลี่ยนชีวิตของหนูมั้ง เพราะหนูชอบเขาไม่น้อยหрок หนูรู้ตัวว่าหนูคงอยู่กับผู้ชายไทยดีๆ ไม่ได้ ถ้าได้ก็ได้อย่างไม่ดีอย่างนั้นหนูไม่เอาดีกว่า ผู้ชายไทยต้อให้ตีแค่ไหนเขาก็คงรังเกียจถ้ารู้ความหลังของหนู” (โบตัน, 2543 : 168-169)

บุญรอดใช้วิธีการพูดโต้ตอบครุอรพินด้วยศิลปะการชักจูงใจด้วยการใช้โวหารเชิงขัดแย้งที่แยบคาย คนต่างๆ ในที่นี้หมายถึงบุญรอดที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ที่ยากจน ทำงานรับจ้าง มีพี่สาวเป็นผู้หญิงขายบริการ แต่ถึงอย่างไร บุญรอดก็มีความทะนง หยิ่งในศักดิ์ศรีของตน บุญรอดแสดงให้เห็นว่าบุญรอดพึ่งพาตนเองได้ การรู้จักทำมาหากินทำให้บุญรอดไม่มีวันอดตาย การที่บุญรอดมีใจเอนเอียงให้โรเบิร์ตไม่ใช่เพราะเงินหรือต้องการมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่เพราะความคิดและค่านิยมของฝรั่งแตกต่างจากผู้ขายไทย บุญรอดคิดว่าค่านิยมของผู้ขายไทยที่เพียบพร้อม ทั้งชาติตระกูล ความรู้ ฐานะดีส่วนใหญ่ไม่ยอมรับผู้หญิงอย่างเธอเป็นศรีภรรยาอย่างแน่นอน และเธอก็ไม่ปรารถนาจะมีสามีเช่นนั้น

2. การใช้วาทศิลป์ในการโน้มน้าวใจ

2.1 การใช้คำคล้องจอง คือ การใช้คำที่มีเสียงสระสั้นสระยาวหรือเสียงพยัญชนะ สัมผัสสลับกัน ทำให้เกิดเสียงไพเราะ จดจำง่าย

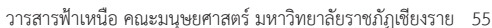
ดังตัวอย่าง บุญรอดพาแม่ไปดูตึกแถวที่เพิ่งก่อสร้างเสร็จ เธอชักจูงใจให้แม่มาอยู่ดูแลกิจการ หากตึกเสร็จแล้วบุญสินต้องทำงานหนัก แม่จะช่วยดูแลตึกได้ดี หากบุญรอดไม่อยู่ต้องเดินทางติดตามสามี แต่แม่บุญรอดห่วงบุญที่นั่งลูกชายคนเล็ก ทำให้บุญรอดน้อยใจ การสนทนาจึงกลายเป็นการทะเลาะกัน เพราะความคิดเห็นขัดแย้งกัน

“ไอ้ทั้งมันก็ไม่อยู่แล้ว ไม่รู้หายไปไหน เป็นตายร้ายดียังไงไม่รู้ ตั้งหลายเดือนแล้วไม่ส่งข่าวเลย...มึงได้ดีแล้วไม่นึกถึงพี่ถึงน้อง” “ฉันนะรีไม่นึกถึงพี่ถึงน้อง น้องก็คนๆ อีรอดรับเลี้ยงส่งเสียเรียนหนังสือหมด ยิ่งรู้แล้วจะเอาอย่างไร หลานหัวแดงหัวดำก็เลี้ยงให้หมด...มันก็มีกรรมงานทำ...พี่สะใภ้ฉันจะมานั่งหน้า นวลแต่งตัวรอผิวไม่ได้ ฉันไม่ยอมให้มานั่งกินนอนกินหรอก” (โบตัน, 2543 : 186-188)

บุญหลายและบุญรอดต่างใช้คำคล้องจองในการพูดโต้ตอบกัน เสียงและถ้อยคำที่คล้องจองกันนั้นสร้างความสุนทรียะทางภาษาและสร้างอารมณ์ในการใช้ภาษาสื่อสาร เพิ่มความสมจริงในเนื้อหาวนนิยาย

2.2 การใช้โวหารเปรียบเทียบอุปลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ในที่นี้บุญรอดเปรียบตนเองเป็นเมล็ดพันธุ์พืชที่ไม่ดี

ดังตัวอย่าง ครูอรพินได้ยินข่าวว่าบุญรอดไปนอนค้างอ้างแรมกับฝรั่ง บุญรอดอธิบายให้ครูอรพินเข้าใจว่าเธอไม่ได้ทำเช่นนั้น แต่อย่างไรก็ตามตอนนี้เธอตัดสินใจอยู่กับฝรั่งแล้วและเธอไม่คิดจะมีสามีเป็นคนไทยด้วย เธอคิดว่าผู้ชายไทยไม่ยอมรับผู้หญิงเช่นเธอเป็นภรรยาอย่างแน่นอน

“จิ้งก็ไม่ต้องให้ผู้หญิงช่วยทำมาหาเงินซี จะได้อยู่ทำงานบ้านให้ใคร แบ่งว่านงานผู้ชายนี้งานผู้หญิง ที่ผู้หญิงละครักทำนาทำไร่ทำงานก่อสร้างค้าขาย สารพัด ทำไมไม่มีใครบอกว่างานผู้ชาย ผู้หญิงไม่ต้องทำมั่งละ เห็นแต่หาคอน เลี้ยงลูกกันมาจนโต สมัยนี้ผู้หญิงต้องทำงานนอกบ้าน ผู้ชายก็ต้องทำงานในบ้าน จะได้ช่วยกัน แล้วงานหุงข้าวซักผ้าณะระะงานผู้หญิง แม่เยี่ยมหน้าออกไปมอง คะโน้นมั่งซี ตาแป๊ะชายก้วยเตี่ยวข้าวหมูแดง หุงข้าวทำกับข้าว ขายทุกอย่าง ร้านซักรีดนั่นก็ผู้ชายทำ พ่อครัวผู้ชายถมไป ไม่เห็นว่างานผู้หญิงเลย เขาหุงข้าว มันไก่ขายกันจนรวนแน่ะ” (โปต้น, 2543 : 216-217)

บุญรอดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันระหว่างชาย-หญิง ผู้หญิงและผู้ชายต่างก็ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การใช้โวหารเด่นในเรื่องของคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ด้วยบุญรอดไม่เห็นด้วยและใช้วิธีพูดเพื่อเปลี่ยนความคิดและทัศนคติของแม่ บุญรอดไม่เห็นด้วยที่จะยกหน้าที่ในบ้านให้เป็นของผู้หญิงเท่านั้น กาลเวลาเปลี่ยน ผู้หญิงต้องทำงานนอกบ้านเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นงานในบ้านจึงไม่ควรตกอยู่ที่ฝ่ายหญิงเพียงฝ่ายเดียว

2.4 การใช้โวหารอธิบายโวหารและยกตัวอย่างประกอบ คือ การอธิบายเพื่อให้เข้าใจและยกตัวอย่างประกอบ ดังตัวอย่าง โรเบิร์ตอธิบายให้บุญรอดฟังเพื่อชักจูงใจให้เธอเข้าใจและคล้อยตามเขาว่าเพราะเหตุใดเขาจึงเลื่อนเวลาออกไปอีกหนึ่งปีที่จะให้บุญสินเปิดโรงงาน

“ผมจะอธิบายให้ฟัง อย่างเวลาเรามีลูก เลี้ยงลูก พ่อแม่ที่ดีรักลูกจริงๆ เวลาลูกได้ตีสมใจพ่อแม่ก็มีความสุขจริงๆ เวลาทำงานคนที่รักงานก็จะตั้งใจทำงานออกมาดี ไม่ใช่เพียงแค่งานเสร็จ อย่างบุญรอดทำขนม ขนมออกมาดีนี่มอร์ออยก็ตีใจ ไม่ใช่เพียงแต่ขนมขายออกไปได้เท่านั้นไม่พอ ต้องตีสมใจด้วย เข้าใจไหม อิมด้วย ไม่ใช่อิมเพียงได้เงินมาเลี้ยงชีวิต” (โบตัน, 2543 : 161)

จากเนื้อความโรเบิร์ตใช้วิธีชักจูงใจบุญรอดให้คล้อยตามด้วยการอธิบายให้บุญรอดเข้าใจ และยกตัวอย่างให้ประจักษ์ชัดเพื่อสนับสนุนความคิดของเขาที่ยืนยันไม่ให้บุญรอดรีบร้อนเปิดโรงงานให้บุญสิน เขาคิดว่าเลื่อนออกไปอีกสักหนึ่งปีจะดีกว่า ความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นเรื่องสำคัญและต้องทำด้วยใจรัก การทำด้วยใจจะทำให้งานออกมาดีและประสบความสำเร็จ ไม่ใช่เลือกที่จะทำทุกสิ่งให้เสร็จเพียงเพื่อหมดภาระหน้าที่

2.5 การใช้บุคลาธิษฐาน คือ ภาษาที่ใช้เปรียบเทียบสิ่งที่ไม่มีชีวิตให้แสดงออกปฏิกิริยาของมนุษย์ ใช้จินตนาการวาดภาพในใจ ดังตัวอย่าง ครูอรพินพูดปรับทัศนคติบุญรอดให้มิมมองชายไทยในเชิงบวกมากขึ้น

“บุญรอดพูดอย่างนั้นเธอก็หยามน้ำใจผู้ชายไทยเสียหมดเมือง”
(โศกนาฏกรรม, 2543 : 169)

ครูอรพินใช้คำว่า “หยาม” ในที่นี้ผู้พูดต้องการแสดงความคิดเห็นว่าผู้ชายที่ไม่ได้เป็นแบบที่บุญรอดกล่าวหาเสมอไป คำว่า หยามน้ำใจ ตามความเป็นจริงน้ำใจจะถูกหยามไม่ได้ เพราะน้ำใจเป็นนามธรรมไม่ได้เป็นมนุษย์ แต่ในที่นี้ หยามน้ำใจเป็นการเปรียบเทียบอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ

2.6 การใช้คำอุปมาอุปไมย คือ ภาษาที่ใช้กล่าวเกินจริง ใช้จินตนาการวาดภาพในใจ ความรู้สึกนึกคิดซึ่งเป็นนามธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องแสดงออกด้วยถ้อยคำที่มีความหมายเกินจริง ดังตัวอย่าง ครูอรพินพูดเพื่อเปลี่ยนทัศนคติการมองผู้ชายของบุญรอด

“บุญรอดพูดอย่างนั้นเธอก็หยามน้ำใจผู้ชายไทยเสียหมดเมือง”
(โศกนาฏกรรม, 2543 : 169)

ครูอรพินกล่าวเปรียบเทียบกับเกินจริงเพื่อชักจูงใจให้บุญรอดเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่าผู้ชายไทยไม่ได้เป็นอย่างที่บุญรอดคิดทุกคน การตีขลุมว่าผู้ชายทุกคนไร้น้ำใจ ไม่ให้โอกาสผู้หญิงนั้นเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง

2.7 การใช้โวหารเปรียบเทียบ คือ การใช้คำน้อยแต่กินใจความและความหมายกว้าง ความเปรียบที่ต้องการอธิบายลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใด นำไปเปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่งซึ่งมีรูปธรรมที่รู้จักกันดี ความเปรียบประเภทรูปแบบและเข้าถึงง่าย ดังตัวอย่าง บุญรอดรู้และเข้าใจว่าวิซชุดาท้อใจและไม่มั่นใจตนเองหลังจากที่ถูกตาย เพราะขาดความรับผิดชอบและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของวิซชุดากับจินต์ วิซชุดาคิดว่าจินต์หมดรักและไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับเธอในฐานะภรรยา บุญรอดเข้าใจสถานการณ์ เมื่อมีโอกาสพูดคุยกับวิซชุดาบุญรอดให้คำแนะนำ

“คุณตาต้องเอาตัวคุณจิ้นต์คืนมาให้ได้ซิคะ มารยาหญิงมีก็ร้อยเล่ม เกวียนขนเอามาใช้ให้หมด ถ้าคุณอยากได้คุณจิ้นต์คืนมาคุณต้องพยายามทำให้คุณจิ้นต์เข้าใจว่าคุณสำนึกผิดอย่างจริงใจ อย่าให้เขารู้ว่าในส่วนลึกคุณยังไม่ยอมรับ มารยาเกวียนเล่มที่หนึ่งคุณต้องทำให้ได้ คุณจิ้นต์นะ ขอโทษเถอะไก่อ่อน” (โบทัน, 2543 : 174)

บุญรอดใช้ศิลปะวิธีในการชักจูงใจด้วยการใช้โวหารเปรียบเทียบ มารยาหญิงร้อยเล่มเกวียน, ไก่อ่อน ในที่นี้เปรียบเทียบกับบุคคลที่ยังอ่อนด้อยหรือไม่มีประสบการณ์

2.8 การใช้คำสรรพนาม คือ การใช้คำสรรพนามที่แสดงความใกล้ชิดสนิทสนมหรือการแสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน สร้างอารมณ์สะท้อนใจนั้นเป็นชั้นเชิงของศิลปะการใช้ภาษาสำคัญประการหนึ่ง ดังตัวอย่าง วิชชุดาเกิดความท้อแท้หมดกำลังใจเธอได้รับคำแนะนำจากบุญรอด

“จิ้นต์กับตานะอยู่ด้วยกันก็เพราะความหลงใหล พลั้งเพลอ มีลูกก็แจ่งเกิดไม่ได้จดทะเบียนแล้วตอนนี้แยกกันอยู่แบบนี้ก็ยิ่งไปกันใหญ่ ตาคงไม่ได้อยู่ในสมองของจิ้นต์แล้วละ ตาไม่รู้จะทำไมงี้ อยู่ไปวันๆ แต่คุณแม่ท่านก็ให้กำลังใจบอกว่าต้องหัดวิชาชีพไว้เลี้ยงตัว ท่านไม่ทิ้งตาแน่ แต่ถ้าจิ้นต์ไม่กลับมาหาตาตาก็ต้องเลี้ยงตัวเอง ช่วยตัวเองบ้าง จะเกาะให้ท่านเลี้ยงไม่ได้ ตากลับไปหาพ่อแม่อีกไปไม่ได้ถึงคุณพ่อจะอภัยแต่คุณแม่คงพูดให้เข้าใจทุกชั่วโมงที่พบหน้าแหละ” (โบทัน, 2543 : 172-174)

วิชชุดาใช้คำเรียกแทนตัวว่า “ตา” แม้ว่าวิชชุดาจะมีฐานะที่เหนือกว่าบุญรอดทั้งฐานะทางสังคม และการศึกษา แต่วิชชุดาก็รักและให้ความเชื่อถือบุญรอด วิชชุดาให้ความรู้สึกสนิทสนมและยอมรับคำสอนของบุญรอดและวิชชุดาเรียกบุญรอดว่า “บุญรอด ขณะที่บุญรอดเรียกวิชชุดาว่า “คุณ” บุญรอด

สำนึกตนเสมอว่าเธอเป็นเพียงลูกศิษย์และลูกจ้างของครูอรพิน เธอไม่อาจเทียบเสมอวิชชุดาซึ่งอยู่ในฐานะลูกสะใภ้ของครูอรพิน บุญรอดยกย่องและให้เกียรติจินต์และวิชชุดาเสมอ

3. ท่วงทำนองการเขียนเพื่อชักจูงใจ คือ ลักษณะเฉพาะของผู้เขียนเป็นการแสดงออกความคิดและแนวเขียนของผู้เขียนด้วย

3.1 ใช้ภาษาเร้าอารมณ์ความรู้สึก เป็นถ้อยคำที่มีความหมายแสดงทัศนคติ ความรู้สึกและเจตนาของผู้พูด เพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้และตอบสนอง ความหมายของถ้อยคำจะมีผลต่อการรับรู้ของผู้ฟังแตกต่างกัน บางคนอาจรับรู้ครบถ้วน บางคนอาจใช้ทัศนคติหรือประสบการณ์ในการตีความหมายคลาดเคลื่อนไปจากสิ่งที่ผู้พูดต้องการ ผู้พูดจึงต้องเลือกถ้อยคำที่ชัดเจน เข้าใจง่าย

ดังตัวอย่าง ครูอรพินโน้มน้าวใจจินต์ลูกชายให้เกิดความสำนึกในวิสัยของความเป็นชายหลังจากที่จินต์พูดค่อนข้างดุนทุญรูดให้ครูอรพินได้ยิน

“จินต์ ตัวเองนะทำอะไรจนมีพยานออกมาทนโทะนะแล้วยังมีหน้ามาว่าคนอื่น ถ้าเป็นผู้หญิงก็ขายหน้าเขาไปทั้งเมืองอยู่แล้ว ดิฉันเป็นผู้ชายยังพอมีอนาคต ร่ำเรียนหนังสือต่อได้ แม้มันไม่ชอบเลยเถียวว่าใครต่อใคร มองเขาในแง่ร้ายระวังตัวเองไว้เสียก่อนเถอะ ยังไม่รู้ลูกผีลูกคนเลย บุญรอดมันจะยังงั้นมันก็เป็นคนดีอยู่หรอกนะ เรื่องรสนิยมนี้ช่วยไม่ได้จริงๆ เรื่องบุญล้าก็คนละคนกัน เปรียบกันไม่ได้หรอกถึงจะเป็นพี่น้องกันก็เถอะ” (โบทัน, 2543 : 40-42)

ครูอรพินใช้ภาษาชักจูงใจให้ลูกชายเกิดความตระหนักและสำนึกในวิสัยของความเป็นลูกผู้ชาย เธอเลือกใช้ภาษาเร้าอารมณ์ความรู้สึก ธรรมชาติของตัวละครที่พูดน้อย แต่เมื่อเธอมีโอกาสดูพูดจะเห็นว่าครูอรพินใช้ภาษาที่นุ่มนวลตำหนิและกระตุ้นผู้ฟังด้วยคำพูดที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกผิดและต้องยอมรับด้วยเหตุและผล

3.2 ใช้คำถามหรือคำสั่ง เป็นกลวิธีสร้างความสนใจและความสงสัย ทำให้หยุดคิดและผู้รับสารจะรู้สึกว่าคุณส่งสารเจาะจงจะสื่อสารโดยตรงกับตน

ดังตัวอย่าง บุญสินน้องชายของบุญรอดอยากเรียนมหาวิทยาลัยในเมืองกรุงแต่ครอบครัวยากจนไม่มีใครส่งให้เรียน บุญรอดไม่เห็นด้วย เธออยากให้น้องชายเรียนสายอาชีพมากกว่าและไม่ต้องแข่งขันกับนักเรียนในเมืองที่มีโอกาสทางการศึกษาดีกว่า

“เอ็งสอบได้สักกี่เปอร์เซ็นต์วะสิน...แล้วเอ็งคิดอะว่าเอ็งจะสอบเข้าเรียนต่อในกรุงเทพฯ ได้ เข้ามหาวิทยาลัยได้ รู้บ้างไหมว่ามหาวิทยาลัยรับแค่ปีละหมื่นกว่าคน แล้วนักเรียนแย่งกันเข้าปีหนึ่งก็หมื่นคน คณะไหนที่เอ็งบอกมันก็ติดอยู่หรอก แต่ว่าเอ็งอยู่โรงเรียนบ้านนอก ความรู้ทั่วไปก็สู้นักเรียนในเมืองเขาไม่ได้ พอไปสอบแข่งขันกันเข้าเอ็งก็ตกลงมาอยู่ข้างท้าย เข้าไม่ได้ดูหมิ่นเอ็งหรอกนะสิน แต่เอ็งต้องรู้จักตัวเองให้ดี อีกอย่างค่าใช้จ่ายที่จะไปเรียนก็สูง เดือนหนึ่งคงเป็นพันทั้งกินอยู่ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่าย ข้าจะหาที่ไหนส่งเอ็งได้ ข้าเองได้เดือนหนึ่งสองพันกว่า ให้แม่แล้วก็ใช้เองจะเหลือเท่าไร เอ็งคิดดู...เอ็งเรียนวิชาชีพก็แล้วกัน พวกงานช่างฝีมือค่าแรงดีนะจะบอกให้ ถึงทำงานก็เออะถ้าฝนไม่แล้งก็พอกินไม่ใช่เหรอ จบเร็วหน่อยก็ยังทำนาได้ถ้ามีเวลา” (โบตัน, 2543 : 52-53)

บุญรอดเลือกใช้การพูดด้วยวิธีการตั้งคำถาม เช่น สอบได้กี่เปอร์เซ็นต์ คิดหรือว่าจะสอบเรียนต่อได้ เข้ามหาวิทยาลัยได้ ปีหนึ่งมหาวิทยาลัยรับกี่คน พวกเรียนอาชีพค่าแรงดีนะ ฝนไม่แล้งทำนาก็พอกินไม่ใช่เหรอ ถ้าไม่ อยากทำนาแล้วจะเอาข้าวที่ไหนกิน ทั้งหมดที่กล่าวมาล้วนเป็นการชักจูงใจด้วยการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้ฟังคิดตามและตระหนักคำตอบได้ด้วยตนเอง คำถามเรียบง่ายที่ใช้บริบทสังคมเป็นบรรทัดฐาน ผู้ที่มีโอกาสดีย่อมมาจากผู้ที่มีการศึกษาที่ดี

3.3 ภาษาสะดุดใจ เป็นการใช้อย่างคำ ภาษาที่จดจำง่าย ลักษณะเป็นสำนวน คำแหวกแนว แปลกใหม่ ไม่ใช่ในคำสามัญทั่วไป ดังตัวอย่าง บุณรอตพูดถึงวิสัยทัศน์ของเธอให้บุณสินน้องชายฟัง

“ฉันคิดการอะไรของฉันไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อตัวแถมและน้อง แม่กับหลานฉันยังจะทำขนมต่อไปเก็บเงินเอาไว้เซ็งตึกแถวที่อำเภอเมือง ฉันจะตั้งโรงกลึงให้แก่อีกไม่นานหรอกนะ แทะประหยัดๆ เงินไว้สมทบกับพี่มั่ง...การที่ฉันจะไปอยู่กับโบว์เบิร์ตก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ฉันชอบเขาและเขาชอบฉัน เรื่องของชาวบ้านก็ช่างชาวบ้านปะไรละ...มันเรื่องข้างหน้า พี่ยังไม่มีลูกหรอก แทะยากแล้วไปหน่อยเลย ผู้หญิงนะถูกตัวทั้งกันเยอะเยอะ จะกลัวอะไร พี่ถึงไม่หยุดทำงาน เพื่อเกิดอะไรขึ้นเราก็อะมีอาชีพ ขึ้นคิดสั้นๆ เลิกงานหมดให้ผัวหาเลี้ยง พอผัวทิ้งก็กลายเป็นคนสิ้นไร้ไม้ตอก พี่ทำอะไรคิดหน้าคิดหลังเสมอแหละ คิดถึงตัวเอง คิดถึงอนาคตพวกแก นึกถึงแม่นึกถึงหลาน ไม่ใช่อย่างพี่บุณยามพี่บุณล้า ไปแล้วไปลับ มีเงินเป็นพักๆ พอไม่มีก็แหมะภาระมาที่แม่หมด ไม่รู้จักเก็บจำไว้มั่ง” (โบทัน, 2543 : 123-125)

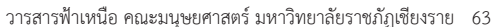
บุณรอตเป็นผู้หญิงที่เชื่อมั่นในความคิดของตน เธอพยายามชักจูงใจน้องชายให้เชื่อมั่นและไวใจเธอ สิ่งที่เธอทำทั้งเพื่อตัวเธอเอง เพื่อน้อง เพื่อครอบครัวในวันข้างหน้า เพราะเธอเห็นว่าบุณสินหงุดหงิดไม่พอใจที่รู้ว่าบุณรอตจะย้ายเข้าไปอยู่ที่บ้านข้างใหญ่ ชาวบ้านทั่วไปจะนิทานพี่สาวว่าเป็นเมียเช่า อย่างไรก็ตามบุณรอตเธอก็แสดงให้เห็นว่าเธอเป็นคนที่มีความวิสัยทัศน์

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครในนวนิยายเรื่องผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ประเด็นที่ 1 ด้านคำและความหมาย ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์ (2554) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาในนวนิยายเรื่องช่างสำราญ ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำและความหมาย เป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจชัดและเข้าใจตรงตามความประสงค์ของผู้เขียน ไม่ทำให้ผู้อ่านคลุ้มเครือตีความหมายไปได้หลายทาง คำบางคำมีความหมายใกล้เคียงกันมาก ผู้เขียนต้องเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับสิ่งที่ต้องการ การใช้คำและความหมายมีปรากฏ 5 ลักษณะ คือ ความหมายชัดเจน เนื้อความเปรียบเทียบ เน้นคำซ้ำคำ การใช้คำเปรียบและการใช้ถ้อยคำเชิงขัดแย้ง

ประเด็นที่ 2 ด้านการใช้วาทศิลป์ในการโน้มน้าวใจ ผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ ไชยสุขและสมเกียรติ รักษมณี (2559) วิจัยเรื่องกลวิธีการใช้ภาษาและภาพสะท้อนสังคมในวรรณกรรมบันเทิงคดีของ มกุฏ อรฤดี ผู้วิจัยพบว่าการใช้วาทศิลป์ในการชักจูงใจสร้างอารมณ์สะท้อนใจให้แก่ผู้อ่าน นับเป็นชั้นเชิงของศิลปะการใช้ภาษาสำคัญประการหนึ่ง การใช้วาทศิลป์ในการโน้มน้าวใจ ปรากฏ 8 ลักษณะ คือ การใช้คำคล้องจอง การใช้โวหารเปรียบเทียบอุปลักษณ์ คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การใช้โวหารอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ การใช้บุคลาธิษฐาน การใช้ข้อดีพจน์ การใช้โวหารเปรียบเทียบ และการใช้คำสรรพนาม ประเด็นที่ 3 ด้านท่วงทำนองการเขียน ผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พกฤษา เกษมสารคุณ (2558) วิจัยเรื่องการใช้ภาษาโน้มน้าวใจในสื่อเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก ผู้วิจัยพบว่าท่วงทำนองการเขียนเพื่อชักจูงใจ เป็นลักษณะเฉพาะของผู้เขียน เป็นการ

กลวิธีการพูดชักจูงใจของตัวละครในนวนิยาย ทั้ง 3 ประเด็น กล่าวคือ การใช้คำและความหมาย การใช้วาทศิลป์ในการชักจูงใจ และท่วงทำนองการเขียนเพื่อชักจูงใจ โบทัน มีความสามารถในการใช้ภาษาชักจูงใจ โดยกำหนดให้ตัวละครเป็นผู้สื่อสาร เปิดเผยให้ผู้อ่านเห็นความคิด จิตใจของมนุษย์ผ่านสายตาดูตัวละคร ทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรส เกิดความเพลิดเพลินจากเนื้อหาที่ชวนติดตาม ตั้งแต่ต้นจนจบ กล่าวได้ว่า โบทัน นักเขียนมีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวชีวิต ผู้อ่านติดตามผลงานเห็นได้จากความนิยมในกลุ่มนักอ่าน นักเขียนสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง ผลงานเขียนได้รับรางวัล ถูกนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ นักเขียนได้รับรางวัล และได้รับยกย่องจากกระทรวงวัฒนธรรมให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ปี พ.ศ.2542

1.1 ความขัดแย้งที่เกิดจากสภาพภาพของตัวละครในนวนิยายทำให้เกิดการพูดชักจูงใจในนวนิยาย นำมาปรับประยุกต์ใช้ในวงอาชีพ เพื่อลดความเข้าใจไม่ตรงกัน และไม่ทำให้เกิดความขัดแย้ง

1.3 ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางให้แก่ผู้สนใจวิเคราะห์วรรณกรรมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาการพูดชักจูงใจในบริบทการใช้ภาษาอื่นๆ
- 2.2 ควรมีการศึกษาในลักษณะเปรียบเทียบการวิเคราะห์ถ้อยคำในการพูดเพื่อลดความขัดแย้งของนักเขียนร่วมสมัย
- 2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาสื่อสารของตัวละครชายตัวละครหญิงในประเด็นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ ไชยสุขและสมเกียรติ รักษ์มณี. (2559). กลวิธีการใช้ภาษาและภาพสะท้อนสังคมในวรรณกรรม บันเทิงคดีของมกุฏ อรฤดี. กรุงเทพฯ: รมยสารภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2541). สุนทรียภาพในภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศยาม.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2555). การโน้มน้าวใจ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย เพื่อการศึกษา หน่วยที่ 8-15. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โบทัน(นามแฝง). (2543). ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เปลื้อง ณ นคร. (2514). ศิลปะแห่งการประพันธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พฤชา เกษมสารคุณ. (2558) การใช้ภาษาโน้มน้าวใจในสื่อเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก. วารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปีที่ 4 ฉบับที่ 1. หน้า 107-118.
- วรวรรณ ศรียากย์. (2560). พุดให้สัมฤทธิ์ผล: หลักการและศิลป์วิธี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดา ปั่นเหม่งเพ็ชร. (2552). วาทศิลป์ของพระมหากษัตริย์และบุคคลสำคัญในยุคสุโขทัยและอยุธยา. กรุงเทพฯ:อมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์ จำกัด.
- อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์. (2554). การวิเคราะห์ศิลปะการใช้ภาษาในนวนิยายเรื่อง “ข้างสำราญ” วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม). หน้า 39-56.

ฟ้อนเจิง: วัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาวล้านนาไทย

Zheng Dance: The precious culture of Thai Lanna people

¹ ปิยมาศ มawangค์

¹ Piyamas Mavong

Pmavong@hotmail.com

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมเกี่ยวกับการฟ้อนเจิง ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชายชาวล้านนา ในจังหวัดเชียงราย จำกัดพื้นที่คือ บ้านแม่จัน ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย, วัดดอนแก้ว ต.ปล้อง อ.เทิง จ.เชียงราย เท่านั้น โดยกำหนดการเก็บข้อมูลเรื่องเล่าจากผู้รู้เรื่องการฟ้อนเจิง, เอกสารการฟ้อนเจิง ห้องสมุดชุมชนบ้านแม่จัน (สถาบันวัฒนธรรมศึกษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม) ทั้งนี้ ปัจจุบันการฟ้อนเจิงจะปรากฏให้เห็นในประเพณีที่สำคัญๆ เท่านั้น ผลการศึกษาพบว่าวัฒนธรรมการฟ้อนเจิงมีผู้สืบทอดไม่มากแล้ว การฟ้อนเจิงจะมีดาบ หรือฟ้อนเจิงมือเปล่าก็ได้ ถือเป็นศิลปะการต่อสู้อีกอย่างหนึ่งของชาวล้านนาส่วนใหญ่จะแสดงในงานบวช หรือประเพณีที่สำคัญๆ ของชาวล้านนาเท่านั้น ควรคู่แก่การอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานได้เรียนรู้และสืบทอดต่อไป

คำสำคัญ วัฒนธรรมการฟ้อนเจิง

Abstract

This study aims to investigate Zheng Dance culture, the martial arts of the Lanna men at Ban Chan Village, Mae Chan Sub – District, Mae Chan District and Don Kaew Temple, Plong Sub – District, Thoeng District, all in Chiang Rai Province. Data were collected through interviews with local experts of Zhang Dance and based on secondary sources of Zhang Dance from local community library at Ban Mae Chan. This paper is significant as Zheng Dance is currently appeared only in the important traditions in Thai Lanna society. The results of the current study revealed that there are only a few inheritors of Zhang Dance culture. Traditionally, Zhang Dance is performed with or without swords. It is one of the Lanna martial arts and mostly shown in ordination or important Lanna traditions. Therefore, it is important to preserve Zheng Dance for young generations to learn it and inherit the future.

Keywords: culture of Zheng dance

บทนำ

“วัฒนธรรม” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Culture” และ “Cultural” มีรากศัพท์มาจากคำภาษาฝรั่งเศสซึ่งดัดแปลงมาจากภาษาละตินว่า “Cultura” แปลว่าการเพาะปลูกและบำรุงให้เจริญงอกงามซึ่งกลุ่มเกษตรกรในทวีปยุโรปใช้มาแต่เดิมต่อมาได้เปลี่ยนเป็นความเจริญทางด้านต่างๆ ของมนุษย์ คำว่า “วัฒนธรรม” เป็นคำที่พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงบัญญัติขึ้น โดยนำคำภาษาบาลีมารวมกับคำภาษาสันสกฤต คือ “วัฒนธรรม” มาจากคำว่า “วฒฺสฺ” ในภาษาบาลี แปลว่า ความเจริญงอกงาม และ “ธรรม” มาจากคำว่า “ธฺรฺม” ในภาษาสันสกฤต แปลว่า สภาพที่เป็นอยู่จริงรวมความแล้ว หมายถึง สภาพที่แสดงถึงความเจริญงอกงามหรือความมีระเบียบวินัยและนำมาใช้ในทางราชการครั้งแรกในพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2483 และนิยมใช้สืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ เฉกเช่นศิลปะการฟ้อนรำ ก็จัดเป็นวัฒนธรรมที่ล้ำค่าสืบทอดกันมายาวนานจนถึงทุกวันนี้ (สนั่น ธรรมธิ, 2550)

เนื้อเรื่อง

เจิง คือ ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชายชาวล้านนา คำว่า “เจิง” เป็นคำในภาษาไทยเหนือมีความหมาย เช่นเดียวกับคำว่า “เซิง” ในภาษาไทยภาคกลางคือ ชื่นเซิง ซึ่งหมายถึงศิลปะการต่อสู้ มักทำกันในงานประเพณีต่างๆ ของภาคเหนือ โดยปกติผู้ฟ้อนมักเป็นผู้ชาย และมักจะฟ้อนในหมู่คนสนิท และรู้จักกันเป็นส่วนใหญ่ เช่นในงาน “บวชลูกแก้ว” (บวชเณรน้อย) โดยฟ้อนเข้ากับจังหวะของวงกลองที่มีอยู่ในงานนั้นๆ หรือที่สามารถหาได้ในพื้นที่ เช่น กลองแซะ กลองปู่เจ้า กลองมอญเซิง กลองไชยมงคล กลองสิ่งหม่อง กลองกันยาว กลองสะบัดชัย เจิง นั้นแสดงออกโดยการนำท่าทางลวดลายในการต่อสู้ของกระบวนท่าตามแบบแผนการต่อสู้ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันหรือใช้ทำการรบในสงคราม

ทั้งด้วยมือเปล่าและด้วยอาวุธ มาร่ายรำประกอบเข้ากับจังหวะกลอง ด้วยลีลาที่อ่อนช้อยงดงามอันแฝงไว้ซึ่งความแข็งแกร่งดุติ้น เรียกว่า ฟ้อนเจิง หมายรวมทั้งการฟ้อนมือเปล่าและการฟ้อนประกอบอาวุธโดยเรียกลักษณะการฟ้อนตามชื่ออาวุธนั้นๆ คือ ใช้ไม้ซ้อน หรือไม้พลองประกอบการฟ้อน เรียกว่า ฟ้อนเจิงไม้ซ้อน ใช้หอกประกอบการฟ้อน เรียกว่า ฟ้อนเจิงหอก ใช้ดาบประกอบการฟ้อน เรียกว่า ฟ้อนเจิงดาบ ใช้ลา คือดาบวงพระจันทร์ประกอบการฟ้อน เรียกว่า ฟ้อนเจิงลา และฟ้อนด้วยมือเปล่า เรียกว่า ฟ้อนเจิงมือ ต่อมา คำว่าเจิง ในการฟ้อนประกอบอาวุธต่าง ๆ ได้กร่อนหายไป จึงเรียกการฟ้อนเจิงประกอบอาวุธต่าง ๆ ตามชื่อของอาวุธนั้น ๆ คือ ฟ้อนไม้ซ้อน ฟ้อนหอกฟ้อนดาบ ฟ้อนลา และเรียกการฟ้อนด้วยมือเปล่านี้ว่า ฟ้อนเจิง มักดำเนินร่วมกับ ตบป่าผาบ หรือตบมะผาบ คือการใช้มือทั้งสองข้าง ตบไปที่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อให้เกิดเสียงดัง ด้วยท่าทางที่สง่างาม นัยว่าเป็นการปลุกเสกให้ร่างกาย มีความคงกระพันชาตรีตามความเชื่อของคนสมัยก่อน โดยในระหว่างการตบมะผาบจะมีการรำยาคาถาที่เรียนไปด้วยปัจจุบันการฟ้อนเจิงที่สมบูรณ์แบบนั้นหาชมได้ยากแล้ว จะมีให้ได้ชมบ้างก็เพียงการนำเอาฟ้อนเจิงบางส่วนเข้ามาประกอบก่อนที่จะฟ้อนเจิงดาบเท่านั้น กล่าวคือช่วงฟ้อนก่อนที่จะมีการหยิบดาบขึ้นมารำนั้น จะทำการฟ้อนด้วยมือเปล่า หรือฟ้อนเจิงก่อนเป็นระยะเวลาสั้น ๆ การฟ้อนเจิงดาบนั้นยังได้รับความนิยมมาก ทั้งในการแสดงประกอบการตีกลองในงานบุญหรือเทศกาลต่าง ๆ ของวัด เช่น ในขบวนแห่ครัวทานเข้าวัด ดังนั้นจึงการต่อสู้ด้วยมือเปล่า หรือเจิงดาบองล้านนา จึงเหลือเพียง”การฟ้อนดาบ – ฟ้อนเจิง”ที่มีลักษณะ เพียงการแสดงดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบันเท่านั้น (สนั่น ธรรมธิ, 2537)

การเรียนเจิงในอดีตนั้น ผู้ที่จะเรียนต้องผ่านขั้นตอนการทดสอบจากครูผู้สอนเสียก่อนจึงจะเรียนเจิง กับครูนั้นๆได้เช่น ให้นำไก่มาคนละตัว แล้วเอามือเด็ดคอไก่ หากไก่ของใครตายในวงกลมที่ขีดไว้ก็จะได้เรียนแต่หากไก่ของใครไป

ตายนอกเส้นที่ขีดไว้ ครูก็จะไม่สอนให้เพราะถือว่าผีครูไม่อนุญาตหรือครูบางคน อาจจะมอบดาบให้คนละเล่มแล้วพาเดินฝ่าดงหญ้าครูก็จะคอยสังเกตดูอุปนิสัยของแต่ละคน แล้วนำมาพิจารณาว่าควรจะสอนวิชาให้หรือไม่(เจ้านางเคยได้ยินมาทำนองเดียวกันกับการเรียน “ตุ้” หรือการเรียนไสยศาสตร์ทำของผู้สมัครเรียน จะต้องลากทางมะพร้าวขึ้น-ลงดอย เพื่อพิสูจน์ความอดทน)ก่อนจะเรียนเชิง จะต้องทำพิธีตั้งชั้นครูโดยมีเครื่องประกอบในชั้นครูแตกต่างกันไปในแต่ละครูเมื่อตั้งชั้นครูแล้วจึงเริ่มเรียนได้ การเริ่มต้นเรียนเชิงนั้นมักจะเริ่มโดยการฝึกย่ำขุมซึ่งมีตั้งแต่ขุม 3 ไปจนถึงขุม 32 การ ฝึกย่ำขุมก็คือการฝึกแผนผังการเดินทางทำให้คล่องแคล่วสามารถใช้งานในการต่อสู้ป้องกันตัวทั้งรุกและรับได้อย่างฉับไว (นายชัยฤทธิ์ อภิขจรทรัพย์)

จำเริญภูมิ ศรีเจริญตาให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ลีลาของมือให้แม่ทำการฟ้อนหรือที่เรียกว่าแม่ลายฟ้อนนั้น สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. ชื่อแม่ลายฟ้อนแต่ละท่า ไม่เกี่ยวเนื่องกัน สามารถนำแม่ลายใดมาฟ้อนก่อนหลังก็ได้แม่ลายฟ้อนกลุ่มนี้เช่น บิดบัวบาน เกี้ยวเกล้า ล้วงใต้เท้ายก แหก มัดแกบก้องลงวาง เสือลากหางเหล่านรอก เป็นต้น

2. แม่ลายฟ้อนที่บันทึกไว้เป็นท่าต่อเนื่องกันไป เช่น สางฟ้อน หยุต ลาง ซ้าย ยกตีนซ้ายเข้า เป็นต้น เมื่อ เรียนการฟ้อนเชิงมือเปล่าได้คล่องแคล่วแล้ว พ่อครูที่สอนก็อาจจะสอนเชิงอื่นๆ ต่อไป เช่น เชิงดาบ เชิงไม้ค้อน เชิงหอก เมื่อเห็นว่าศิษย์เรียนรู้วิชาจนใช้งานได้แล้ว ก็จะสอนแม่ปืดให้โดยครูจะพิจารณาดูว่าศิษย์คนใดมีอุปนิสัยเช่นไรก็จะสอนแม่ปืดให้ต่างกันไป โดยถือคติว่าจะไม่ถ่ายทอดให้ศิษย์จนหมดเมื่อศิษย์รำเรียนจนจบแล้ว ก็จะทำพิธีปลดชั้นครู โดยครูจะแบ่งชั้นครูให้ลูกศิษย์แต่ละคนไปดูแลเมื่อถึงปีใหม่หรือช่วงสงกรานต์ของทุกปี ก็จะจัดชั้นครูใหม่ทั้งหมดเพื่อทำพิธีไหว้ครูและเลี้ยงผีครูการฟ้อนเชิงที่เห็น

กันในปัจจุบันตามงานวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้น เป็นการแสดงที่สืบทอดมาจากศิลปะ การต่อสู้ของล้านนานั้นเอง แต่ผู้แสดงได้เพิ่มลีลาการฟ้อนให้อ่อนช้อยมากขึ้น จนหลายคนมองไม่ออกว่าเป็นศิลปะการต่อสู้ได้อย่างไร ปัจจุบัน การฟ้อนเชิงจะ ฟ้อนเข้ากับวงกลองต่างๆ เช่น วงกลองปู่เจ้ วงกลองมองเซิง วงกลองสะบัดชัย หรือกลองปฐา เป็นต้นเพราะกลองเหล่านี้มักจะให้จังหวะที่คึกคักเร้าใจ เหมาะ แก่การแสดงออกซึ่งความแข็งแกร่ง และพลังกำลังของชายหนุ่มแต่ผู้ฟ้อนบาง คนก็นิยมฟ้อนเชิงเข้ากับวงดนตรีสากลซึ่ง โดยเลือกเพลงที่มีจังหวะช้า-เร็วในตัว เช่น มอญห้าเก้า มวย เป็นต้นเครื่อง แต่งกายของการฟ้อนเชิงนั้น โดยมากผู้ฟ้อน ที่ฟ้อนตามงานวัฒนธรรมต่างๆ มักจะสวมกางเกงสะดอ เสื้อผ้าฝ้าย ในธุรกิจ ขันโตกบางแห่ง ที่มีนโยบายจะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมล้านนาแบบดั้งเดิม ผู้ฟ้อน จะสวมชุดกุยเฮง หรือหม้อห้อม แต่ในธุรกิจขันโตกทั่วไป หรืองานแสดงที่จัด ต้อนรับกลุ่มนักท่องเที่ยว มักจะให้แต่งกายเป็นชุดนักรบโบราณ คือสวมเสื้อยันต์ เค็ดหม้าม เขียนลายสักที่ต้นขา ต้นแขน โปกผ้า เป็นต้น เพื่อสร้างความรู้สึกรู้ ให้ ดูอีกheimสมจริงฟ้อนเชิง เป็นการร่ายรำตามกระบวนท่าตามแบบแผนที่แสดงออก ถึงศิลปะในการต่อสู้ของชาย ซึ่งทำรำนั้นมีทั้งท่าหลักและท่าที่ผู้รำแต่ละคนใน ระยะเวลา ฟ้อนเชิง หมายรวมเอาทั้งการฟ้อนประกอบอาวุธและไม่มีอาวุธโดย เรียกลักษณะการฟ้อนตามนั้นคือใช้ไม้ค้อน หรือไม้พลองประกอบการรำ เรียกว่า ฟ้อนเชิงไม้ค้อนใช้หอกประกอบการรำ เรียกว่า ฟ้อนเชิงหอกใช้ดาบประกอบ การรำ เรียกว่า ฟ้อนเชิงดาบใช้ลา คือ ดาบวงพระจันทร์ประกอบการรำ เรียกว่า ฟ้อนเชิงลารำด้วยมือเปล่า เรียกว่า ฟ้อนเชิงมือ ต่อมา คำว่าเชิง ใน การฟ้อนประกอบอาวุธต่าง ๆ ได้กร่อนหายไป และเรียกการฟ้อนเชิงประกอบ อาวุธต่าง ๆ ตามชื่อของอาวุธเช่น ฟ้อนไม้ค้อน ฟ้อนหอก ฟ้อนดาบ ฟ้อนลา และ เรียกการรำรำในลีลาการต่อสู้ด้วยมือเปล่านี้ว่า ฟ้อนเชิงการฟ้อนเชิงประกอบ อาวุธบางประเภทนั้น ในระยะหลังไม่ค่อยได้รับความนิยม เช่น ฟ้อนเชิงไม้ค้อน

และพ่อนเจิงหอก แต่อาจพบอยู่บ้างในการพิธีพ่อนผี ส่วนการพ่อนเจิงลานั้นไม่ปรากฏว่ามีการพ่อนให้เห็น ส่วนการพ่อนเจิงดาบนั้นได้รับความนิยมมากทั้งในการแสดงประกอบการตีกลองอย่างในขบวนแห่ครัวทานเข้าวัด และเป็นที่นิยมมากในการแสดงเชิงศิลปวัฒนธรรมบนเวที สำหรับการพ่อนเจิงมือ หรือพ่อนเจิงนั้น จะมีลูกเล่นได้มากกว่าการพ่อนประกอบอาวุธเพราะคล่องตัวมากกว่าที่จะต้องแสดงการรื้ออาวุธควบคู่กับการพ่อน สำหรับวัฒนธรรมพ่อนเจิงมืองค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านองค์วัตถุ คือ การพ่อนเจิงนั้นมีทั้งการพ่อนมือเปล่าและประกอบกับอาวุธต่างๆจึงเป็นวัฒนธรรมที่สามารถสัมผัสจับต้องได้โดยมีดาบหรืออาวุธต่างๆประกอบ
2. ด้านองค์พิธีการ คือ พ่อนเจิงนั้นเป็นขนบธรรมเนียมที่เป็นการยอมรับโดยทั่วไปของชาวล้านนาเช่นก่อนเรียนนั้นผู้เรียนต้องนำขันครูไปให้ครูเพื่อคาราวะฝากตัวเป็นศิษย์ครูก็จะทำพิธีกล่าวรับศิษย์ถือว่าเป็นพิธีที่ศักดิ์สิทธิ์
3. ด้านองค์คติ คือ เป็นความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์และครูบาอาจารย์และคาถาอาคมต่างๆที่ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดมาจากครูเชื่อและนับถือผี ครู

ตัวอย่างคำอ่ำลายเจิง พ่อนเจิงดาบ ของ ครูบาเผ่าปັນ สุธสโณ

ฮ้างข้างแยงคิง ปาดหูสิงห์ลงกำลังต่ำ เสือออกถ้ำจอมฮอย แม่มอยพิน
 ซ้ำ แหวชูดน้ำเหินเหียร ปล่าเลียนน้ำ ถีบดาบซึกี้ยวเกล้า เข้าแฮสึโคล ฟินในพิน
 นอก สิ้นศอกฮ้างตั้น คมบินแว่นฟ้า มัดตอกตากล้าตือตัด แม่หมัดนอนแสบ แห
 ลบข้างตือเตียน เสียนหญ่าบิตแบกบ่า แบกดาบกล้ำจ่มโฮงคำ ปล่าเลียนน้ำต้อนท่า
 ฮ้างขาถ้ำก่าจับหลัก สนั่นฟ้าจ่มข่มธรณี สีโคลเกี้ยวเกล้า แดงเงาซุยอ่อน แดงส่อน
 ปิ่นแฮ้ แดงแหล่สองขา ผันดาบกล้ำกิมฮอย หงายคมตอยสิ้นศอก ขอยนอกฮอย
 ใน สีโคลลงข้าง จ้างเลิงขา ควายเขากล้าดาจน ผัดมนฆ่าตั้นsang เสือลากหางเล่น

ฮอก ตบมะผาบไล่ศอกมายเล่น เสือเด่นวกน้ำ เสือเด่นซ้ำเจิงขบ เกี้ยวดาบจับตีนแป้ ฟันหัวแหล่อกสางหงาย แมงมายขบปีก กำตากปักผัดมน แยกบนเสียนต่ำ แยกซ้ำแดงเดือน ปล่าเลียนน้ำเล่นเล่น ถีบตาบเด่นออกลายสาง คมวางโยนถั่งฟ้า อินตาผายแสง แดงบนฟันลุ่ม เบื้อจับคุ่มยงต่อ แม่ต่อเตฮังเมียงมาย ช่ายโหล้งคิง เวียนวิงเกี้ยวเกล้า บิดบัวบานออกลายสาง จบดาบวางพ้องจมครุ (พ้องจมครุมีหลายท่าด้วยกัน อันนี้ยกมาพอสังเขป) สาวไหมปั่นฝ้าย ตอดแห ตั้งสุม ยิงหน้าไม้ ยิงกังธนู สักหมึกสักยันต์ พ้องจมครุ พ้องอ้อนครุ คือการพ้องเพื่อระลึกถึงครู ชื่นชมในพระคุณของครู บางสำนักก็แตกต่างกันไปแล้วแต่ผู้แสดง จะกำหนด เพื่อสนองต่อเจตนารมณ์ของปอครูอันได้สั่งสอนมา (ให้ข้อมูลโดย พระครูรัตนธรรมานุสรณ์)

ดังนั้น การพ้องเจิงแขนงนี้เรียกว่า เจิงมวย เพราะใช้ในการต่อสู้ได้ ครูบาอาจารย์รุ่นก่อน ท่านได้ใช้การตีกลอง ช้อง ฉวง หรือเมื่อไม่มีอุปกรณ์ มักใช้การเคาะไม้กระบอก เข้ามาประกอบจังหวะเรียกว่าไม้ค็อก เพื่อให้ความคึกคักและเกิดการจำได้ง่าย เมื่อเราได้แม่ท่าต่าง ๆ มักจะสะดวกในการใช้ท่าทางต่อสู้ มีความสนุกสนานไปในตัวสำหรับการพ้องเจิงแบ่งเป็นหลายประเภทดังนี้ พ้องเจิงตบมะผาบ พ้องเจิงดาบ พ้องเจิงไม้ค้อน พ้องเจิงหอกการพ้องเจิงทุกอย่างมีที่มามาจากพ้องเจิงมือ ทุกอย่างจะมีการร้ายรำเพื่อความ สวยงามและเพลิดเพลินสนุกสนาน ท่วงท่าลีลา เน้นความอ่อนช้อยขณะร้ายรำ แต่จะแข็งแกร่งเวลาออกหมัดและอาวุธเมื่อป้องกันศัตรู ซึ่งครูบาเผ่าท่าน ได้ศึกษา มาจาก ครูบาอภิวังค์ อภิวังโส ที่วัดบ้านเข็ญ อ.เจียงของ และได้รับคำแนะนำ จากครูให้ไปเรียนต่อที่ เมืองมาง เมืองหย่วน ที่สิบสองปันนา เมื่อปี พ.ศ. 2472 ปัจจุบันครูบาเผ่าท่านได้มรณภาพไปแล้ว เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2559 เพื่ออนุรักษ์รักษาวินัยปฏิบัติ สู่สืบทอด และเพื่อเทิดทูนไว้ซึ่งภูมิปัญญาอันทรงคุณค่า ของครูบาอาจารย์แต่ต้น อันได้คิดค้นสัพพะวิชาการเหล่านี้มา เพื่อประโยชน์ใช้ในการป้องกันอิทธิราช

ศัตรูหมู่ปักษีจามิตร ที่จะมาแผ้วพานทำลายความผาสุกของหมู่ชนอันเป็นที่รัก
วิชาการ ฟ้อนดาบ ฟ้อนเจิง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทรงคุณค่าแก่การรักษาเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการฟ้อนเจิงของชาวล้านนาในบ้านแม่จัน ต.แม่จัน
อ.แม่จัน จ.เชียงราย, วัดดอนแก้ว ต.ปล้อง อ.เทิง จ.เชียงราย

ทบทวนวรรณกรรม

ให้ข้อมูลโดยจำเริญภูมิ ศรีเจริญตา อายุ 35 ปี เจ้าพนักงานป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ต.ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย อยู่บ้านเลขที่ 64 หมู่ 2
ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ให้ข้อมูลโดยพระครูรัตนธรรมานุสรณ์ วัดดอนแก้ว ต.ปล้อง อ.เทิง
จ.เชียงราย

ให้ข้อมูลโดยผู้ใหญ่บ้าน นายชัยฤทธิ์ อภิจักรทรัพย์ บ้านแม่จัน หมู่ 2
เลขที่ 27/2 ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย.

สนั่น ธรรมธิ. (2537). เอกสารวิชาการชุดล้านนาการศึกษา ลำดับที่ 6
โครงการศูนย์ส่งเสริม. ศิลปวัฒนธรรม.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่: โรงพิมพ์
สันติภาพ พรินท์.

สนั่น ธรรมธิ. (2537). ฟ้อนเจิง : อิทธิพลที่มีต่อฟ้อนในล้านนา เชียงใหม่.

สนั่น ธรรมธิ. (2550). นาฏดุริยการล้านนา เชียงใหม่ : สำนักส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรม.

[https://www.udru.ac.th/website/attachments/
elearning/02/10.pdf](https://www.udru.ac.th/website/attachments/elearning/02/10.pdf) สืบค้นเมื่อ 08/02/2562

<https://www.culture.go.th/subculture4/index.php?option=com.สืบค้นเมื่อ> 08/02/2562

<https://www.facebook.com/DabMeung/posts/21418207538005.สืบค้นเมื่อ> 09/02/2562

วิธีการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. การสอบถาม การสัมภาษณ์จาก จำเริญภูมิ ศรีเจริญตา อายุ 35 ปี หัวหน้าป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ต.ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย อยู่บ้านเลขที่ 64 หมู่ 2 ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย
2. การสอบถาม การสัมภาษณ์จาก พระครูรัตนธรรมานุสรณ์ วัดดอนแก้ว ต.ปล้อง อ.เทิง จ.เชียงราย
3. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการชุดล้านนาคดีศึกษา ลำดับที่ 6 โครงการศูนย์ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ของสนั่น ธรรมธิ พ.ศ. 2537
4. เอกสารพ่อนเชิงอิทธิพลที่มีต่อพ่อนในล้านนาของสนั่น ธรรมธิ พ.ศ. 2537
5. อำนวยความสะดวกการใช้ห้องสมุดชุมชนบ้านแม่จัน (สถาบันวัฒนธรรมศึกษา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม) จากผู้ใหญ่บ้าน บ้านแม่จัน นายชัยฤทธิ์ อภิจักรทรัพย์ อยู่บ้านเลขที่ 27/2 หมู่ 2 ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ผลการวิจัย

ปัจจุบันวัฒนธรรมการฟ้อนเจิงมีผู้สืบทอดไม่มาก การฟ้อนเจิงจะมีตาบหรือฟ้อนเจิงมือเปล่าก็ได้ ถือเป็นศิลปะการต่อสู้อีกอย่างหนึ่งของชาวล้านนาส่วนใหญ่จะแสดงในงานบวช หรือประเพณีที่สำคัญๆ ของชาวล้านนาทางภาคเหนือ จากการบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลในหมู่บ้านนั้น การฟ้อนลักษณะนี้จะสูญหายไปเลยก็ได้ ผู้เรียนรู้ประวัติการฟ้อนเจิงก็หาได้ยาก คนหนุ่มสาวจะเป็นเด็กหัวสมัยใหม่ไปแล้ว ไม่สนใจของเก่าดั้งเดิม อีกประการหนึ่งคือการฟ้อนแบบนี้จะมีให้เห็นในประเพณีที่สำคัญ ๆ จริง ๆ เท่านั้น ประวัติดั้งเดิมถูกกลืนกันไปเกือบสิ้นจากการบอกเล่าของจำเริญรัฐภูมิ ศรีเจริญตา กล่าวว่า งานสำคัญ เช่น งานบวช ถ้าเป็นสมัยก่อนฟ้อนเจิงจะสวยงามมาก มีแต่ผู้สืบทอด แต่ส่วนใหญ่เป็นผู้เฒ่าผู้แก่ ส่วนปัจจุบันนี้งานบวช จะเป็นเพลงสนุกๆ ออกแนวอีสานแนวไปด้วยซ้ำ และเจิง คือขันเชิง ซึ่งหมายถึง ศิลปะการต่อสู้ของล้านนาที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นเป็นแบบอย่าง และรวบรวมจากประสบการณ์ แดกแขนงกลยุทธ์โดยพิสดารออกไป แล้วถ่ายทอดศิลปะดังกล่าวสืบทอดกันมาจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง ควรคู่แก่การอนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานได้เรียนรู้และสืบทอดต่อไป

จำเริญรัฐภูมิ ยังกล่าวอีกว่า ในฐานะที่เคยรับราชการทหารมาก่อน ชุมชนล้านนาในอดีต เป็นชุมชนใหญ่มีอาณาเขตกว้างขวางถึงขั้นเป็นอาณาจักร การต่อสู้เพื่อรวบรวมหัวเมืองเข้าเป็นอาณาจักรย่อมมีความสำคัญอย่างยิ่ง การฝึกปรือฝีมือของทหารกล้าต้องมีอยู่ประจำและถึงแม้จะออกมาในรูปแบบ ของการแสดงไปแล้ว

แต่ก็ยังคงรูปแบบความมีเอกลักษณ์อยู่อย่างชัดเจน ปัจจุบันแม้จะหมดสมัยการต่อสู้ด้วยอาวุธโบราณไปแล้วก็ตาม กระนั้นก็ยังมีย่องรอยหลงเหลืออยู่ หากแต่ปรับเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบของการแสดง เช่น ฟ้อนดาบ ฟ้อนเจิง รวมไปถึง

ถึงการตีฆ้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมล้านนา อยากให้ลูกหลานสืบทอด วัฒนธรรมดีๆ เหล่านี้ไว้ ซึ่งความสามารถของจำเริญรัฐภูมินั้นนอกจากจะ[อกเล่า เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมการฟ้อนเจิงที่เป็นแนวทฤษฎีแล้ว จำเริญรัฐภูมียังมี ความสามารถในการฟ้อนเจิงอีกด้วย

จากการบอกเล่าของพระครูรัตนธรรมานุสรณ์ วัดดอนแก้ว ต.ปล้อง อ.เทิง จ.เชียงราย ฟ้อนเจิงเป็นศิลปะท้องถิ่น เป็นการร่ายรำ เป็นการใช้อาวุธ เป็นชั้นเชิงชาย ผู้หญิงก็สามารถฟ้อนเจิงได้ แต่ไม่ค่อยมีเพราะอดีตผู้หญิงไม่จับ ดาบ อยู่แต่ในครัวเรือน ถ้าปัจจุบันเยาวชนหันมาสนใจการฟ้อนลักษณะนี้ก็คงดี จะได้สืบทอดวัฒนธรรมอันดีงาม มีคุณค่าในการรักษาไว้ให้ยาวนานสืบไป

ผลจากการสัมภาษณ์ปรากฏว่าข้อมูลที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมเป็นอย่างมาก เพราะวัฒนธรรมเหล่านี้มีคุณค่าทางจิตใจ มีคุณค่าทาง วัฒนธรรม ฟ้อนเจิงเป็นการร่ายรำตามกระบวนท่าตามแบบแผนที่แสดงออกถึง ศิลปะในการต่อสู้ของชาย ซึ่งทำรำนั้นมีทั้งท่าหลักและท่าที่ผู้รำแต่ละคนจะใช้ ความสามารถเฉพาะตัว พลิกแพลงให้ดูสวยงาม ในระยะแรก ฟ้อนเจิง หมายถึง รวมเอาทั้งการฟ้อนประกอบอาวุธและไม่มีอาวุธโดยเรียกลักษณะการฟ้อนตาม ต่อมาในการฟ้อนประกอบอาวุธต่าง ๆ ได้หายไป และเรียกการฟ้อนเจิงประกอบ อาวุธต่าง ๆ ตามชื่อของอาวุธนั้น ๆ เช่น ฟ้อนไม้ค้อน ฟ้อนหอก ฟ้อนดาบ ฟ้อนลา และเรียกการร่ายรำในลีลาการต่อสู้ด้วยมือเปล่านี้ว่า ฟ้อนเจิงนั่นเอง

อภิปรายผลและสรุปผล

วัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งของมนุษย์จนทำให้สังคม มนุษย์ได้ชื่อว่า “สังคม – วัฒนธรรม” ซึ่งมีความหมายว่า สังคมที่มีวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดสภาพหรือลักษณะของสังคม วัฒนธรรมจะเป็นแบบแผนในการ ปฏิบัติในการดำรงชีวิตและการดำเนินชีวิตของคนในสังคมจะเป็นตัวกำหนด

พฤติกรรมหรือความประพฤติ ของมนุษย์ในแต่ละสังคม วัฒนธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีความแตกต่างไปจากสัตว์อื่นๆ และในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดความแตกต่างในสังคมของมนุษย์ด้วยกันอีกด้วยดังนั้นถ้าเปรียบสังคมมนุษย์เป็นร่างกาย วัฒนธรรมของสังคมก็จะเปรียบเสมือนกับเป็นวิญญาณของสังคมนั้นคำว่า “วัฒนธรรม”

จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมฟอนเจิงของชาวล้านนานั้นเป็นแบบแผนและศิลปะการต่อสู้ของชาวล้านนาในสมัยโบราณซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวกับวัตถุ เพราะเป็นความรู้ที่ครูเจิงนั้นได้ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นถือว่าเป็นประเพณีการสืบทอดในแต่ละสายเจิงของครู เป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนาที่นับวันยิ่งจะหายสาบสูญไปถ้าไม่ร่วมกันอนุรักษ์และรักษาไว้ให้ลูกหลานได้ สืบทอดวิชาเหล่านี้จึงควรแก่การรักษาไว้เป็นอย่างดี สำหรับวัฒนธรรมฟอนเจิงนี้จัดได้ว่ามีเกือบครบทุกองค์ประกอบของวัฒนธรรม ตั้งแต่ องค์วัตถุ องค์พิธีการ องค์คติ จะขาดก็แต่เพียงองค์การ เพราะการฟอนเจิงนั้นเป็นศิลปะการต่อสู้ของชาวล้านนาเป็นการทั่วไปไม่ได้อยู่เป็นกลุ่มหรือมีโครงสร้างอย่างเป็นทางการ และสายเจิงแต่ละครูก็ไม่ได้ตายตัวสามารถปรับเปลี่ยนพลิกแพลงได้ไปเรื่อย ๆ จึงถือได้ว่าไม่ได้เป็นองค์การ ฟอนเจิงเป็นการแสดงความเป็นตัวตนของผู้ฟอนอย่างแท้จริงด้วยกลิ่นไอแห่ง วัฒนธรรมล้านนาวิถีที่เต็มไปด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบสานภูมิปัญญาจากอดีตสู่ปัจจุบัน ทางผู้จัดทำในฐานะที่ได้ไปสัมภาษณ์จากผู้รู้มา ขอเป็นคนหนึ่งที่ขอสืบสานความรู้อันมีค่าจากอดีตสู่วิถีปัจจุบันและ วิถีแห่งชาวยุทธล้านนาหากใครได้สัมผัสถึงการเรียนเจิงและได้ฟอนเจิงด้วยตนเองถึงแม้ครูบาอาจารย์ที่ถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรมการฟอนเจิงจะจากไปก็ตาม จากการบอกเล่าของผู้รู้ นั้น ศิลปวัฒนธรรมการฟอนเจิงก็ยังอยู่ให้ลูกหลานได้สืบทอดต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้ ไม่อยากให้หายไปโดยไม่มีใครสนใจ ดังนั้นจึงเชื่อได้ว่ามรดกที่บรรพบุรุษและครูบาอาจารย์ทิ้งไว้ให้หรือถ่ายทอดมาให้นั้นเป็นสิ่งที่มีความยิ่งและควรแก่การรักษาสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การเล่าขานเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ เป็นแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนั้นควรมีการศึกษาจากแหล่งข้อมูลดังกล่าว และบันทึกไว้เพื่อเป็นการไม่สูญหายของข้อมูล

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงประเด็นในการศึกษาวัฒนธรรมการฟ้อนเจิงของบ้านแม่จัน ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย, วัดดอนแก้ว ต.ปล้อง อ.เทิง จ.เชียงราย อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏจากการเล่า และจากเอกสารที่ปรากฏ ดังนั้นจึงสามารถศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ อีก ทั้งในชุมชนเมือง ชุมชนชนบท เป็นต้น

Stories of Taxonomy: Uncovering Differences between Folk Taxonomy and Taxonomy in Systemic Functional Linguistics Theory

Jutharat Jitpranee, Dr.

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

Email: jutharatjitpranee@hotmail.com

Abstract

This study aims to investigate the developmental concepts of folk taxonomy and taxonomy in Systemic Functional Linguistics theory and to compare differences between both concepts and its criteria underlying how to name and classify things in the world. Documentary analysis method was used to analyze data from the secondary sources, including websites, textbooks and academic articles. The findings reveal that folk taxonomy and Systemic Functional Linguistics taxonomy share some common purposes of naming and categorizing things in terms of making common understanding and avoiding confusion between describers and communicators. In terms of differences, findings show that both types of taxonomies have been developed in different ways with different principles of naming and categorizing things. On the one hand, folk taxonomy has been developed from the experimental

ways, especially researching about plants and herbs in order to name and classify them into levels and kingdoms by concerning on researchers' experiences, expertise, language, and culture. The Systemic Functional Linguistics theory, on the other hand, naming and categorizing things have been developed by observing and studying from the development of language, mode of meanings, and functions of language in a society.

Keywords: Folk Taxonomy, Taxonomy Development, Systemic Functional Linguistics Taxonomy, Categorizing Factors

Introduction

Taxonomy is one of the most significant issues in language studies. It is related to classifying or naming things in the world (Ziser, 2004; Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008). Taxonomy, in another aspect, is regarded as a part of systematics, including classification, but emphasizes more on systematic concepts, including both taxonomy and phylogeny (Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008). In other words, the systemists are not required to know the regulations of taxonomy, but the taxonomists must have background knowledge about phylogenetic systems in order to systematize new words for world knowledge (Wagele, 2005 cited in Guerra-Garcia, Espinosa & Garcia-Gomez, 2008).

Basically, the taxonomists study and rule words to discuss the world, especially the organic names and have a communicative role to wide groups of people. As the recent period is called globalization, internet is utilized for the purpose of distributing and linking information from taxonomists (Knapp, Rainbow, Smith, and Taylor, 2002). Therefore, taxonomy is a part of the systematics and it is the science of classification focusing on naming and categorizing things, making rules or disciplines for classifying objects, recording vocabulary, distributing words to the world, researching new things happening in the world, and making databases for people to assess and learn on website or other accessible storages. Currently, the term ‘categorization’ is being interested in the linguistics work, particularly in the cognitive field. There are some evidences found in the Aristotle’s concept on categorizing things which is not relevant to any semantic categories. This phenomenon impacts on the attention of the cognitive linguists to retheorize a prototype theory (Halliday & Matthiessen, 2008). On the other hand, Systemic Functional Linguistics’ (SFL) aspect on categorization is particularly focused on how meaning is naturally constructed and construed in the texts (Halliday & Matthiessen, 2008). This paper aims to study the background information about the development of folk taxonomy and the taxonomy in SFL theoretical perspectives and to compare differences between them. From these two research purposes, two research questions are proposed:

- 1) How do a folk taxonomy and a SFL taxonomy develop?
- 2) What are the differences and similarities between both types of taxonomy?

Literature Review

Originally, the term ‘taxonomy’ is derived from Greek which refer to ‘taxis’. It means an arrangement and ‘nomos’ means law (Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008). Taxonomy is important in theoretical and applied biology, including agriculture and forestry, biological control, public health, wild life management, mineral prospecting through the dating of rocks by their enclosed fauna and flora, national defense, environmental problems, soil fertility, and commerce (Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008). Basically, taxonomists play roles in providing vocabulary, especially the organic names and have a communicative role to wide communities of people. The Internet has been distributed in the system of information linkage in the form of various revolutionized approaches for taxonomical information (Knapp, Rainbow, Smith, and Taylor, 2002).

Apart from the definitions and roles of taxonomy, the relationship between taxonomy and systematics has been interested and proposed by many scholars in the field. The term ‘systematics’ is derived from the Latinised Greek called, ‘Systema’. It means making a sequence of living things, according to “phylogenetic

interrelationships” or “evolutionary relationships” (Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008, p. 16 - 17). Taxonomy is regarded as a part of classifying systematics of both taxonomy and phylogeny (Guerra -Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008). In other words, the systemists are not required to know the regulations of taxonomy, but the taxonomists must have background knowledge about phylogenetic systems in order to systematize new words for world knowledge (Wagele, 2005 cited in Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez, 2008).

Hence, taxonomy is a part of the systematics and defined as the science of classification which focuses on naming and categorizing things, making rules or disciplines for classifying objects, recording vocabulary, distributing words to the world, researching new things happening in the world, and making databases for people to assess and learn on website or other accessible storages.

In terms of naming and classifying, they are crucial for human being, particularly in supporting common knowledge for diversity groups of people to communicate to each other and make senses with the variety of living things in the world (Godfray, 2002). Regarding Winston (1999), people naturally give names according to many factors such as language, region, and knowledge. Different names probably refer to the same thing and vice versa. To record all species which have been found into storages and make it possible to precisely communicate in daily conversation, the scientific process

for naming and describing are taken into account. Names and its descriptions, which are scientifically created, are formally accepted and used as a formal reference for identifying and categorizing things. This is due to the description basically provides specific details of types and its features (Winston, 1999). In addition, having scientific names help us to avoid the confusion while using common names (Reeb, 1997) and to manage the diversity of things according to taxonomic hierarchies (Taverna, Waxman, Medin, Moscoloni, & Peralta, 2014). Reeb also elaborates that either the plant kingdom or the animal kingdom places all living things because they are belonged to the sub-divisions of the term ‘kingdom’, which is regarded as the highest taxonomic division. Taverna, Waxman, Medin, Moscoloni, and Peralta (2014, p. 214) remark that universal principles (external) and individual experiences (internal) are seemingly affected the ways how people name and categorize things into each particular group. With these two factors, three important elements are taken into consideration. These include language (how is an individual native language marked folk biological categories?), personal experience (an individual interaction in the natural environment), and culture (the belief system of the community to the world). To categorize, classify, and name objective and subjective things are based on many factors such as criteria, views, aspects, and characteristics (Ziser, 2004). Following table shows some examples of the criteria for classification.

Table 1: Factors/ Criteria underlying Naming or Categorizing Things in the World (Ziser, 2004)

No.	Category	Criteria/ Factors/ Rules	Reference (s)
1	Geography	Continent	Godfray (2002)
		Country	
		Sate or Province	
		City	
		Building	
		Floor	
		Room or Apartment	
2	Species	Kingdom	Godfray (2002)
		Phylum	Ziser (2004)
		Class	
		Order	
		Family	
		Genus	
		Species	

No.	Category	Criteria/ Factors/ Rules	Reference (s)
3	Organisms into Kingdoms	Cell Structure - Prokaryote versus Eukaryote - Cell Wall Present or Absent - Cell Wall Chemistry - Presence or Absence of other Organelles	Godfray (2002)
		Cellularity - Unicellular versus Multicellular - Level of Organization of Cells into Tissues	
		Mode of Nutrition - Heterotrophy versus Autotrophy - Photoautotroph versus Chemoautotrophy - Saprophytic versus Ingestive	

From Table 1, the criteria for grouping things to its categorization nature are variety in factors depending on the contexts and perspectives of taxonomists.

Research Methodology

This study employed the qualitative research methodology. Data were gathered from the secondary sources: textbooks, academic articles, and materials from websites. Documentary analysis was used as the method to analyze data. Details of data collection procedures and analysis are briefly explained as following.

Data collection and analysis procedures:

1. Set up the study purposes and questions
2. Scoped the concept of research answers
3. Searched for data from textbooks, academic articles, and materials from websites
4. Analyzed all collected data
5. Grouped data according to the research questions
6. Presented and discussed data according the research purposes
7. Concluded the study and discussed the study implications

These are the methodological steps of the study. Findings and discussion are provided in the next topic.

Findings and Discussion

This section provides answers for two research questions. The first research question is about the development of both folk

taxonomy and SFL taxonomy. The second one compares the differences between both taxonomic systems.

1) The Development of Folk Taxonomy

Folk taxonomy is originated from Greeks around 250 years ago. A history of taxonomy has been recalled from different sources and perspectives. For example, Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez (2008) studied the development of taxonomy by using three areas of stages from alpha (analytically phase), beta (synthetic phase) to gamma taxonomic disciplines of Kapoor (1998) and Disney (2000). Raven, Berlin, and Breedlove (2009) studied the development of taxonomy by providing eight principles of folk taxonomic systems. Manktelow (2010) investigated the history of taxonomy by dividing it into two periods: prelinnaean and postlinnaean.

According to Guerra-Garcia, Espinosa, and Garcia-Gomez (2008), Kapoor (1998) and Disney (2000) provided the taxonomic disciplines which can be divided into three areas of stages, including alpha (analytically phase), beta (synthetic phase), and gamma (biological phase) taxonomies. Alpha taxonomy refers to the recognizable and describable species level. Beta taxonomy refers to the species arrangements level in a natural system of both lower and higher categories. Lastly, gamma taxonomy refers to the analysis of intraspecific variations, ecotypes, and polymorphisms. Raven, Berlin, and Breedlove (2009) describe the development of taxonomy

that as a human being, we naturally recognize things from its features in terms of similarities, differences, and circumstances. Those recognizable things have been respectively linguistically recorded.

Eight common principles are set to all folk taxonomic systems:

1. Every language has a basic natural recognition to group organisms. This is due to the receptive perspective of people of each community. The group of organisms is called TAXA.
2. The group of TAXA then will be categorized into different taxonomic ethnobiological sub-categories. Five criteria based on linguistic and taxonomic perspectives include unique beginner, life form, generic, specific, varietal.
3. These five criteria are basically organized according to the exclusive hierarchy of assigned taxa in different ranks.
4. If the organisms are particularly grouped in the level of the unique beginner, it is called TAXON and possible not to be recorded formally as a linguistic expression.
5. Taxa of living things are in a few numbers which include a main portion of low rank taxa.
6. A majority of taxa forms are mostly included in the generic group rather than the living one with the finite number of 500. Some particular generic taxa for the community economy or abnormal condition are probably not included in the form of living taxa.

7. Generally, various specific taxa are quantitatively less than generic ones. They are in the groups of few members of each particular generic. The groups that have more than two members are referred to living things which are related to culture. However, if the members have more than 20, they will be named under the specific or generic group which they are belong to.
8. The living form of taxa which is in the intermediate level will be included in the generic level automatically. This level is not normal in folk taxonomies and is not labeled linguistically. It is called, covert categories.

These eight principles are the common criteria of folk taxonomic systems which are rather complicated for general people to understand. As Raven, Berlin, and Breedlove (2009) mentioned about the problems of modern taxonomy that,

A folk taxonomic system is designed not for information retrieval, but for communicating about organisms with those who already understand the nature of the organisms and their culturally significant features are part of the active ethnobiological knowledge of most adult speakers of the language” (p. 1212).

In other words, these difficulties come from a mismatch between describers and communicators. It means the describers see the name of the organisms and will understand its characteristics immediately, but the communicators do not share the common understanding with the describers. Thus, the fundamental of communication presents in folk taxonomic systems related to a limited number of organisms (Raven, Berlin, and Breedlove, 2009).

Lastly, Manktelow (2010) investigated the history of taxonomy by dividing data into two periods: prelinnaean and postlinnaean. Linnaeus is one of the important persons who accomplished in gathering and making databases of plants and animals (Godfray, 2002). In other words, Linnaeus is regarded as the pioneer of “modern botanical and zoological taxonomy” (Manktelow, 2010, p. 2). The following table elaborates more details.

Table 2: A summary of the history of folk taxonomy in both Prelinnaean and Postlinnaean Period (Manktelow, 2010)

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
Earliest Taxonomy			
1	Around 3,000 B.C.	Shen Nung, Emperor of China (the Father of Chinese medicine)	He had tasted hundreds of herbs. He wrote a book “Divine Hasbandman’s Materia Medica”, which contained “365 medicines derived from minerals, plants and animals”.
2	Around 1,500 B.C.	Egyptian doctors	The wall paintings of medical plants were used to be teaching equipment for giving knowledge to people with old Egypt names. Papyrus rolls, Ebers Papyrus
The Greeks and Romans (In Western scientific taxonomy)			
3	384 – 322 B.C.	Aristotle, the Greek philosopher	He was the first taxonomist who classified all living things, and some of his classification is used today such as ‘vertebrates’ (animals with blood) and invertebrates (animals without blood). He classified the animals with blood into ‘live-bearing’ and ‘egg-bearing’. On the

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
			other hand, the animals without blood which nowadays used refer to insects, crustacean and testacea (molluscs), for example.
4	370 – 285 B.C.	Theophrastus, a student of Aristotle and Platon	He wrote a classification of 480 species of plants which was called 'De Historia Plantarum'. It was applied for taxonomic purposes until the Middle Ages in Europe.
5	40 – 90 A.D.	Dioscorides, a Greek physician who travelled in the Roman and Greek world to gather knowledge about medicinal plants.	He wrote a book's name was 'De Materia Medica' which contained 600 species of plants. It was employed in medicine until 16 th century and reprinted for many times.
6	23 – 79 A.D.	Plinius, a soldier who involved in the Roman army and Roman state. He is supposed to be the father of Botanical Latin.	He wrote many books. One of the books which were still used in nowadays is 'Naturalis Historia. It describes many kinds of plants and uses Latin names.

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
Early taxonomists			
7	1519 – 1603	Caesalpino (Italy), who is sometimes called as the first taxonomist	He wrote the book's name was De Plantis (contain 1,500 species). His classification was based on growth habit together with fruit and seed form.
8	1541- 1631; 1560 – 1624	Two Swiss brothers Bauhin	They wrote their work's called 'Pinax Theatri Botanici' in 1623 (contain a list of 6,000 species). Their work also included 'Synonymes' of those species.
9	1627 – 1705	John Ray, the English naturalist and the pioneering entomological taxonomic work	He wrote many significant works. The most important contribution was the establishment of species as the ultimate unit of taxonomy. In 1682, he published a book's called 'Methodus Plantarum Nova' (contain 18,000 plant species). His complicated classification was based on the combination of characters which was different from the earlier taxonomists. He also worked on mammals, reptiles, birds, and fish and insects.

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
10	1656 – 1708	Joseph Pitton de Tournefort (France)	He constructed a botanical classification that came to rule in botanical taxonomy until the time of Carl Linnaeus. He published his work's called 'Institutiones Rei Herbariae' (contain 9,000 species which were listed in 698 genera).
Linnaean Era (Modern Taxonomy)			
11	1707 – 1778	Carl Linnaeus, (Swedish botanist) the modern botanical and zoological taxonomist	He published his work's name was Species Plantarum (the global flora) in 1753 and the 10th edition of 'Systema Naturae' (the global fauna) in 1758. He presented these books for both plants and animals. With his expanded knowledge through 17 th and 18 th century, a large number of species were found and named. Furthermore, Linnaeus introduced the sexual system of plants, an artificial classification based on the sexual parts of the flower: the stamens and pistils. Linnaeus sexual system of plants became the highest fashion also outside the scientific community.

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
			He attempted to order the world of taxonomy by his own way. He published many books which would transform botany and zoology into sciences, surrounded by philosophy, order and systems, disciplines of theology, and law. His work included rules for species descriptions, terminology and instruction. These works has been used until today.
Post-Linnaean Taxonomy			
Natural system emerging in France (Linnaean systematics did not work in this particular context, so there were four French scientists emerged and played important roles on biological sciences. The French scientific work, the development of anatomy, and physiology and improved optical.)			
12	1707 – 1788	Georges-Luise Leclerc de Buffon	His approach was to describe the world rather than to classify it. His theories touched upon development of species, intraspecific variety and acquired inherited characters in species, which opened up a pathway for an evolutionary theory.

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
13	1727 – 1806	Michel Adanson	He wrote the book's name was 'Familles des Plantes' in 1763. His idea was to classify things should not emphasis on other characters but should emphasis on a great range of its own characters.
14	1748 - 1836	Antoine Laurent de Jussieu	He proposed a natural system based on many characters that came to be a foundation of modern classification. He divided the plants into acotyledons, monocotyledons and dicotyledons and established the family rank in between the ranks 'genus and 'class'.
15	1744 - 1829	Jean-Baptiste de Lamarck	He proposed an evolutionary theory including inheritance of acquired characters, named the 'Lamarckism'. This was foreboding the theory evolution presented by Charles Darwin and Alfred Russel Wallance in 1858 in London.

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
Rules for Nomenclature (There are continuous modifications of the codes of botanical nomenclature and zoological nomenclature. Changes in the botanical nomenclature are decided by discussions and votes on open meetings at every International Botanical Congress, held every sixth year.)			
16	1778 – 1841	Augustin Pyramus de Candolle	He was one of the first attempts to create rules in botanical taxonomy.
17	1806 – 1873	Alphons de Candolle (son of Augustin Pyramus de Candolle)	He adopted the rules in his father book with 100 botanists.
18	1843 – 1907	Otto Kuntze (German botanist)	He published a controversial work which applied Candolle's laws from 1867 rigidly. He changed 1,000 generic names and 30,000 species names.
19	1811 – 1853	Hugh Edwin Strickland	He elaborated the first nomenclatural laws for zoology (the Strickland Code). He was assisted by a committee where Charles Darwin was a member, among others. The code was

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
			accepted by among British and American zoologists within three years and was modified later by a geological international congress in Bologna in 1881.
From phonetics to phylogenies The systems of plants and animals were now huge, in flowering plants approaching a quarter of a million species.			
20	1809 - 1822	Charles Darwin	Launched the evolutionary theory in 1858
21	1823 – 1913	Alfred Russel Wallance	
22	1834 – 1919	Ernst Haeckel	Two German biologists who started the construction of evolutionary trees. Haeckel established the term ‘phylogeny’. However, the main part of the 20 th century was dominated by extended phonetics.
23	1839 - 1878	August Wilhelm Eichler	

No.	Period	Taxonomist (s)	Field of the Expertise
Pre-Linnaean Taxonomy			
24	1841 - 1924	Eugen Warming	Masters in plant systematics, each arguing for different systems built up on many characters, uncertain parts of the system relying on personal, professional experience. I was difficult to test a systematist's theory of a suggested system.
25	1884 - 1972	John Hutchinson	
26	1910	Armen Leonovich Takhtajan	
27	1919 – 1992	Arthur J. Cronquist	
28	1920	Robert F. Thorne	
29	1932 – 1987	Rolf Dahlgren	He founded the cladistics era in 1996, by stating that only similarities grouping species should be in used in classification. Hypotheses on systematics could now be tested through cladistics methods. The new method, called cladistics, was controversial and it took around 20 years before it started to become established.
30	1913 – 1976	Wili Hennig	

According to Table 2, some previous evidences show that taxonomy has been known for 3,000 years ago. It was started in China. The purpose is basically concerned on medical knowledge.

Later on, the issues of taxonomy have been extended to language philosophy and botanical science in the Greeks and Romans periods. To classify living things and botanical species, the taxonomists try to create their own rules for categorizing living things, plants and herbs into homogenous groups (share common characters). After the period of classifying living things, botanical and herbal, the taxonomists extend their knowledge to zoological knowledge. Here is the brief history of taxonomy in general which is reviewed and summarized by Manktelow (2010).

Next topic describes about Systematic Functional Linguistics taxonomy and its development.

Taxonomy in Systematic Functional Linguistics Theory

The Systemic Functional Linguistics theory (SFL) was developed from the focus on a lexicogrammar in Halliday's studies in 1961. The theory is a part of Firthian tradition which is focused on "the outer strata of language in context" (Matthiessen, 2007, p. 766). The viewpoint of SFL is to regard a language as a resource for making meaning and a grammar is a resource for creating meaning by means of wording (Bavali & Sadighi, 2008). Language in the perspective of SFL is influenced by grammar because grammar works as an experience transformer for interpreting meaning of that particular texts by utilizing a form of categories (Halliday, 1996) and activities (Halliday, McIntosh and Strevens, 1964) of human in each

community. This is a construing process of human experience. In other words, language constitutes the processes of society and its order. The functional grammar is to lead the processes and bring the order into meaning. Experience is considered as a resource which facilitates an understanding, representation, and action based on the authentic situation. It is referred to knowledge which covers the taxonomic conceptual forms, schemata, and scripts.

In terms of meaning in SFL, there are three modes of meaning, including ideational metafunction, interpersonal metafunction, and textual metafunction. The metafunction is a heart of the language evolution and the constant interaction with the environment. The ideational metafunction concerns about an experiential construing process. Language serves as “a theory of reality” and a reflective resource of the world (Halliday (1996: 7). This metafunction is also called, an experiential metafunction. Halliday and Matthiessen (2008) note that the experiential category refers to everything that is related to a construing process of the experience. The experience consists of three complexing levels, including elementary, configurational, and complex (p. 48).

Regarding the above description of the taxonomic concept in Systemic Functional Linguistics theory, some of the evidence are found to indicate that a child language development is important to learn things through meaning (Halliday & Matthiessen, 2008). For example, Painter’s (1996) study shows that one of the important

technical terms which are inevitably mentioned is ‘Proto-language’. It is a term to represent a process of construing experience of meaning system on naming objects through children language development. To elaborate, when children’s age is around two years old, they start to make the transition from proto-language into language which is meant the process of developing the system of the mother tongue. This phenomenon is called self-construal. The naming acquiring process automatically happens in an individual child. Children, later, get into the critical step of generalizing things around them across individual acquiring process. That is to say, “naming has been generalized from individual names (proper nouns) to class names (common nouns)” (ibid: 73). Painter (1996 cited in Halliday & Matthiessen, 2008) provided an important point on the understanding of how linguistic resources are deployed for categorization in the language development. The information comes from her longitudinal case study (1996) of one child whose name is Stephen. Painter studied his language development in the age between 2.5 and 5 years old. The table below displays her study’s results.

Table 3: Painter's study on Stephen's language development (Halliday & Matthiessen, 2008)

Stage	Age	Categorization	Characters/ Phenomenon of language development
1	0 - 2.5 years old	Naming individuals	As a child in this stage, his language is acquired automatically and individually according to the "instances of the visual experience" (p. 73) which is shared by a young child himself and his father or mother, later on, ascribes those instances into some general classes of experience by using a figure of being.
2	2.5 – 3.5 years old	Intersubjective focus	The general classes of experience are transferred into intersubjective focuses from a figure of being to pointing verbally as a gesture or to replace by talking about some features of material settings. This stage means Stephen imports his experience on instances into a semantic system by regarding those instances into general classes of the system. This phenomenon is a process of naming by calling particular objects. This experience leads into taxonomies.

Stage	Age	Categorization	Characters/ Phenomenon of language development
3	3.5 – 4 years old	Critical semantic mass	When meaning potential reaches into critical semantic mass, Stephen begins to construe his “own internal organization explicitly” in order to figure out how is a systemic relationship among taxonomies (p. 74).
4	4 – 5 years old	Interpersonal act of communication	This stage is to add figures for categorization from causal evidence. The construal process refers to something that is commonly shared, negotiated, and argued. This stage is regarded as the semantic resources preparing for educational learning.

From Table 3, it shows the child language development stages start from the naming individual stage to the interpersonal act of communication. These are the process as a child construes their experience by meaning and learning how to recognize things. This is a particular case study of a child, Stephen. However, it reflects some important evidences for scholars in the field to see the real phenomenon of the language development in a child and what the role of language in taxonomy is. Halliday and Mettheisson (2008: 82) summarized how human beings to construe their experience in the ontogenetic perspective as following:

- 1) Initially, the child construes his/her experience from the event that gets involved or choose to perceive as a common view among participants. Then the process leads into the constitution of meaning. The experience of the child will be dialogically shared, validated, and built with other groups of meaning.
- 2) The former experiences are based on the child's perception. Those experiences will be revealed in the semantic system and further develop through discourse. After construing from the dialogical discourse, the experience will be extended to the abstract categories. This is a construal process.
- 3) Regarding the network of ideational resources, different kinds of relations in the categories which are taken from global and local bases will be brought into the construal process in terms of taxonomic elaboration, meronymic extension, and transcategorization.
- 4) The network is defined as a multidimensional and elastic space. Its position is not particular fixed, but it is clearly bounded regions with core areas and more peripheral areas that influence others.

- 5) The ideational resources for extra - linguistic experience are construed as semogenic resources. It is built up itself with different kinds of relations. This affects to the occurring process of critical semantic mass and following up with internal construing process of new categories in the ideational base.

2. Comparison between Folk Taxonomy and Systemic Functional Linguistics Taxonomy

According to the concepts of folk and SFL taxonomies, there are some common purposes to name and categorize things in the world. The similar purposes are to make common understanding of both objective and subjective things on the earth, to share common senses of the names created among various groups of people, and to avoid confusion in using the names of that particular things. However, there are some different principles of naming between folk and SFL taxonomies as demonstrated in the following table.

Table 4 A Summary of the Differences between Folk and Systemic Functional Linguistics Taxonomies

No.	Folk Taxonomy	Systemic Functional Linguistics Taxonomy
1	Started 3,000 years ago with plant and herb experiments for medical purposes, language philosophy, and botanical science in the Greeks and Romans by creating rules for categorizing living things, plants, and herbs into homogenous groups and extend to zoological knowledge	Started in 1960s with the notion of construing experience in order to get knowledge of meaning, language is supposed to store, exchange, and construe experience of meaning and come up to be experiential categories and taxonomic forms in daily language use. Experience is regarded as a resource for understanding, representing, and acting for categories of a language development.
2	Concerning on universal principles (external factors) and individual experience (internal factors) including language, natural world, and culture	Concerning on three modes of meaning: ideational metafunction, interpersonal metafunction, and textual metafunction. The ideational metafunction is also called as an experiential metafunction and it is supposed to be a main concept of categorizing and naming processes in the language development

No.	Folk Taxonomy	Systemic Functional Linguistics Taxonomy
3	Rules for classifying consist of five criteria, including the maximum steps in delicacy runs from kingdom (unique beginner) - life form - basic (generic) level - life form - basic (generic) level - specific level - and varietal level.	Rules for classifying consist of three experiential orders of complexity: elementary (a single element) – configurational (configuration of elements i.e. figure) – complex (a complex of figures i.e. sequence).
4	The move from folk taxonomies towards scientific ones involves both delicacy increasing steps and criteria changing for classification.	Taxonomies are construed from four steps of language development: naming individuals – intersubjective focus – critical semantic mass – interpersonal act of communication.

According to the Table 4, the notions of naming things in folk and SFL taxonomies have different focuses and features. Folk taxonomies are taken from doing some experiments of plants and herbs in order to create the rules of naming and categorizing them into groups. Later, this knowledge is extended to animal study. Naming and categorizing living things in folk taxonomy is also related to individual experience, language, and culture. Those things are categorized into different kingdoms and levels depending on their complexities. On the other hand, taxonomy in Systemic Functional

Linguistics theory concerning on how human construes language and gets meaning for communication by studying the development of language of a child from the step of infant to adult. To name and categorize things in this taxonomic type, the construing process must be taken from experience, observation of daily phenomena, and knowledge of meaning because language is supposed to be the tool for naming and categorizing things and it is learned through semantic functions in language use.

Conclusion and Implications

This study recalled the development of folk and Systemic Functional Linguistics taxonomies and studied the similarities and differences between them. In terms of similarities, these two taxonomies aim to name and categorize both subjective and objective things in order to understand and share the common meaning among the communicators. In terms of differences, these two taxonomies are originated and developed in different ways. Folk taxonomy was developed 3,000 years ago by experimenting plants and herbs. Later on, it was extended to zoological areas. Those experiments lead to the naming and categorizing living things into kingdoms and levels which depended on their complexities in experience, expertise, language, and culture. In contrast, Systemic Functional Linguistics taxonomy based on their naming and categorizing things on the development of language in human and

meaning in language use. Although, these two types of taxonomies are different in terms of their principles in naming and categorizing, both are useful and important for human being. Learning how to name things correctly is beneficial for people to understand each other, enhance effective communication, and avoid confusion with others.

The implications of the study are varied, depending on the use for what situation and context. For example, the findings can be primarily applied as the resources for training and learning about taxonomy in the general and linguistic perspectives. The findings also can be implemented as the secondary resources for scholars in the field to review and work on their projects. At the same time, the findings of the study will widen the views of scholars to see some opportunity to work on some related and innovative issues to develop the theories in the future.

References

- Bavali, M., & Sadighi, F. (2008). Chomsky's Universal Grammar and Halliday's Systemic Functional Linguistics: An Appraisal and a Compromise. *Pan-Pacific Association of Applied Linguistics*, 12 (1), 11 – 28.
- Godfray, H. C. J. (2002). Challenges for taxonomy. *Nature*, 417, 17 – 19.
- Guerra-Garcia, J. M., Espinosa, F., & Garcia-Gomez, J. C. (2008). Trends in Taxonomy today: an overview about the main topics in Taxonomy. *Zool.baetica*, 19, 15 – 49.
- Halliday, M. A. K. (1996). Functional Descriptions: Theory in Practice. In Hasan, R., Cloran, C., & Butt, D. G. (Eds.), *On Grammar and Grammatics* (pp. 1 - 38). Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Halliday, M. A. K., & Matthiessen, M. I. M. (2008). *Construing Experience through Meaning*. China: Continuum International Publishing Group.
- Halliday, M. A. K., McIntosh, A., & Sevens, P. (1964). *The Linguistic Sciences and Language Teaching*. London: Longmans.
- Knapp, S., Rainbow, P. S., Smith, A. B., & Taylor, P.D. (2002). Taxonomy needs evolution, not revolution. *Nature*, 419, 558 – 560.
- Manktelow, M. (2010). History of Taxonomy (Course syllabus). Retrieved from http://atbi.eu/summerschool/files/summerschool/Manktelow_Syllabus.pdf

- Mathhiessen, M. I. M. (2007). Lexicogrammar in systemic functional linguistics: descriptive and theoretical developments in the 'IFG' tradition since the 1970s. In Hasan, R., Matthiessen, C. M. I. M., & Webster, J. (Eds.). *Continuing Discourse on Language: A Functional Perspective Volume 2*. London: Equinox.
- Raven, P. H., Berlin, B., & Breedlove, D.E. (2009). The Origins of Taxonomy. *Science, New Series*, 174 (4015), 1210 – 1213.
- Reeb, J. E. (1997). *Scientific Classification of Trees: An Introduction for Wood Workers*. Cooperative Extension Service: University of Kentucky, College of Agriculture.
- Taverna, A. S., Waxman, S. R., Medin, D., Moscoloni, N., & Peralta, O.A. (2014). Naming the Living Things: Linguistics, Experiential and Cultural Factors in Wichi and Spanish Speaking Children. *Journal of Cognition and Culture*, 14, 213 – 233.
- Winston, J. (1999). *Describing Species: practical taxonomic procedure for biologists*. New York: Columbia University Press. Retrieved from <http://eol.org/info/467>
- Ziser Lecture Notes. (2004). Taxonomy and Classification. Retrieved from <http://www.austincc.edu/sziser/Biol%201413/LectureNotes/lnexam1/taxonomyClassification.pdf>

การประเมินคุณลักษณะทักษะการเขียนของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
The Evaluation of Students' Writing Skill Characteristics at
Chiang Rai Rajabhat University

Ali Akbar Zeinali^{1*}

¹PhD in Translation Studies, Faculty of Humanities,
Chiang Rai Rajabhat University

*Correspondence: +66617306429
E-mail: wetaservice@yahoo.com

Abstract

This study evaluated the English writing abilities of the university students, using the writing skill characteristics. The collected data included the test papers written in English by the population of 100 senior students studying in English-related major students in Chiang Rai Rajabhat University. This data enabled the researcher to go through the evaluation by statistical descriptive and qualitative analysis. The analysis indicated generally low level of writing skill across the data sample. Comparing essay and composition writing, the latter has the lower score in this study. Moreover, the most observable finding in this study is syntax with the lowest rate characteristics for writing English composition across the employed sample. In conclusion, the findings of this study indicated that there is a problem with English writing ability of the chosen students.

Keywords: writing skill, English language, writing assessment

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ลักษณะทักษะการเขียน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบทดสอบข้อเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 100 คน ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้นักวิจัยสามารถทำการประเมินทักษะการเขียนของนักศึกษาโดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์พบว่าทักษะการเขียนของนักศึกษาโดยทั่วไปอยู่ในระดับต่ำ เมื่อทำการเปรียบเทียบการเขียนเรียงความจากข้อความที่ได้อ่านและการเขียนตามหัวข้อที่กำหนด ผลการวิเคราะห์พบว่าการเขียนตามหัวข้อที่กำหนดได้คะแนนต่ำกว่าการเขียนเรียงความ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าลักษณะโครงสร้างประโยคการเขียนตามหัวข้อที่กำหนดของนักศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุด ผลการศึกษาสรุปว่านักศึกษากลุ่มนี้มีปัญหาด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: ทักษะการเขียน, ภาษาอังกฤษ, การประเมินการเขียน

Introduction

Among the different language skills, the students feel writing to be the most difficult in real practice and in the examination. It is mostly assigned as homework in teaching / learning activities. In this context, the only solution lies in the continuous pursuit of knowledge and skills. If the learners have the skills and habit of learning independently, they will be able to face the challenges. In writing, the students take the English language as a tool for learning an academic subject rather than a language; they will be concerned only with passing the exam for getting an academic degree. Educators in all disciplines and at all academic levels have become concerned in recent years about the apparent decline in the writing ability of their students, and this study shares that concern.

Research objectives

To evaluate the writing skill characteristics of CRRU students studying in English majors.

The Theoretical Framework

Each characteristic was classified as being either a discourse characteristic, a syntactic characteristic, or a lexical characteristic based on Breland & Jones (1982), as below:

Discourse Characteristics	Syntactic Characteristics	Lexical Characteristics
1. Statement of thesis (theme) 2. Overall organization 3. Rhetorical strategy 4. Noteworthy ideas 5. Supporting material 6. Tone and attitude 7. Paragraphing and transition 8. Sentence variety 9. Sentence logic	10. Pronoun usage 11. Subject-verb agreement 12. Parallel structure 13. Idiomatic usage 14. Punctuation 15. Use of modifiers	16. Level of diction 17. Range of vocabulary 18. Precision of diction 19. Figurative language 20. Spelling

Considering a society of the students with good knowledge in English language, the sample has been selected from the senior students studying in English majors in the faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University (CRRU), and semester one in 2017. The study employed the staff of the faculty who is fluent in English for the assessment of the students' test papers. The significance of the study is to find out the problem area(s) in the students' writing skill.

Literature review

This study attempted to review the focused areas subjected in similar studies and surveys in the field of writing skills. Karki's (1996) study on writing proficiency between the students of private and public schools of grade ten in Lamjung district, for example, found out that the students of private schools were far better than public school. Poudyal's (1999) study found that the students of Kathmandu district were better than the students of Gulmi district in writing proficiency. Bhattarai's (2002) study concluded that the students of institutes have greater proficiency in writing than the students of faculties and the boys are ahead of girls. Acharya's (2010) research on "activities used in teaching essays" concluded that the teachers did not motivate the students as it was required, large percentage of teacher translated difficult words into mother-tongue. In the same way, he found that the teachers were not comfortable in teaching essays because of poor linguistic background of the students in the English language. This research is different from those reviewed ones in the sense that the studies above were conducted as survey and experimental rather than action research. They found that the students were weak in their writing skills in general illustrating their proficiency in percentage or found that the teacher did not motivate them. They were unable to identify the areas where students really need to be improved. This study focused on developing writing skills of the students with the frequency of different grammatical levels of writing essays descriptively and identifying from where we need to begin teaching writing.

Methodology

The selected main area in this study is the writing skill which involves three domains of discourse, syntactic and lexical characteristics. The scores resulted from the test paper assessments provides a data population involving the writing skills in the English language.

In the first stage of the study, written test papers by the students, in the English language, are employed as tools or instruments of collecting data in the initial field work of this study. The collected test papers are classified into 3 main groups: essay, composition, comprehension + grammar, all in English language. These are the assessment instruments in verities for further reliability and validity. In essay assessment, the students will be asked to write an opinion essay whether the opinion is supported with reasons and / or examples. In composition assessment, the students will be asked to read a passage and describe it with their own words through variety of their sentences. In comprehension, the students will be asked to read a passage and answer the followed questions in multiple choices. In grammar test, the students will be asked to find the correct answer, with respect to grammar, punctuation and vocabulary.

The researcher conducting qualitative research attempts to discover as much information as possible by providing detailed descriptions of the phenomena rather than statistical calculations.

The data sample is consisted of 100 Thai (and not international) senior CRRU students studying in English majors provided in the Faculty of Humanities, regardless of varieties in race, religion or sex. The texts written by these students and the scores resulted through assessments by the authorized English reviewers and readers will be considered as the data for collection.

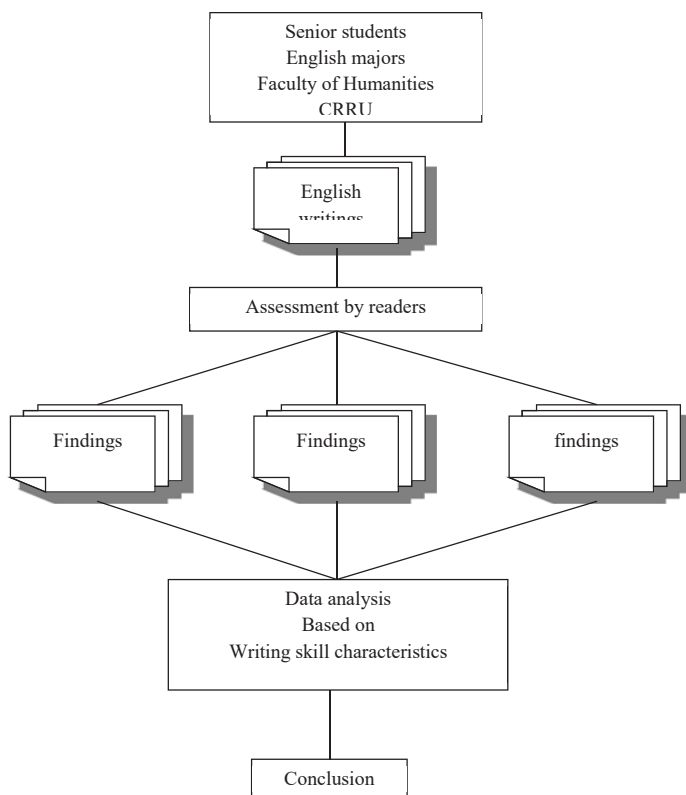

Figure 1 – Theoretical Framework

The characteristics of the writing skill will be scored by the authorized reviewers and / or readers according to rating module of 1 to 5 representing poor (low) to excellent (high) based on (Hyslop, 1983).The data is analyzed characteristically with respect to discourse, syntax and lexicon applications, respectively.

Data analysis and methods

This study analyzes the data through statistical descriptive methodology. In this method, all the collected data will be described and then will be converted to numerical format and subjected to statistical analyses. The findings indicate the poor to strong characteristics in the sample data. The collected test papers are classified into three main parts: essay, composition and grammar together with comprehension tests, all in English. The characteristics of the writing skill will be scored by the authorized reviewers and / or readers according to rating module of 1 to 5 representing poor (low) to excellent (high) based on (Hyslop, 1983) as: (1) Poor, (2) Fair, (3) Average, (4) Good and (5) Excellent.

Research Findings

Writing skills analysis of the data resulted from part one indicates that 24% of the students are in above average rate in their discourse ability and it is 32% for their syntax or lexicology abilities, as shown in table 1 below.

Table 1 – Frequency of CRRU Students Based on English Writing Skills in Essay

Part one	Discourse		Syntactic		Lexical	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Poor	52	52	28	28	24	24
Fair	24	24	40	40	44	44
Average	12	12	32	32	32	32
Good	12	12	0	0	0	0
Excellent	0	0	0	0	0	0
Total	100	100	100	100	100	100

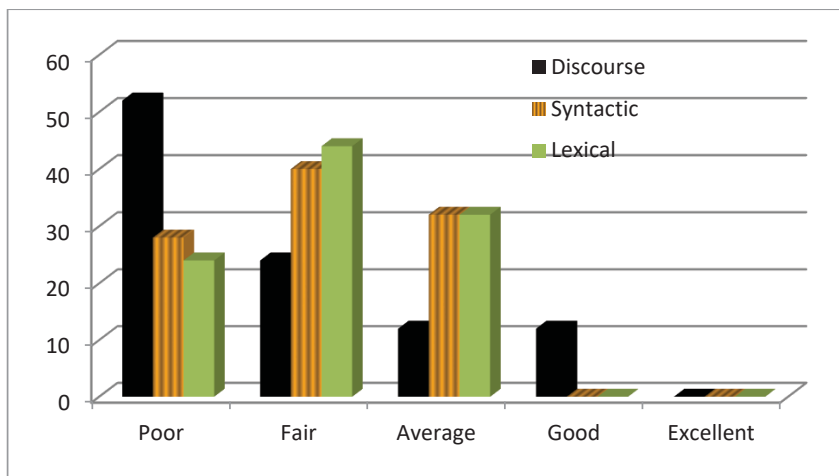

Figure 2 –Frequency of CRRU Students Based on English Writing Skills in Essay (percent)

With respect to the second part of the English test papers assessment, the writing skills analysis indicates that 19% of the students are in above average rate in their discourse ability. It is 27% for their syntactic and 42% for their lexical abilities, as shown in table 2 below.

Table 2 – Frequency of CRRU Students Based on English Writing Skills in composition

Part two	Discourse		Syntactic		Lexical	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Poor	46	46	42	42	35	35
Fair	35	35	31	31	23	23
Average	19	19	23	23	42	42
Good	0	0	4	4	0	0
Excellent	0	0	0	0	0	0
Total	100	100	100	100	100	100

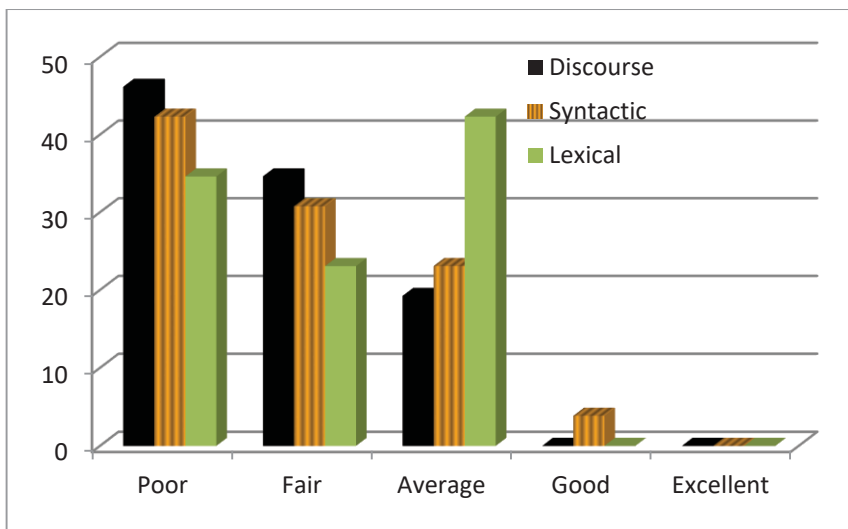

Figure 3 –Frequency of CRRU Students Based on English Writing Skills in Composition (percent)

Grammar and comprehension, as the third part of the English test paper assessment of the selected students in this study, assigns the English knowledge level of the resulted data with only 8% as the distribution rate of above average across the sample, as shown in table 3 below.

Table 3 –Frequency and Percentage of CRRU Students Based on English Knowledge level

Pill	Grammar and Comprehension	
	Frequency	Percentage
Poor	28	28
Fair	64	64
Average	4	4
Good	4	4
Excellent	0	0
Total	100	100

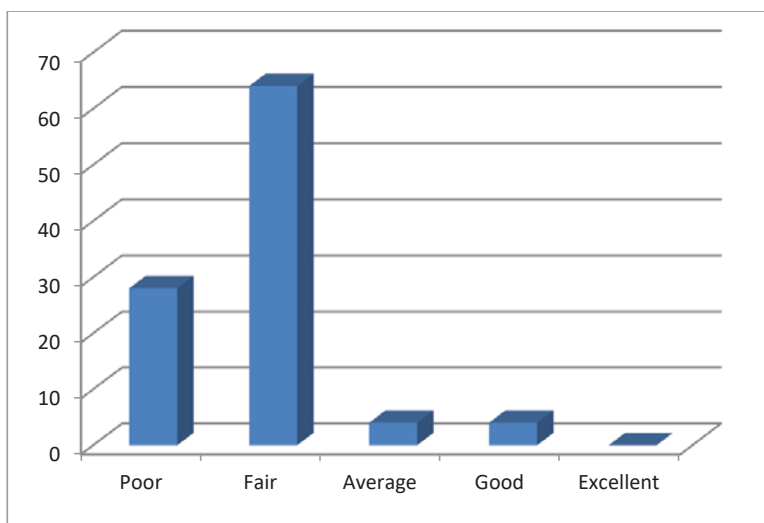

Figure 4 –Frequency of CRRU Students Based on English Knowledge level (percent)

Research Discussion

Following the data collection, the study attempts to illustrate the average of the scores of the English test papers of all the students for each part, respectively (Table 4).

Table 4 – Mean Scores in English Test Paper Results

Test Parts (English)	Mean Scores
PI	1.897
PII	1.871
PIII	1.869
General Mean Score	1.879

As shown in the above table, the mean score of 1.897 indicates the writing skill level of the CRRU students in writing an essay in English which is “fair”. It is 1.871 for their composition skill level which is “fair”, too. The mean score of 1.869 shows the same level for their grammar and comprehension knowledge level. The general mean score of these students estimated from all the parts of the test papers in English indicates generally low level of writing skill across the data sample which is “fair”. Rounding up the mean scores may be calculated as “2” (“fair”) for all the parts; however, focusing the scores in detail, the study investigates any probable differences among the parts of the test papers through considering three decimal digits. The following figure explicitly illustrates the differences.

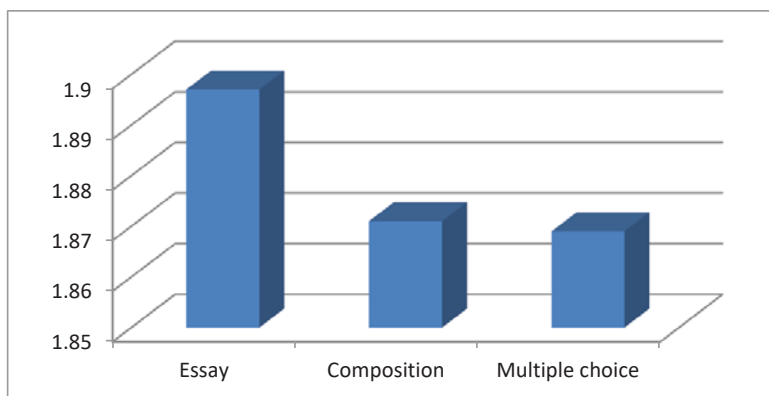

Figure 5 – Mean Scores in English Test Paper Results

The above figure illustrates significant difference between composition and essay in which the writing skill of the students in writing composition is lower than essay. The low level of part three indicates the knowledge of the students in “grammar and comprehension” which is located at the lowest rate. Comparing the condition of writing skills of the sample in the above figure indicates that the creativity in making sentences or basic knowledge of English in the related population is not satisfactory; and the higher level in essay writing shows that the previous background resulted from reading the given passage helped them to write English sentences. Although all the levels of the assessments in the English test paper results of the CRRU student are very low and not satisfactory, this study attempts to go through the investigation by comparing essay and composition writing skills and finding the lower rate which is

composition with the mean score of 1.871. Analyzing the students' skills in writing composition provides this study with some findings illustrated in table 5.

Table 5 – Mean Scores in Composition Writing Characteristics

Writing Characteristics	Mean Scores
Discourse	1.815
Syntax	1.667
Lexicology	2

Table 5 provides an intuitive interpretation by demonstrating some comparable frequency occurrences through discourse, syntactic and lexical characteristics of writing English skills across the CRRU students in this study.

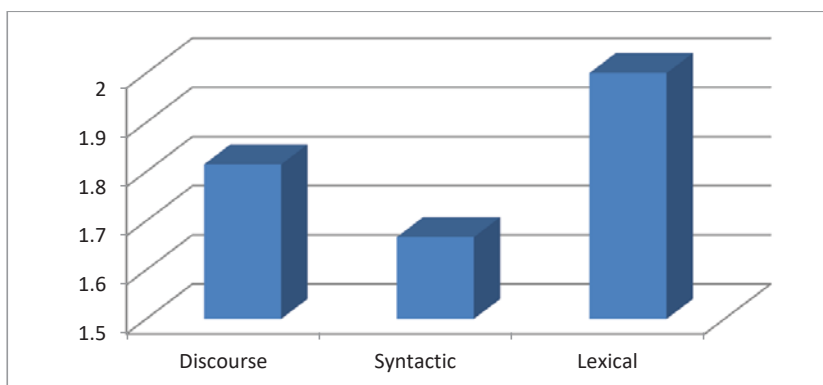

Figure 6 – Mean Scores in Composition Writing Characteristics

Examining the histogram chart illustrated in figure 6, it is indicated that syntax is the lowest rate characteristics (1.667) for writing composition across the sample in this study, although the other characteristics are lower than average as well.

Conclusion

This study has found several types of writing difficulties encountered by the students. The implication of the findings contributes to the understanding of students' writing difficulties and the information obtained enable lecturers to help them in developing substantive knowledge of the writing process, therefore produce effective writing. Thus, this problem will be improved through appropriate extracurricular programs by the university.

Recommendation for further studies

This research focused on the study of one of the learning skills. The students, researchers, linguists and education developers are recommended to do further investigations in other skills (reading, speaking and listening) of learning a foreign language, especially English, or to repeat this study within consecutive academic years with different university students in a certain period for finding more comprehensive or effective results. Indeed, this study is considered as a step into recognizing the hidden problems of writing English ability. Presenting descriptions of the writing skill abilities of the CRRU students in the English language with furnishing linguists

and researchers with knowledge of writing skill characteristics is considered as preliminary step to deal with the challenges in teaching and learning a second/foreign language process. The researcher suggests it as pathology of EFL / ESL teaching or learning approach for CRRU students.

References

- Acharya, H. (2010). Activities used in Teaching essays, An unpublished thesis , Med,n TU.
- Bhattarai, P.D. (2002). *A comparative study of the writing proficiency of bachelor's Level students*. An unpublished Thesis of M.Ed,TU., Kathmandu.
- Breland, H.M., 6 Jones, R.J. (1982). Perceptions of writing skill. New York: CollegeEntrance Examination Board.
- Hyslop, Nancy B. "A Study to Test the Effects of Daily Writing upon Students' Skills in Explanatory Discourse at the Eleventh Grade Level." Unpublished dissertation, 1983.
- Karki, H. B. (1996). *A comparative study of English language writing proficiency in H.S.S of Gulmi and Kathmandu district*. An unpublished Thesis of M.Ed. Tribhuvan University, Kathmandu.

汉语“火”及“火”词族的隐喻转喻分析

Somyos Chanboon¹

Xu Shaoxian²

摘要：认知语言学认为隐喻（metaphor）和转喻（metonymy）作为人们重要的认知方式，对人们认识事物，事物概念结构的形成，语言的发展都起了重要作用。一词多义是人类语言中存在的普遍现象。认知语言学认为一个词的不同义项不是没有联系的任意组合，而是构成一个关联的语义范畴，这反映了人们认识事物的方式。通过对现代汉语中使用频率较高的“火”及“火”词族的词义分析，认为一个词的多个义项是从一个原型义项演变过来的，而各个义项是在认知的基础上通过隐喻、转喻而生成的。认为词义演变是隐喻和转喻认知方式的结果，是有迹可循的。

关键词： 认知语言学 隐喻 转喻 “火”

¹ อาจารย์ ดร.สมยศ จันทร์บุญ โปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
陈尊严博士 清莱皇家大学人文学院中文系 (Chinese Program Humanities Chiangrai Rajabhat University)

² อาจารย์ Xu Shaoxian โปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
徐绍贤 清莱皇家大学人文学院中文系 ((Chinese Program Humanities Chiangrai Rajabhat University)

认知语言学认为隐喻 (metaphor) 和转喻 (metonymy) 作为人们重要的认知方式, 对人们认识事物、事物概念结构的形成、语言的发展都起了重要作用。在整个语言的发展过程中, 词义的转移或引申以及新词的创造等大多是有理据的。隐喻和转喻是常见的语义理据。

“莱考夫 (1981) 把隐喻看作是人们思维、行为和表达思维的一种系统的方式, 即隐喻概念 (metaphorical concept or conceptual metaphor)。在日常生活中, 人们往往参照他们熟知的、有形的、具体的概念来认识, 思维, 经历, 对待无形的、难以定义的概念, 形成了一个不同概念之间相互关联的认知方式。隐喻概念在一定的文化中又成为一个系统的、一致的整体, 即隐喻概念体系, 在人们认知客观世界中起着主要的和决定性的作用。

早在1939年, Whorf对隐喻的认知功能也有精彩的见解:

“我们如果不通过与身体有关的隐喻就几乎无法指称哪怕是最简单的非空间情景。我们的隐喻系统, 在利用空间经验来命名非空间经验时, 运用了声音、气味、味道、情感以及诸如颜色、光亮、形状、角度、质地和空间经验这样的思维特征。”

隐喻的产生是基于两个不同认知范畴的互动。人们通过源范畴 (sourcecategory) 来认识并概念化目标范畴 (target category)。隐喻的产生不是由于客观事物本身有相似性, 而是客观世界和人的认知共同作用的创造。正是人们的隐喻方式使人们看到了范畴之间的相互关联, 从而产生了从具体到抽象的投射 (projection)。

图1：范畴之间的相互关联

与隐喻相同，转喻也基于人们的基本经验来促进语义的发展。其不同的是，转喻所涉及是相接近或相关联的不同认知域，用一个突显事物替代另一个事物。现在的认知语言学认为转喻不是词语的替代关系，而是认识事物的一种重要方式。一个物体、一件事情、一个概念有很多属性，而人的认知往往更多的注意到其最突出的、最容易记忆和理解的属性，即凸显属性。转喻中，两范畴之间的关系是相关（contiguity）。

“火”是人们日常生活中熟知的事物，是物质燃烧过程中散发出光和热的现象，是能量释放的一种方式。火焰分为焰心、中焰和外焰，温度由内向外依次增高。燃烧过程必须有可燃物、燃点温度、氧化剂三项并存，缺一不可。火失控时，常常称作失火或火灾，危害甚大。根据质能守恒定律，火并没有使被燃烧物消失，只是通过化学反应转化了其分子形态。另外，火是一种物质，火以电浆体的形态出现，可以随着粒子的振动而有不同的形状。火焰内部其实就是不停被激发而游动的气态分子。它们正在寻找“伙伴”进行反应并放出光和能量。而所放出的光，让我们看到了火焰。我国古代认为

自然界中的基本物质为木、火、土、金、水。既“五行”。古希腊人将火与水、土和空气一起视为宇宙中最重要的元素。这种归类方法比较直观：您能感觉到火，就像能感觉到土、水和空气一样。您也可以看到它，闻到它，感受到它。

从语言的字词角度来看，火【名】象形。甲骨文字形象火焰。汉字部首之一。本义：物体燃烧所发的光、焰和热。

火在与人社的接触过程中逐渐引申出许多义项。火可以指事物、现象等，从词义结构来看，汉语“火”显示为一词多义；从词语认知类型来看，属基本等级范畴。从认知角度对“火”进行审视可以发现其多义系统各节点上的联系，从而在一定程度上揭示人们的基本认知主要是隐喻和转喻认知方式的结果。隐喻和转喻对词的多义性起着非常重要的作用。基本词义由于隐喻和转喻作用发展出其它义项。在汉语“火”及“火”词族的隐喻转喻分析中我们实际看到了“火”意义的形成。

下文将分析火”及“火”词族的隐喻转喻现象，在其基础上将发现汉语中存在着一个复杂而有序的认知系统，从而有力地证明了隐喻转喻不但是—种语言现象，而且是人类认知世界和形成概念的强有力的认知工具。

“火” 在本义：物体燃烧所发的光、焰和热。这原型义项，在与人社的接触过程中逐渐引申出许多义项，产生许多词族。

基于“火”的本义，人们认识事物的相接近或相关联的认知思维，“火”转喻为火链（旧时打火用的火力）；火

厝（火葬）；火筒（烟筒）；火厄（火灾）；火备（防火设施）火兵（负责救火的兵）；火事（失火事故）；火殃（古时指预兆火灾的天象）；火所（发生火灾的地方）；灯火，指灯烛或火把（江船火独明。——唐•杜甫《春夜喜雨》）火鼓（火炬和战鼓）；渔火；火燎（竹烛；火炬）；火星（七月流火。——《诗•豳风•七月》）；又转喻指枪炮弹药，如：军火；火人（以火烧人）；火库（焚烧敌方兵库）；火伴，古代兵制以十人为一火，共灶起火，故称同火者为火伴；火锅；火海；火钳；火镜；火炕；火炉；火轮；火炮；火盆；火墙；火器；火刑；火眼金睛，喻眼光敏锐，洞察力强等义项和词族。

火是物质燃烧过程中散发出光，焰和热的现象，是能量释放的一种方式。具有有颜色、形态、温度、光亮、时间跨度、是气体这些特征。人们通过源范畴（sourcecategory）来认识并概念化目标范畴 target category）。通过隐喻，火的颜色这源范畴映射到目标范畴，就有了形容像火那样的颜色，一般指红色的（朱鳞火鬣。——唐•李朝威《柳毅传》）火云（红云）；火采（红光）；火狐；火旆（红色的旌旗；火色；火烧云；火树（形容开满红花的树）；红火。火的形态这源范畴映射到目标范畴更是有了丰富的义项和词族，因为火有着丰富而鲜明形态，如：势急、凶残、热烈、夺目、有力等。隐喻的产生不是由于客观事物本身有相似性而是客观世界和人的认知共同作用的创造。因此，就有了喻战争的。如：交火；开火；停火；紧急。如：火匝匝（火杂杂。

形容紧张、急迫)；火崩崩(形容十分紧急)；火签(差役办理紧急公务的凭证)；火牌兵符(最紧急的命令；通知)；火呼呼，形容发怒时呼吸急促的样子；暴躁。如：火暴性子；剧烈。如：场面火爆；热烈，有吸引力。如：火爆巨片；火毒(形容像火一般的毒辣无情)如：火毒心肠；十分紧急。如：火急、十万火急；比喻极为悲惨痛苦的生活境地。如：火坑；形容激动的情绪(如兴奋、焦急、暴躁、害羞等)如：火辣辣；指人体的抗寒能力。如：火力；形容极为愤怒，如：火冒三丈；火药味。战场上有浓烈的硝烟气味现在常用来比喻激烈的冲突与激烈的斗争；火性子，性情急躁、易怒或情绪激越的人；火速；火势；火烧眉毛；火上加油。火的温度这源范畴映射到目标范畴。便有了，火烫；火烧火燎；火热；火杂杂(形容非常热)；火(形容酷热)；火风(炎热的风)；[中医]:指阳性、热性一类的物象或亢进的状态。如：上火，败火。火的光亮这源范畴映射到目标范畴。有了光芒的义项。火的时间跨度这源范畴映射后，就有了“火候”这一有烧火的火力强弱和时间长短；比喻修养的程度；比喻关键时刻等义项的词。火气体这一特征映射到目标范畴。又有了生气。如：他火了；火冒(发火；生气)；火刺刺(发火忿怒的样子)；火冲冲，(气冲冲,形容怒气炽盛的样子)火气；脾气；火头(强烈的怒气)

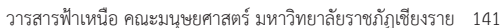
结语

通过分析总结“火”及“火”词族的隐喻转喻现象，发现汉语中存在着一个复杂而有序的认知系统，词语意义的发展以及义项之间的联系，是在认知的基础上通过隐喻和转喻认知方式生成的。隐喻和转喻对词的多义性起着非常重要的作用。认为词义演变是隐喻和转喻认知方式的结果是有理据可寻的。隐喻转喻不但是一种语言现象，而且是人类认知世界和形成概念的强有力的认知工具。从而在一定程度上揭示了人们的基本认知主要是隐喻和转喻认知方式的结果。

参考书目:

- [1] 束定芳, 隐喻学研究[M], 上海:上海外语教育出版社, 1999: 11-12
- [2] 赵艳芳, 认知语言学概论[M], 上海:上海外语教育出版社, 2004
- [3] 赵春能. 隐喻和转喻的认知比较[D]. 石家庄:河北师范大学, 2006
- [4] 徐海英. 汉语词义引申中的隐喻和转喻研究[D]. 武汉:华中师范大学, 2006
- 5] 中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 现代汉语词典[M], 商务印书馆, 2016
- [6] 廖彩宏, 从隐喻转喻角度看汉语“包”的词义引申方式[D], 绥化学院学报, 2016

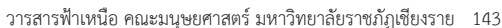

วารสารฟ้าเหนือ กำหนดตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม-มิถุนายน และ กรกฎาคม-ธันวาคม) วารสารยินดีพิจารณาตีพิมพ์บทความวิจัย (Research Article) บทความ Academic Article) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เพื่อตีพิมพ์ตามที่เห็นสมควรและไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาลงพิมพ์ในวารสารใดๆ โดยมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมศาสตร์สาขาดังต่อไปนี้ มนุษยศาสตร์ในด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ปรัชญาและศาสนา ภาษาและภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี วรรณกรรม ศิลปะ ดนตรีและการแสดง สาขาสังคมศาสตร์ ในด้านสังคมศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา การพัฒนาสังคม และชาติพันธุ์ศึกษา ซึ่งกองบรรณาธิการจะพิจารณาต้นฉบับ (Manuscript) ตามข้อกำหนดของรูปแบบวารสาร และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้อ่านหากผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม บทความอาจถูกดัดแปลงแก้ไขเนื้อหา รูปแบบและสำนวนตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร กองบรรณาธิการจะส่งข้อเสนอแนะให้แก่ผู้นิพนธ์เพื่อดำเนินการ หากผู้นิพนธ์มีเหตุผลตามหลักวิชาการที่ไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้ ขอให้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อกองบรรณาธิการจะได้พิจารณาการตีพิมพ์ต่อไปและเพื่อให้วารสารมีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากลและนำไปอ้างอิงได้

การจัดเตรียมต้นฉบับ

1. ความยาวของบทความ 10-15 หน้ากระดาษ A4 พิมพ์หน้าเดียว (นับรวมรูปภาพ ตารางเอกสาร อ้างอิง และภาคผนวก)
2. รูปแบบตัวอักษร ให้จัดพิมพ์ด้วยแบบตัวอักษร TH SarabunPSK เท่านั้น
3. ชื่อเรื่องบทความภาษาไทยขนาดตัวอักษร 18 pt. (ตัวหนา) จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
4. ชื่อเรื่องบทความภาษาอังกฤษขนาดตัวอักษร 18 pt. (ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และหนา) จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
5. ชื่อผู้เขียนทุกคนขนาดตัวอักษร 14 pt. (ตัวหนา)
6. ชื่อสังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยขนาดตัวอักษร 14 pt. (ตัวอักษรปกติ ไม่เอียง จัดชิดขวา)
7. Corresponding Author E-mail ขนาดตัวอักษร 12 pt.
8. เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษขนาดตัวอักษร 16pt. จัดชิดซ้ายขวาพิมพ์ 1 คอลัมน์
9. คำสำคัญ ภาษาไทย 3-5 คำ ขนาดตัวอักษร 16 pt. คำว่า คำสำคัญ (ตัวหนา) และต่อด้วย (:) แต่ละคำศัพท์ตัวไม่หนา วรรค 2 เคาะระหว่างคำ จัดชิดซ้าย เช่น คำสำคัญ : คำกริยาภาษาไทย หน่วยสร้างกริยาเรียง ภาษาวัยรุ่น
10. Keywords ภาษาอังกฤษ 3-5 คำ ขนาดตัวอักษร 16 pt. คำว่า Keywords (ตัวหนา) และต่อด้วย (:) แต่ละคำศัพท์ ตัวไม่หนา คั่นด้วย (,) และ เคาะ 1 ครั้ง จัดชิดซ้าย เช่น Keywords : Thai Verb, Serial Verb Construction(svc), Teenager Language
11. ชื่อหัวเรื่องขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา) จัดชิดซ้ายไม่ใส่เลขลำดับที่
12. เนื้อหาบทความ พิมพ์ 2 คอลัมน์ ในแต่ละคอลัมน์ให้ชิดขอบซ้ายขวาขนาดตัวอักษร 16 pt.

- ## ส่วนประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
2. ชื่อผู้เขียนทุกคน (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
3. บทคัดย่อ (Abstract) ความยาวไม่เกิน 350-500 คำ และคำสำคัญ (Key-word) 3-5 คำ (ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ)
4. เนื้อเรื่อง
 - 1) บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหา และบทสรุป
 - 2) บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำวัตถุประสงค์ ทบทวนวรรณกรรม วิธีการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล สรุปผลการวิจัย
 - 3) บทความทวิการณหนังสือ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ การสรุปเนื้อหาโดยย่อ การวิจารณ์หนังสือ

5. เอกสารอ้างอิง

6. ถ้ามีรูปภาพ แผนภูมิ ตารางประกอบ หรืออื่น ๆ ต้องมีหมายเลขกำกับในบทความ อ้างอิง แหล่งที่มา ของข้อมูลให้ถูกต้องชัดเจน และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ใช้รูปภาพสีหรือขาว-ดำที่ มีความคมชัด และส่งภาพถ่ายต้นฉบับหรือไฟล์รูปภาพแยกต่างหาก แนบมาพร้อมกับบทความด้วย

รายละเอียดส่วนประกอบของบทความ

คำแนะนำในการเขียนอ้างอิง การเขียนอ้างอิงในวารสารฟ้าเหนือ กองบรรณาธิการได้ยึดการเขียนอ้างอิงแบบ APA Style ฉบับพิมพ์ ครั้งที่ 6 ปี ค.ศ. 2010 โดยปรับให้เข้ากับบริบทของไทย รูปแบบการเขียนอ้างอิงแบบ APA ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การอ้างอิงในเนื้อหา 2) การเขียนอ้างอิงท้ายบท

1. การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text Citation)

การอ้างอิงเนื้อหาเป็นการอ้างอิงในระบบนามปีโดยระบุชื่อผู้แต่ง และปีพิมพ์ เพื่อเป็นการแนะผู้อ่านไปยังแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงท้ายเล่มเอกสารวิชาการที่มีการจัดเรียงตามลำดับตัวอักษร การอ้างอิงในเนื้อหา มี 2 ลักษณะ คือ

1) การอ้างอิงชื่อผู้แต่งก่อนข้อความ

ในกรณีที่ชื่อของผู้แต่งที่เป็นคนไทยให้ปรับเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ชื่อ-สกุลผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์ ในวงเล็บ หรือเครื่องหมายทวิภาคหน้า เลขหน้าในวงเล็บ เช่น

Triwiset (2009) พบว่า.....หรือ

Triwiset(2009: 3) พบว่า.....

2) การอ้างอิงชื่อผู้แต่งท้ายข้อความ

ในกรณีที่ชื่อของผู้แต่งที่เป็นคนไทยให้ปรับเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้ชื่อสกุลผู้แต่งและปีที่พิมพ์ตามด้วย เครื่องหมายจุลภาคหลังชื่อผู้แต่งในวงเล็บ หรือ เครื่องหมายทวิภาคหน้าเลขหน้าในวงเล็บ เช่น

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นไทย... (Triwiset, 2009) หรือ

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นไทย... (Triwiset, 2009: 4)

การอ้างอิงตามผู้แต่งคนอื่นให้ใช้ว่า “อ้างใน” (เอกสารภาษาไทย) หรือ “cited in” (เอกสารอ้างอิงภาษาอังกฤษ) ส่วนการอ้างอิงใน รายการอ้างอิง ให้ใช้เอกสารอ้างอิงของผู้แต่งที่อ่านมา ไม่ใช่อ้างอิงผู้แต่งเอกสารต้นฉบับ เช่น

การศึกษาของ Triwiset (1989 cited in Kingkham, 2010: 23)

2. รายการอ้างอิง (Reference List)

การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความ ในกรณีของรายการอ้างอิงที่เป็นภาษาไทยให้ปรับเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด การอ้างอิงผู้แต่งคนเดิมในลำดับเดียวกันให้เรียงลำดับโดยใช้ปีที่พิมพ์ก่อนเป็นหลัก เช่น

Kingkham, W. (2000).

Kingkham, W. (2001).

การอ้างอิงผู้แต่งคนเดิมที่ตีพิมพ์ในปีเดียวกันให้ใช้ตัวอักษร a หรือ b เป็นต้น ภายหลังจากปีที่พิมพ์ภายในวงเล็บ เช่น Bahati, J.R. (2001a). Control...

Baheti, J. R. (2001 b), Roles of...

ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทยชื่อเรื่องให้เขียนทับศัพท์โดยใช้หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน (Romanization) โดยใช้โปรแกรมแปลงสำนวนในวงเล็บ () และแปลชื่อเรื่องเป็นภาษาอังกฤษ เขียนในวงเล็บเหลี่ยม

□ ดังตัวอย่าง

1. หนังสือทั่วไป

Kongkanan, W. (2013). **Wannakhadisueksa**. (in Thai) [Thai Literature Study] Bangkok: Office of the Welfare Promotion Commission for Teachers and Education Personnel.

2. บทความในวารสาร

Phonpradapphet, P. (2017). **Bukhalathitthan: Uppalak nai mum-mong thang**

phasasat parichan. (in Thai) [Personification: Metaphor in Cognitive Linguistic]. Journal of Rommayasan, 15 (1): 2.

บทความในวารสาร Journal Article

Author, A. A., & Author, B. B. (Year). **Title of article**. Title of Journal, volume number (issue number if necessary), inclusive page numbers.

Jacoby, W. G. (1994). **Public attitudes toward government spend-
ing** American Journal of Political Science, 38 (2), 336-361

บทความในหนังสือพิมพ์

Author, A. A. (Year, date). Title of article. **Title of Newspaper**: Section, inclusive page numbers.

Hatch, B. (2006, July 13). **Smoke lingers for those who keep hospitality flowing**, Australian Financial Review, p. 14.

หนังสือ Book

Author, A. A., & Author, B. B. (Year). Title of work: Subtitle (edition.). volume(s).). Place of publication: Publisher

Colclough, B., & Colcloud J. (1999). **A challenge to change**, London, England Thorsons.

บทหนึ่งในหนังสือ Book Chapter

Author, A. A. (Year). **Title of chapter or part**. In A. A. Editor & B. B. Editor (Eds), Title: Subtitle of book (Edition, inclusive page numbers). Place of publication: Publisher.

Frieze, C., Hofmann, W., & Wanke, M. (2003). **The impulsive Consumer: Predicting consumer behavior with implicit reaction time measures**. In M. Wanke (Ed.), Social psychology of consumer behavior (pp. 335-364). New York, NY: Psychology Press.

หนังสือแปล Book in Translation

Author, A. A. (Year). **Title of Book: Subtitle of Book** (T. T. Translator, Trans.). Place of publication: Publisher.

Laplace, P. S. (1951). **A philosophical essay on probabilities** (F. W. Truscott & F. L. Emory, Trans.). New York: Dover.

รายงานการประชุมวิชาการ Conference Paper

Author, A. A. (Year, Month date). Title of paper. In A. Editor, B. Editor, & C. Editor. **Title of Published Proceedings**. Paper presented at Title of Conference: Subtitle of Conference, Location (inclusive page numbers). Place of publication: Publisher.

Rowling,. (1993, September). Schools and grief: How does Australia Compare to the United States. In Wandarna Coowar: Hidden grief. **Paper presented at the Proceedings of the 8th National Conference of the National Association for Loss and Grief (Australia), Yeppoon, Queensland (pp. 196-201).** Turramura, NSW: National Association for LOSS and Grief.

วิทยานิพนธ์ที่ยังไม่ตีพิมพ์ Unpublished Thesis

Author, A. A. (Year), **Title of thesis: Subtitle. Unpublished thesis type**, University. Location of University.

Hos, J. (2005). **Mechanochemically Synthesized nanomaterials for intermediate temperature solid oxide fuel cell membranes**. Unpublished PhD thesis, University of Western Australia, Crawley, Western Australia.

รายงานวิจัย Research Report

Author, A. A. (Year), Title (Report No. Xx), Location: Publisher.

Turnitin. (2003), **What's wrong with Wikipedia?:** Evaluating the sources by students. Oakland, CA: iParadigms, LLC.

การสัมภาษณ์ Interview

Author, A. (Year, Month date), Interview type [email, phone, personal interview personal interview with.

Cloyd, A. (2014, July 29), Personal interview

เอกสารจากอินเทอร์เน็ต Internet Document

Author, A. A. (Year), Title: Subtitle. Retrieved from Source or supplier information: internet address

Goldberg, 1. (2000). Dr. Ivan 's depression central. Retrieved from <http://www.psychom.net/depression.central.html>

รูปแบบการเขียนบทความตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฟ้าเหนือ

ชื่อเรื่องภาษาไทย

(TH Sarabun PSK 18 point ตัวหนา)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

(TH Sarabun PSK 18 point ตัวพิมพ์ใหญ่และตัวหนา)

ชื่อผู้เขียนคนที่ 1¹ ชื่อผู้เขียนคนที่ 2² และชื่อผู้เขียนคนที่ 3³ (ภาษาไทย)

(TH Sarabun PSK 14 point ตัวหนา) กรณีมากกว่า 3 ท่านให้ใส่ชื่อผู้เขียน
ท่านแรกและคณะ

.....(อีเมล ไม่ใส่คำว่า อีเมล TH Sarabun PSK 12 point)

ชื่อผู้เขียนคนที่ 1¹ ชื่อผู้เขียนคนที่ 2² และชื่อผู้เขียนคนที่ 3³ (ภาษาอังกฤษ)

(TH Sarabun PSK 14 point ตัวหนา) กรณีมากกว่า 3 ท่านให้ใส่ชื่อผู้เขียน
ท่านแรกและคณะ

..... (E-mail ไม่ใส่คำว่า E-mail TH Sarabun PSK 12 point)

¹สังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ²สังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ³สังกัด
หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย (ภาษาไทย)
(TH Sarabun PK 14 point ตัวธรรมดา) กรณีมากกว่า 3 ท่านให้ใส่ชื่อผู้เขียน
ท่านแรกและคณะ ชิดขวา
¹สังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ²สังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ³สังกัด
หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย (ภาษาอังกฤษ) (TH Sarabun PSK 14
point ตัวธรรมดา) กรณีมากกว่า 3 ท่านให้ใส่ชื่อผู้เขียนท่านแรกและคณะ
ชิดขวา

บทคัดย่อ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

บทคัดย่อ ความยาวไม่เกิน 350-500 คำ (TH Sarabun PSK 16 point
ตัวธรรมดา)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: // ก // ขข // คคจำนวน 3-5 คำ

(TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดาขีดซ้าย เคาะระหว่างคำ 2
เคาะ)

Abstract (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

บทคัดย่อความยาวไม่เกิน 350-500 คำ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: // aa // bb // cc จำนวน 3-5 คำ

(TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดาขีดซ้ายเคาะระหว่างคำ 2 เคาะ)

บทนำ (หัวข้อ TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

เนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เนื้อหา TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดาตั้งคำขีดซ้าย-ขวาย่อหน้า1ชม.
Tab 05)

วัตถุประสงค์การวิจัย (หัวข้อ TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

(เนื้อหา TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดาตั้งค่าขีดซ้าย-ขวาย่อหน้า1ชม.
Tab 0. 5)

ทบทวนวรรณกรรม (หัวข้อ TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

เนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เนื้อหา TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดาตั้งค่าขีดซ้าย-ขวาย่อหน้า1ชม.
Tab 0. 5)

วิธีการวิจัย (หัวข้อ TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

เนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
(เนื้อหา TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา ตั้งค่าขีดซ้าย-ขวา ย่อหน้า
1 ซม. Tab 0. 5)

Reference (หัวข้อ TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนาขีดซ้าย)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
(เนื้อหา TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา ตั้งค่าขีดซ้าย-ขวาย่ อหน้า 1
ซม. Tab 0. 5)

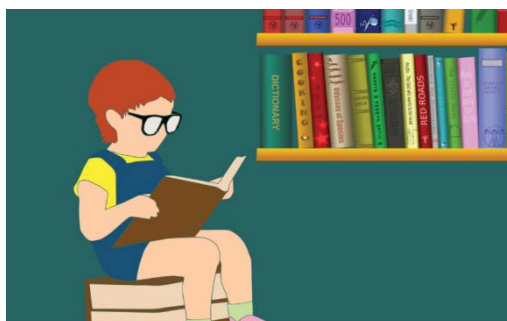
ตัวอย่าง การนำเสนอข้อมูลตารางและรูปภาพ แผนภูมิต่างๆ

ตาราง / 1/ / ชื่อตาราง...

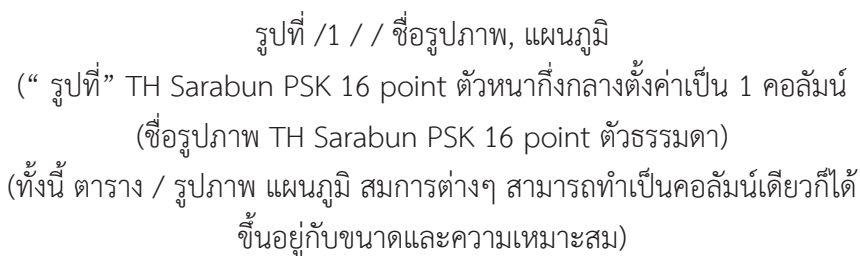
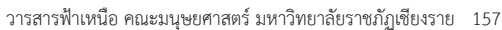
(“ตารางที่” TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา ขีดซ้าย)

(ชื่อตาราง TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา)

X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X

ภาพที่ 2 ข้อมูล (TH SarabunPSK 14 ตัวหนา)

1. “วันที่หัวใจกลับบ้าน” ของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล : “บ้าน”
ในมิติทางจิตวิญญาณ และความสงบภายใน
บุญไธสง ศรีวิเศษ
2. “ชีวิตดีศรีวิ” : กลวิธีทางภาษาในการโน้มน้าวใจในเพลงอาหาร
กัลยกร คมขำหนัก, ภิลิทธิ์ คำมา, อิศริยา พะโยมรัตน์
กนกพร ตะกิมนอก, นภัทร อังกรสินธนา
3. กลวิธีการพูดชักจูงใจในนวนิยายเรื่อง “ผู้หญิงคนนั้นชื่อ
บุญรอด” ของ โบตัน
ประภาพร ธนภิตติเกษม
4. ฟ้อนเจิง: วัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาวล้านนาไทย
ปิยมาศ มาวงค์
5. Stories of Taxonomy: Uncovering Differences between
Folk Taxonomy and Taxonomy in Systemic Functional
Linguistics Theory
Jutharat Jitpranee
6. The Evaluation of Students' Writing Skill Characteristics
at Chiang Rai Rajabhat University
Ali Akbar Zeinali
7. 汉语“火”及“火”词族的隐喻转喻分析
Somyos Chanboon, Xu Shaoxian

